

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

UITSLUITEND PER MAIL VERZONDEN

directie Strategie
divisie Juridische zaken
team openbaarmaking en
privacy
Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Onze referentie
22-0697 en 23-0024

Uw referentie

Contact
wooverzoeken@nvwa.nl

Datum: 12 juni 2023

Betreft: Woo-besluit 22-0697 en 23-0024

Geachte ,

In uw verzoek van 23 augustus 2022, door mij ontvangen op 23 augustus 2022, heeft u de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna: NVWA) gevraagd informatie openbaar te maken m.b.t. de geldende Uitvoeringsovereenkomst tussen de NVWA en de besloten vennootschap Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector (KDS) inzake het verrichten van post mortem keuringswerkzaamheden in slachthuizen (roodvlees) door KDS. Dit Woo-verzoek heeft het kenmerk 22-0697 gekregen.

Op 24 augustus 2022 heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek in goede orde is ontvangen. Daarbij is medegedeeld dat uw verzoek binnen vier weken na de ontvangst van verzoek wordt beoordeeld.

Op 19 september 2022 heb ik aangegeven dat de beoordeling van uw verzoek meer tijd in beslag neemt en ik hiervoor twee weken extra nodig zou hebben. De uiterlijke beslisdatum is daarmee 5 oktober geworden. Helaas is het mij niet gelukt om tijdig op uw verzoek te beslissen, mijn excuses hiervoor.

Op 27 december 2022 is contact met u opgenomen of u akkoord ging met verstrekking van een nieuw contract met KDS, dat in zou gaan op 1 januari 2023. U heeft op 5 januari 2023 hierop geantwoord dat u graag beide contracten zou ontvangen. Dit verzoek is geregistreerd als een nieuw Woo-verzoek met het kenmerk 23-0024. Op 6 januari 2023 heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek in goede orde is ontvangen.

De twee Woo-verzoeken worden vanwege de samenhang tussen beide verzoeken met één Woo-besluit afgedaan.

Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoeken als verzoeken op grond van de Wet open overheid (hierna: Woo).

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoeken, is één document aangetroffen, waartoe negen bijlagen behoren. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

directie Strategie
divisie Juridische zaken

Met u is gecommuniceerd dat op 1 januari 2023 een nieuw contract in werking zou treden. Dit bleek niet het geval. Wel is per 1 januari 2023 een nieuw toezichtsprotocol (bijlage II van de overeenkomst) in werking getreden. Er valt t.a.v. Woo-verzoek 23-0024 daarom geen nieuw contract te verstrekken. Het contract inclusief alle bijlagen worden via dit Woo-besluit verstrekt, waarbij van bijlage II Het Toezichtsprotocol twee versies worden verstrekt; de versie van 1 januari 2021 en van 1 januari 2023.

Onze referentie
22-0697 en 23-0024

Reeds openbare documenten

De Woo is niet van toepassing op documenten die al openbaar zijn. Document nummer 1 is reeds openbaar en staat op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. Omdat documenten ten tijde van openbaarmaking destijds nog niet werden gepubliceerd, wordt dat d.m.v. dit besluit gedaan en wordt het document bij deze aan u verstrekt.

Zienswijzen

De betrokken belanghebbende is gevraagd haar mening te geven over de voorgenomen openbaarmaking van de door u gevraagde informatie. De mening van de betrokken belanghebbende heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

Besluit

Ik besluit de documenten openbaar te maken, met uitzondering van de persoonsgegevens die daarin staan. Op de inventarislijst staat bij deze documenten aangegeven dat slechts de uitzonderingsgrond uit artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo (aangeduid met de afkorting 5.1.e) is toegepast.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1 van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Algemene uitgangspunten bij toetsing aan de uitzonderingsgronden

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst kijk ik of een van de uitzonderingsgronden speelt. Dat doe ik meestal per alinea, soms per zin. Vervolgens kijk ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken. Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt. Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. Als ik informatie weiger, moet ik goed motiveren waarom ik dat doe. Dat geldt nog sterker als de informatie ouder dan vijf jaar is.

directie Strategie
divisie Juridische zaken

Onze referentie
22-0697 en 23-0024

Wanneer het gaat om informatie waar belangen van anderen bij betrokken zijn, moet ik hen de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Dit betekent dat zij hun mening kunnen geven over of de informatie wel of niet openbaar gemaakt moet worden. Het is uiteindelijk aan mij om te beslissen of ik de informatie openbaar maak.

In de inventarislijst heb ik opgenomen welke uitzonderingsgronden van toepassing zijn.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, functienamen en handtekeningen. Bij bepaalde documenten is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkenen niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In deze documenten staan ook persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, functienamen en handtekeningen. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking op grond van de Woo.

Dit is alleen anders bij namen van ambtenaren die besluiten in mandaat hebben ondertekend. In dat geval wordt de naam en functie van de betrokken ambtenaar wel openbaar gemaakt zodat kan worden gecontroleerd of het besluit door het bevoegde persoon is ondertekend. De 'natte' handtekening zelf wordt niet openbaar gemaakt om het risico van identiteitsfraude te verminderen.

Context / Toelichting bij de documenten

In de zienswijzeprocedure is naar voren gekomen dat de openbaar te maken bijlagen continu aan verandering onderhevig zijn. Dit kan geen reden zijn informatie niet openbaar te maken. Wel wens ik graag bij deze op te merken en te benadrukken dat de documenten aan verandering onderhevig zijn.

Wijze van openbaarmaking en publicatie

Uitgestelde openbaarmaking (art 4.4, vijfde lid, van de Woo)

Aangezien belanghebbenden mogelijk bezwaar hebben tegen de openbaarmaking van de informatie vindt de feitelijke openbaarmaking van de documenten niet eerder plaats, dan twee weken na dagtekening van deze beschikking, conform artikel 4.4, vijfde lid, van de Woo.

De belanghebbende krijgt de komende twee weken de gelegenheid om de openbaarmaking van deze informatie tegen te houden. Dit kan de belanghebbende doen door bezwaar te maken en door daarnaast de rechter te vragen dit besluit tot openbaarmaking te schorsen. Om die reden kies ik ervoor om het toesturen en publiceren van de documenten uit te stellen tot het moment dat de belanghebbende geen gebruik van deze mogelijkheid heeft gemaakt of tot het moment dat de rechter heeft bepaald dat openbaarmaking plaats kan vinden.

directie Strategie
divisie Juridische zaken

Plaatsing op internet

Dit besluit en de documenten die voor iedereen openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

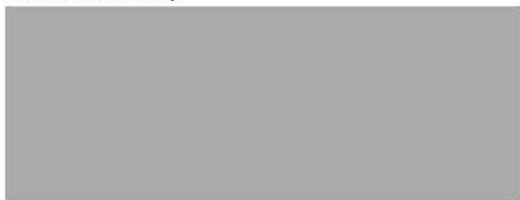
Onze referentie
22-0697 en 23-0024

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met wooverzoeken@nvwa.nl. Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op www.rijksoverheid.nl.

Hoogachtend,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,

Mw I.J. Hokke Msc
Teamleider team Openbaarmaking & privacy

directie Strategie
divisie Juridische zaken

Bezwaarclausule

Als u het niet eens bent met dit besluit, kunt u binnen zes weken - na verzending van dit besluit - een bezwaarschrift indienen. Doe dit op tijd, anders kan uw bezwaarschrift niet worden behandeld. Let wel: het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van het besluit niet op.

Onze referentie
22-0697 en 23-0024

Bij voorkeur kunt u uw bezwaarschrift via de e-mail verzenden naar nvwabezwaarenberoep@nvwa.nl. Uw bezwaarschrift kunt u eventueel ook per post verzenden naar: **Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, divisie Juridische Zaken, team Bezwaar en Beroep**, Postbus 43006, 3540 AA Utrecht. Voor vragen met betrekking tot de bezwaarprocedure kunt u ook bellen naar het volgende telefoonnummer: 088 223 09 61.

U dient uw bezwaarschrift **ten minste** te voorzien van:

- uw naam en adres;
- telefoonnummer;
- de datum;
- het kenmerk, zaaknummer van deze brief (deze gegevens vindt u in de rechterkantlijn);
- de gronden van bezwaar;
- uw handtekening.

Zou u zo vriendelijk willen zijn om een kopie van dit besluit mee te sturen?

NB. ook indien u uw bezwaarschrift per e-mail verstuurt, dient deze te voldoen aan bovenstaande eisen. Voldoet uw bezwaarschrift niet aan deze eisen, dan wordt uw bezwaarschrift niet in behandeling genomen. Het verdient de voorkeur om uw bezwaarschrift in Pdf-formaat als bijlage toe te voegen in het e-mailbericht.

Heeft u vragen, kijk dan op www.nvwa.nl/bezwaarenberoep.

** Als u uw bezwaarschrift in een vreemde taal opstelt en een vertaling voor een goede behandeling van het bezwaar nodig is, dient u zelf voor een vertaling van het bezwaarschrift te zorgen / If you submit your objection in a foreign language and a translation for proper handling of the objection is required, you should provide yourself a translation of the objection*

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

directie Strategie
divisie Juridische zaken

Openbaarmaking & privacy
Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

bijlage

Bijlage nummer I
Behorend bij Woo-besluit
Datum 12 juni 2023
Onze referentie: 22-0697 en 23-0024

Datum
12 juni 2023

Geachte heer/mevrouw,

In deze bijlage kunt u lezen wat mijn overwegingen zijn geweest inzake de ingediende zienswijze over Woo-verzoek 22-0697 en 23-0024 t.a.v. de punten waarin ik niet in ben meegegaan.

a. Continue verandering

In de zienswijze geeft de derde belanghebbende aan dat van de openbaar te maken informatie een aantal bijlagen continu aan verandering onderhevig zijn. De belanghebbende vraagt zich daarom af in hoeverre het relevant is om deze bijlagen openbaar te maken. Hierbij wordt specifiek gewezen op bijlage II, waarvan twee versies worden verstrekt, en bijlage III.

Zoals vermeld in het Woo-besluit zijn er twee versies verstrekt, omdat er is gevraagd om het contract, zoals deze geldig was op de data 23 augustus 2022 en 5 januari 2023. Op deze twee data zijn twee verschillende versies van het Toezichtsprotocol actief. Daarom wordt het contract inclusief alle bijlagen via dit Woo-besluit verstrekt, waarbij van bijlage II Het Toezichtsprotocol twee versies worden verstrekt; de versie van 1 januari 2021 en van 1 januari 2023.

Daarbij komt dat het feit dat een document regelmatig geüpdatet niet onder de uitzonderingsgronden van de Woo kan worden geschaard en daarom niet in de weg staat van openbaarmaking.

b. Addendum geen onderdeel contract

Daarnaast geeft belanghebbende aan dat het addendum omtrent artikel 10, documentnr. 9 op de inventarislijst, niet als addendum op het contract is vastgesteld. Het addendum wordt door de NVWA beschouwd als onderdeel van het contract. Dit ook aangezien de werkwijze daarop is afgestemd.

Het bovenstaande in overweging genomen ben ik tot de conclusie gekomen dat het addendum onder de reikwijdte van het verzoek valt.

voedsel en waren autoriteit

Contract VWA-KDS

Overeenkomst tussen de Voedsel en Waren Autoriteit en de BV Kwaliteitskeuring
Dierlijke Sector inzake het beschikbaar stellen van officiële assistenten voor het
verrichten van post mortem keuringswerkzaamheden in slachthuizen (roodvlees)

Partijen:

1. De Staat der Nederlanden (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, in het bijzonder de Voedsel en Waren Autoriteit), gevestigd Beatrixlaan 2, 2595 AL te Den Haag, postbus 19506, 2500 CM te Den Haag, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door **dr. ir. Rob J. Dortland**, in zijn hoedanigheid van plaatsvervangend **Inspecteur-Generaal** van de Voedsel en Waren Autoriteit, hierna te noemen "VWA"

en

2. B.V. Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector, gevestigd Laan van Vollenhove 3229, 3706 AR te Zeist, postbus 645 3700 AP te Zeist, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door **C.P.V. van der Weg**, in zijn hoedanigheid van directeur van B.V. Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector, hierna te noemen "KDS";

Overwegende

- dat uitvoering gegeven moet worden aan artikel 3, derde lid, van het Convenant organisatie roodvleeskeuring (post mortem) in Nederland van 4 juni 2004;
- dat uitvoering gegeven moet worden aan Verordening (EG) nr. 854/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke voorschriften voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong (PbEG L 139) en Verordening (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 29 april 2004 inzake officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn (PbEG L 165),

verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Hoofdstuk 1
Algemeen

Artikel 1 **Definities**

- a. Verordening (EG) 853/2004: Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong met inbegrip van de daarop gebaseerde nationale regelgeving;
- b. Verordening (EG) 854/2004: Verordening (EG) nr. 854/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke voorschriften voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong met inbegrip van de daarop gebaseerde nationale regelgeving;
- c. Verordening (EG) 882/2004: Verordening (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 29 april 2004 inzake officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn met inbegrip van de daarop gebaseerde nationale regelgeving;
- d. Ministerie van LNV: Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- e. Convenant: Convenant organisatie roodvleeskeuring (post mortem) in Nederland van 4 juni 2004, als bedoeld in **bijlage I** bij deze overeenkomst;
- f. Toezichtsprotocol: Toezichtsprotocol, ter uitwerking van artikel 3, derde lid, van het Convenant, als opgenomen in **bijlage II** bij deze overeenkomst;
- g. officiële dierenarts: dierenarts, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder f, van Verordening (EG) nr. 854/2004;
- h. officiële assistent: officiële assistent, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder h, van Verordening (EG) nr. 854/2004;

- i. keuringswerkzaamheden: werkzaamheden, als opgenomen in sectie II van het Toezichtsprotocol;
- j. roodvlees: vlees afkomstig van dieren, als bedoeld in Verordening (EG) nr. 853/2004, bijlage I, punt 1.2;
- j. slachthuis: levensmiddelenbedrijf, dat is erkend door de VWA voor het slachten van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren, op grond van artikel 4, tweede en derde lid, van Verordening (EG) nr. 853/2004 in samenhang met artikel 4, eerste lid, onderdelen b en c, van de Regeling vleeskeuring;
- k. Stichting Merita: de stichting, ter uitvoering van artikel 3, eerste lid, van het Convenant, waar officiële assistenten, die voor 01 januari 2006 in dienst waren bij de VWA, in dienst zijn;
- l. kwaliteitshandboek: kwaliteitshandboek van KDS, dat ten behoeve van de accreditatie, als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder c, is opgesteld;
- m. slachthuisprotocol: protocol, als bedoeld in sectie I, bijlage 27, van het Toezichtsprotocol, dat door de VWA van ieder slachthuis is opgesteld en waarin onder meer de werkafspraken die gemaakt zijn tussen de VWA en KDS en de VWA en de exploitant van het slachthuis zijn vastgelegd.

Artikel 2 Onderwerp van de overeenkomst

- 1. KDS verplicht zich om met ingang van 01 januari 2010 officiële assistenten beschikbaar te stellen om de keuringswerkzaamheden, bedoeld in artikel 1, onderdeel i, uit te voeren. KDS dient daarbij een onafhankelijke positie ten opzichte van de Nederlandse slachthuizen in te nemen.
- 2. De VWA houdt toezicht op KDS en de officiële assistenten inzake de uitvoering van de keuringswerkzaamheden genoemd in het eerste lid, opdat naar de vereisten van het Toezichtsprotocol en in overeenstemming met de Europese regelgeving terzake wordt gehandeld.
- 3. KDS garandeert dat zij en de door de officiële assistenten te verrichten keuringswerkzaamheden zullen voldoen aan de in deze overeenkomst vastgelegde eisen.
- 4. KDS garandeert dat de door de officiële assistenten te verrichten keuringswerkzaamheden op vakbekwame wijze worden uitgevoerd.

Artikel 3 Stichting Merita

KDS verplicht zich om officiële assistenten in dienst van de Stichting Merita in te zetten voor de keuringswerkzaamheden, bedoeld in artikel 2, eerste lid.

Artikel 4 KDS, onafhankelijkheid en kwaliteitshandboek

- 1. De onafhankelijkheid van KDS, bedoeld in artikel 2, eerste lid, wordt gegarandeerd door:
 - a. de Stichting AdministratieKantoor KDS, die is opgericht om het aandelenbeheer van KDS te regelen. De economische eigendom van KDS ligt bij de Stichting CBS. De juridische eigendom en de zeggenschap over KDS zijn ondergebracht in de Stichting AdministratieKantoor KDS;
 - b. de inrichting van de statuten van de Stichting AdministratieKantoor KDS en de samenstelling van haar bestuur.
Het bestuur bestaat uit 5 of 7 natuurlijke personen, waarvan respectievelijk 2 of 3 personen afkomstig zijn van de Stichting CBS en respectievelijk 3 of 4 onafhankelijke personen betreffen. Uit de onafhankelijke leden is de voorzitter gekozen;
 - c. accreditatie door de Raad voor Accreditatie volgens norm NEN-EN-ISO/IEC 17020;
 - d. de onderliggende overeenkomst;
 - e. de opleiding en de wijze van registratie van de officiële assistenten, als bedoeld in artikel 6;
 - f. hetgeen bepaald is in artikel 30.
- 2. KDS verplicht zich om ervoor te zorgen dat iedere wijziging van statuten en nieuwe samenstelling van bestuur van de Stichting AdministratieKantoor KDS vooraf aan de VWA ter goedkeuring wordt voorgelegd. Indien met de vorengenoemde wijziging of op andere manier blijkt dat de onafhankelijkheid van KDS ten opzichte van de slachthuizen niet meer wordt gewaarborgd, treden partijen in overleg.

3. Indien ten tijde van de inwerkingtreding van de overeenkomst de in het eerste lid, onder c bedoelde accreditatie nog niet heeft plaatsgevonden, verplicht KDS zich ertoe alles in het werk te stellen deze zo spoedig mogelijk te behalen.
4. Ingeval de accreditatie, als bedoeld in het eerste lid, onder c, wordt geschorst of wordt ingetrokken, neemt KDS direct contact op met de VWA. KDS geeft duidelijkheid over de zaken die voor de Raad voor Accreditatie reden zijn om de accreditatie te schorsen of in te trekken. KDS is verplicht om direct corrigerende maatregelen te treffen om de schorsing of intrekking ongedaan te maken en zich te laten herbeoordelen door de Raad voor Accreditatie. KDS dient zich ten tijde van de schorsing of intrekking te blijven gedragen als een geaccrediteerde instantie. KDS meldt de genomen maatregelen en de uitkomst van de herbeoordeling door de Raad voor Accreditatie aan de VWA. De VWA kan te allen tijde de effectiviteit van de door KDS genomen corrigerende maatregelen toetsen.
5. Ten behoeve van de accreditatie, als bedoeld in het eerste lid onder c, heeft KDS het kwaliteitshandboek opgesteld. In dit kwaliteitshandboek heeft KDS haar kwaliteitssysteem vastgelegd waar onder meer het beleid van de organisatie, de doelstellingen, de betrokkenheid met betrekking tot de kwaliteit en de processen zijn geregeld. KDS is verplicht het kwaliteitshandboek en de bijbehorende processen na te leven.
6. In het kwaliteitshandboek dient een vastgestelde normstelling voor de kwaliteit van de keuringswerkzaamheden te zijn opgenomen. Tevens dient er een systematiek van corrigerende maatregelen en de borging van die maatregelen te zijn opgenomen.
7. Het kwaliteitshandboek is door de VWA goedgekeurd. Deze goedkeuring staat los van de beoordeling van het kwaliteitshandboek verricht door de Raad voor Accreditatie. KDS legt wijzigingen van de tekst van het kwaliteitshandboek ter goedkeuring voor aan de VWA, alvorens zij in werking kunnen treden. De VWA bericht binnen 3 weken na ontvangst van de wijzigingen of zij haar goedkeuring aan de voorgestelde wijzigingen kan geven.

Hoofdstuk 2 Veterinair

Artikel 5 Toezichtsprotocol

1. De partijen verplichten zich om te werken overeenkomstig het Toezichtsprotocol.
2. De VWA houdt toezicht op de naleving van het Toezichtsprotocol. De VWA is gerechtigd om wijzigingen in het Toezichtsprotocol aan te brengen. De wijzigingen worden minimaal 1 maand van tevoren aan KDS kenbaar gemaakt.
3. De VWA is verplicht KDS zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van wijzigingen in de op de keuringswerkzaamheden van toepassing zijnde Europese regelgeving, die kunnen leiden tot aanpassing van het Toezichtsprotocol.

Artikel 6 Opleiding en registratie van officiële assistenten

1. De officiële assistenten dienen een opleiding als bedoeld in bijlage I, sectie III, hoofdstuk IV, van Verordening (EG) nr. 854/2004, te hebben gevolgd voor in ieder geval die diersoorten waarvoor zij in het kader van de keuringswerkzaamheden worden ingezet.
2. De officiële assistenten zijn onafhankelijk van de slachthuizen waar de keuringswerkzaamheden worden uitgevoerd.
3. De VWA beoordeelt of de in het eerste lid bedoelde opleiding voldoet aan Verordening (EG) nr. 854/2004. Daarnaast stelt de VWA een examenreglement voor deze opleiding vast.
4. KDS verplicht zich een register bij te houden van de officiële assistenten werkzaam bij haar organisatie en de door KDS ingeleende officiële assistenten. KDS draagt zorg voor een persoonlijk dossier van iedere officiële assistent, met in ieder geval een kopie van het door de VWA afgegeven diploma inzake de in het eerste lid bedoelde opleiding, en voor nieuwe medewerkers een door het Centraal Orgaan Verklaring Omtrent Gedrag afgegeven Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).

5. KDS verplicht zich inzichtelijk bij te houden als de registratie van een bepaalde officiële assistent definitief of tijdelijk is vervallen.
6. KDS verplicht zich ervoor te zorgen dat de aangestelde officiële assistenten via permanente educatie en vakliteratuur hun kennis actueel houden en zich van de nieuwe ontwikkelingen op de hoogte houden.
7. Jaarlijks toetst de VWA of de geregistreerde officiële assistenten deelnemen aan de in het zesde lid bedoelde permanente educatie.

Artikel 7 Werkzaamheden officiële assistenten

1. De officiële assistenten verrichten de keuringswerkzaamheden (taken en bevoegdheden), als bedoeld in sectie II van het Toezichtsprotocol, op basis van de voorschriften opgenomen in Verordening (EG) nr. 853/2004 en Verordening (EG) nr. 854/2004, bijlage I, sectie IV, hoofdstuk I - IV.
2. De officiële assistenten werken bij de uitvoering van de keuringswerkzaamheden onder controle, gezag en verantwoordelijkheid van de officiële dierenarts.
3. De officiële assistenten volgen de door de officiële dierenarts gegeven relevante instructies, aanwijzingen en dergelijke op.
4. De officiële assistenten dienen bij de slachthuizen, waar de officiële dierenarts van de VWA niet permanent aanwezig is, de werkinstructie "organisatie p.m. keuring roodvleesslachterijen zonder permanent toezicht" op te volgen.
5. KDS is, op grond van het bepaalde in deze overeenkomst, verantwoordelijk voor het functioneren van de officiële assistenten.
6. Naast de in het eerste lid bedoelde werkzaamheden is het officiële assistenten onder voorwaarden toegestaan werkzaamheden te verrichten die geen verband houden met deze overeenkomst. Welke werkzaamheden hiermee bedoeld worden en onder welke voorwaarden deze werkzaamheden mogen worden uitgevoerd is verder uitgewerkt in het Toezichtsprotocol.

Artikel 8 Toezicht officiële dierenarts/VWA

1. De officiële dierenarts ziet nauwgezet toe op de uitvoering van de keuringswerkzaamheden, de werkinstructies en aanwijzingen verricht door de officiële assistenten.
2. Een beschrijving en de wijze van het toezicht van de officiële dierenarts is opgenomen in sectie I van het Toezichtsprotocol.
3. Indien de officiële assistenten de instructies en aanwijzingen van de officiële dierenarts niet opvolgen en dit tot gevolg heeft dat de kwaliteit van de keuringswerkzaamheden niet langer kan worden gewaarborgd, stelt de officiële dierenarts KDS hiervan in kennis. KDS wordt in de gelegenheid gesteld passende maatregelen te treffen om te zorgen dat de kwaliteit van de keuringswerkzaamheden weer voldoende wordt gewaarborgd. De passende maatregelen dienen binnen de nationaal en Europees rechtelijke kaders te passen.
4. KDS dient de in het derde lid genoemde maatregelen eerst af te stemmen met de officiële dierenarts alvorens deze kunnen worden doorgevoerd. Daarnaast dienen de niet-naleving en de door KDS genomen maatregelen door de officiële dierenarts schriftelijk te worden vastgelegd.
5. Ingeval de in het vierde lid bedoelde maatregelen onvoldoende zijn om de kwaliteit van de keuringswerkzaamheden te waarborgen, neemt de officiële dierenarts passende maatregelen.
6. De VWA handelt problemen en klachten, die betrekking hebben op de uitvoering van deze overeenkomst, af volgens de procedure die is opgenomen in **bijlage III**.
7. De VWA is gerechtigd ten minste een keer per jaar een audit uit te voeren op het functioneren van KDS.
8. In geval de VWA een boekenonderzoek door de Auditdienst van het Ministerie van LNV dan wel een andere accountant als bedoeld in artikel 2:393, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek bij KDS wenst, is KDS verplicht de medewerkers van de Auditdienst dan wel accountant toegang te verschaffen tot de gevraagde informatie.
9. De VWA verplicht zich om zo spoedig mogelijk wijzigingen in wet- en regelgeving die van belang zijn voor de te verrichten keuringswerkzaamheden aan KDS door te geven.
10. De wijze van communiceren tussen de officiële dierenarts en KDS is nader uitgewerkt in **bijlage III**.

Artikel 9 Planning werkzaamheden

1. De VWA is verantwoordelijk voor het afstemmen van de door een slachthuis aangevraagde slachtijden, de bandsnelheid en het aantal te slachten dieren met KDS. De wijze van afstemming en planning van de keuringswerkzaamheden is verder uitgewerkt in **bijlage III**.
2. De VWA verstrekt van iedere aanvraag voor keuringswerkzaamheden van een slachthuis een schriftelijke opdracht aan KDS. Op deze opdracht staat vermeld wanneer welke keuringswerkzaamheden verricht moeten worden.
3. De VWA geeft zo spoedig mogelijk hetzij dagelijks, wekelijks of maandelijks, na de ontvangst van een aanvraag van keuringswerkzaamheden van een bepaald slachthuis en na beoordeling van deze aanvraag de in het eerste lid bedoelde gegevens door aan de planningsafdeling van KDS. Deze gegevens omvatten eveneens de naam van de officiële dierenarts, die op die dag toezicht houdt op de geplande werkzaamheden.
4. Een lijst met namen van erkende slachthuizen is opgenomen op de internetsite van de VWA.
5. De VWA neemt onmiddellijk contact op met KDS indien de VWA, om welke reden dan ook, haar werkzaamheden in een bepaald slachthuis staakt.

Artikel 10 De aantallen benodigde officiële assistenten

1. De VWA bepaalt overeenkomstig artikel 5, vijfde lid, onderdeel a, van Verordening (EG) nr. 854/2004, op basis van een op risico gebaseerde aanpak het aantal officiële assistenten dat keuringswerkzaamheden verricht en bij de slachtlijn van een slachthuis aanwezig moet zijn. Dit aantal officiële assistenten wordt per slachthuis vastgelegd in het slachthuisprotocol, en wel zo dat aan de voorschriften van Verordening (EG) nr. 854/2004 wordt voldaan. Voor die slachtlijnen van slachthuizen waar thans al het aantal officiële assistenten is vastgesteld wordt vooreerst uitgegaan van dit vastgestelde aantal.
2. KDS kan een voorstel tot wijziging van het in het eerste lid vastgelegde aantal benodigde officiële assistenten per slachtlijn per slachthuis indienen. Dit voorstel is samengesteld uit een op risico gebaseerde aanpak per slachtlijn per slachthuis, waar de keuringswerkzaamheden plaatsvinden. Voor informatie over de op risico gebaseerde aanpak kan KDS zich richten tot de officiële dierenarts van het betreffende slachthuis.
3. KDS geeft inzicht in de in het tweede lid genoemde aanpak en komt naar aanleiding van deze aanpak en na overleg met de officiële dierenarts van het betreffende slachthuis met een voorstel over hoe het vastgestelde aantal benodigde officiële assistenten per slachtlijn kan wijzigen en legt dit voor aan de VWA.
4. De VWA zal het in het derde lid bedoelde voorstel van KDS beoordelen en bepaalt naar aanleiding van dit voorstel het benodigde aantal officiële assistenten dat keuringswerkzaamheden verricht per slachtlijn per slachthuis. De VWA legt dit aantal vast in het in het eerste lid bedoelde protocol van het betreffende slachthuis.
5. De VWA heeft, indien er aanleiding is om het aantal officiële assistenten te wijzigen, de bevoegdheid om het in het eerste en vierde lid genoemde bepaalde en vastgelegde aantal benodigde officiële assistenten per slachtlijn per slachthuis te wijzigen indien de in het eerste en tweede lid bedoelde op risico gebaseerde aanpak daar aanleiding toe geeft. De VWA en KDS zullen in overleg treden indien het vastgestelde aantal officiële assistenten per slachtlijn per slachthuis dient te worden gewijzigd om de keuringswerkzaamheden te waarborgen.
6. KDS verplicht zich ervoor te zorgen dat ten tijde van de geplande werkzaamheden het in eerste en vierde lid, bedoelde vastgelegde aantal benodigde officiële assistenten op de desbetreffende slachtlijnen per slachthuis aanwezig is. KDS dient de nodige maatregelen te nemen indien het vastgelegde aantal officiële assistenten niet aanwezig is om de keuringswerkzaamheden te verrichten. De te nemen maatregelen zijn in het kwaliteitshandboek opgenomen.
7. VWA en KDS treden in overleg indien een slachthuis verzoekt om een structurele wijziging van het aantal benodigde officiële assistenten. In dit overleg zal naar de eisen van redelijkheid en billijkheid onder andere worden stilgestaan bij de kosten die aan een verhoging verbonden zijn en de termijn waarop de inzet van de extra officiële assistenten gevraagd wordt.

Hoofdstuk 3

Overleg/vastlegging/geheimhouding/eigendom resultaten keuringswerkzaamheden

Artikel 11 Overlegstructuur en vastlegging

1. Ter uitvoering van de overeenkomst vindt er overleg plaats tussen de VWA en KDS.
2. De wijze en de frequentie van overleg en de contactpersonen van de VWA en KDS zijn nader uitgewerkt in **bijlage III**.
3. KDS verplicht zich om te rapporteren over de voortgang van de verrichte keuringswerkzaamheden aan de VWA. De wijze van rapporteren is in **bijlage III** opgenomen.
4. Overeenkomstig de termijnen opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht verplicht de VWA zich schriftelijke verzoeken van KDS binnen een redelijk termijn af te handelen.
5. De afhandeling van klachten vindt overeenkomstig de werkwijze opgenomen in **bijlage III** plaats.
6. Indien KDS de in deze overeenkomst neergelegde verplichtingen en verantwoordelijkheden niet of niet optimaal nakomt dient onmiddellijk, onverminderd het bepaalde in artikel 8, een overleg plaats te vinden om afspraken te maken om te voorzien in naleving van de verplichtingen en verantwoordelijkheden.
7. Kennisgevingen van partijen op grond van deze overeenkomst worden schriftelijk gedaan.
8. Mondelinge mededelingen, toezeggingen of afspraken dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

Artikel 12 Geheimhouding

1. KDS is verplicht zich al hetgeen haar bij de uitvoering van deze overeenkomst ter kennis komt, en waarvan zij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs kan vermoeden, op generlei wijze bekend te maken, behalve voor zover enig wettelijk voorschrift of uitspraak van de rechter haar tot bekendmaking verplicht.
2. KDS zal de officiële assistenten verplichten deze geheimhoudingsverplichting na te leven.
3. KDS draagt er zorg voor dat de officiële assistenten die betrokken zijn bij de uitvoering van keuringswerkzaamheden voor zover deze bij de VWA worden verricht, de door VWA aangehouden privacyregels in acht nemen.
4. KDS en de VWA zullen persberichten en andere openbare mededelingen met betrekking tot de onderhavige opdracht slechts aan derden verstrekken na voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij. Bedoelde toestemming is niet nodig, indien de verstrekking van informatie berust op een wettelijke verplichting, dan wel noodzakelijk is in het kader van de parlementaire verantwoording.
5. De VWA is gerechtigd indien KDS de geheimhoudingsverplichtingen schendt, conform artikel 22 van deze overeenkomst een boete op te leggen. Betaling van de boete, die onmiddellijk opeisbaar is, laat onverlet de gehoudenheid van KDS de schade die het gevolg is van de schending te vergoeden.

Artikel 13 Eigendom resultaten van de keuringswerkzaamheden

1. De eigendomsrechten ten aanzien van de resultaten van de verrichte keuringswerkzaamheden berusten bij de VWA. KDS is niet gerechtigd de resultaten aan derden beschikbaar te stellen tenzij de VWA hier voorafgaande schriftelijke toestemming voor heeft gegeven. Aan deze toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden.
2. KDS is gerechtigd om het aantal geslachte dieren per werkplek in haar inspectierapport op te nemen. Deze inspectierapporten mogen, naast de VWA en het betreffende slachthuis, alleen door de Raad voor Accreditatie worden ingezien ten behoeve van het instandhouden van de accreditatie, als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder c.

Hoofdstuk 4

Personeel/Materieel/huisvesting/beveiliging

Artikel 14 Personeel

1. KDS verplicht zich de officiële assistenten, die betrokken zijn bij de uitvoering van de keuringswerkzaamheden, op te dragen de in het kwaliteitshandboek van KDS genoemde hygiënevoorschriften en veiligheidsmaatregelen in acht te nemen. Daarnaast dient KDS ervoor te zorgen dat de aanvullende hygiëne- en veiligheidsvoorschriften van de slachthuizen waar de keuringswerkzaamheden plaats vinden, voor zover noodzakelijk en mogelijk, in acht worden genomen.
2. De VWA en KDS hebben naast de exploitanten van de slachthuizen ieder een eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot de arbeidsomstandigheden van hun eigen personeel.
3. KDS neemt contact op met de VWA indien zij van mening is dat het niet verantwoord is om haar personeel in te zetten voor de keuringswerkzaamheden. De VWA en KDS zullen in overleg treden over welke stappen worden genomen om de situatie in het desbetreffende slachthuis te verbeteren.
4. Ingeval er sprake is van agressie en geweld door medewerkers van het slachthuis jegens een officiële assistent dient dit per direct bij de VWA te worden gemeld. In zo een geval wordt de werkwijze van de VWA over het omgaan met agressie en geweld gevolgd.

Artikel 15 Kleding en materiaal

1. KDS verplicht zich ervoor te zorgen dat de officiële assistenten bij de door hun te verrichten keuringswerkzaamheden gebruik maken van de in het kwaliteitshandboek voorgeschreven materialen en kleding.
2. KDS verplicht zich om de officiële assistenten van de in het eerste lid genoemde kleding en materialen te voorzien.
3. KDS dient ervoor te zorgen dat de bovenkleding van de officiële assistenten in ieder geval voorzien is van het logo van de VWA danwel het Rijkslogo. Dit logo dient op een zichtbare plek bevestigd te zijn. Een combinatie van het logo van de VWA danwel het Rijkslogo en van KDS is eveneens toereikend.
4. Het logo, bedoeld in het derde lid, wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de VWA.

Artikel 16 Huisvesting

1. De medewerkers van zowel de VWA als KDS maken, tenzij anders is geregeld, in de slachthuizen, waar de keuringswerkzaamheden worden verricht, gebruik van de verblijfsruimten die door de slachthuizen om niet aan de VWA ter beschikking zijn gesteld.
2. Als uitzondering kan bij bepaalde slachthuizen de in het eerste lid bedoelde verblijfsruimte een ruimte zijn die wordt gedeeld met medewerkers van het betreffende slachthuis.

Hoofdstuk 5 **Financiële organisatie**

Artikel 17 Vergoeding algemeen en tarief

1. De VWA is KDS een vergoeding verschuldigd voor de door de officiële assistenten aan de keuringswerkzaamheden bestede tijd uitgedrukt in eenheden van een kwartier.
2. De VWA en KDS maken jaarlijks voor 01 juni afspraken over in elk geval de kostprijsberekening, de daarbij behorende componenten en de ingangsdatum voor de aanpassing van de vergoeding.
3. KDS verplicht zich jaarlijks voor 01 september een berekening van de kosten, die samenhangen met de relevante keuringswerkzaamheden van de officiële assistenten, en een voorstel voor een vergoeding bij de VWA in te dienen. Na goedkeuring door de VWA van de vergoeding verdisconteert de VWA deze vergoeding in een door het Ministerie van LNV op grond van de relevante wet- en regelgeving op te leggen tarieven.

4. De in het eerste lid bedoelde vergoeding en in het derde lid bedoelde berekening worden vastgesteld overeenkomstig de voorwaarden van **bijlage IV**.
5. KDS brengt vanaf de in het tweede lid overeengekomen ingangsdatum voor aanpassing van de vergoeding de vergoeding in rekening bij de VWA.
6. KDS verplicht zich jaarlijks de jaarrekening en de nacalculatie van de kostprijsberekening bij de VWA in te dienen. De termijn voor indiening van de jaarrekening en de nacalculatie is gelijk aan de termijnen genoemd in de Comptabiliteitswet.
7. Indien de financiële reserve boven een met de VWA overeengekomen maximum uitkomt, zal dit meerdere gebruikt worden voor een tijdelijke tariefsmatiging in het jaar volgende op het jaar waarop de nacalculatie betrekking heeft.
8. Over alle vergoedingen, welke in bijlage IV zijn vastgesteld (exclusief BTW), is de VWA aan KDS alsnog BTW verschuldigd, tenzij anders aangegeven.
9. De VWA is niet verantwoordelijk voor de kosten die KDS maakt boven op de kosten die zijn verdisconteerd in de vergoeding.

Artikel 18 Facturering

1. De wijze van facturering door KDS aan de VWA en van betaling van de VWA aan KDS vindt overeenkomstig **bijlage V** plaats.
2. Bij het staken van de werkzaamheden van de VWA wegens het niet betalen van de facturen door slachthuizen, als bedoeld in artikel 7 van de Regeling zekerheidsstelling en betaling van VWA-keurlonen, zal de VWA onmiddellijk contact opnemen met KDS.

Artikel 19 Klachten en bezwaarschriften

1. KDS is verplicht zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 2 weken na ontvangst van een schriftelijke melding van de VWA van een klacht, een bezwaarschrift of een andere juridische procedure over de facturering als bedoeld in artikel 18 alle gegevens aan de VWA aan te leveren die betrekking hebben op bedoelde melding tenzij sprake is van een spoedprocedure. In geval van een spoedprocedure is KDS verplicht na melding van de VWA binnen de door de VWA nader aan te geven periode alle gegevens aan te leveren. Daarnaast is KDS verplicht schriftelijk haar zienswijze op de melding over te leggen aan de VWA.
2. Indien de in het eerste lid bedoelde klacht of bezwaarschrift leidt tot aanpassing van de factuur voor het betreffende slachthuis zal de VWA, na terugkoppeling met KDS, zo spoedig mogelijk een aangepaste factuur naar het slachthuis sturen.

Hoofdstuk 6

Tekortschieten in de nakoming, ontbinding en opzegging

Artikel 20 Algemeen

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 11 van het Convenant zijn de in dit hoofdstuk opgenomen bepalingen van toepassing.
2. Ingevolge artikel 3, vierde lid, derde gedachtestreepje, van het Convenant en onverminderd het bepaalde in artikel 8 van deze overeenkomst maakt de VWA afspraken met KDS over het optreden van de VWA bij het constateren van onregelmatigheden in de keuringswerkzaamheden verricht door de officiële assistenten. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd en bekrachtigd door de VWA en KDS.
3. Ingeval de in het tweede lid bedoelde onregelmatigheden een strafrechtelijke karakter hebben, zal onverwijld het Openbaar Ministerie in kennis worden gesteld. Voor zover nodig zullen de directies van beide organisaties passende arbeidsrechtelijke maatregelen treffen ten aanzien van het betreffende personeel.

Artikel 21 Dreigende vertraging

1. Indien de voortgang van de keuringswerkzaamheden vertraging dreigt te ondervinden, meldt KDS, onverminderd het bepaalde in artikel 11, zulks direct schriftelijk aan de VWA en geeft zij daarbij de oorzaak en de consequenties aan van de dreigende vertraging. Tevens stelt KDS maatregelen voor om vertraging, ook in de toekomst, te voorkomen.
2. Binnen 14 dagen na ontvangst van de in het eerste lid bedoelde melding, bericht de VWA of zij al dan niet instemt met de voorgestelde maatregelen en de genoemde consequenties. Instemming houdt niet in dat de VWA de oorzaak van de dreigende vertraging erkent en laat alle andere rechten op vorderingen van de VWA op grond van deze overeenkomst toekomen, onverlet.

Artikel 22 Boetebeding

1. De VWA is gerechtigd KDS bij niet nakoming of overtreding van deze overeenkomst, na aanmaning of andere voorafgaande verklaring, een direct opeisbare boete van € 500,- per overtreding of niet nakoming op te leggen, voor elke dag dat de tekortkoming of overtreding voortduurt.
2. De boete komt de VWA toe, onverminderd alle andere rechten of vorderingen, daaronder mede begrepen:
 - a. haar vordering tot nakoming van de overeengekomen verplichting tot het verrichten van diensten;
 - b. haar recht op schadevergoeding.
3. De VWA is gerechtigd de boete te verrekenen met de door haar aan KDS verschuldigde betalingen.
4. Indien geen verrekening ingevolge het derde lid plaatsvindt, moet de boete worden betaald binnen 10 werkdagen na een daartoe strekkende schriftelijke aanmaning van de VWA.

Artikel 23 Aansprakelijkheid

1. Indien één der partijen tekort schiet in de nakoming van één of meer van haar verplichtingen uit deze overeenkomst, kan de andere partij haar in gebreke stellen. De nalatige partij is echter onmiddellijk in verzuim als nakoming van de desbetreffende verplichtingen anders dan door overmacht binnen de overeengekomen termijn reeds blijvend onmogelijk is. De ingebrekestelling geschiedt schriftelijk, waarbij aan de nalatige partij een redelijke termijn wordt gegund om alsnog haar verplichtingen na te komen. Deze termijn is een fatale termijn. Indien nakoming binnen deze termijn uitblijft, is de nalatige partij in verzuim.
2. De in het vorige lid genoemde ingebrekestelling is niet vereist indien de termijn waarbinnen de overeengekomen diensten verricht hadden moeten zijn, voor de afloop daarvan is verlengd. Indien de in het vorige lid van dit artikel bedoelde nakoming ook gedurende de verlengde termijn uitblijft, is de nalatige partij vanaf dat moment direct in verzuim.
3. De partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen, is tegenover de andere partij aansprakelijk voor de door de andere partij geleden dan wel te lijden schade. De aansprakelijkheid is beperkt tot het maximumbedrag waarvoor de toerekenbare tekortschietende partij verzekerd is.
4. KDS is bij de uitvoering van de werkzaamheden eveneens aansprakelijk voor de gedragingen en tekortkomingen van de door haar ingeschakelde hulp van derden, zoals onderaannemers en toeleveranciers.
5. KDS vrijwaart de VWA voor eventuele aanspraken van derden op vergoeding van schade als gevolg van het tekort schieten, als bedoeld in het derde lid van dit artikel.
6. De VWA is niet aansprakelijk voor de kosten die veroorzaakt zijn door opgelegde verboden om te slachten dan wel door het niet aanwezig zijn van slachtaanbod, om welke reden dan ook.
7. De in het zesde lid bedoelde uitsluiting is niet van toepassing als het staken van de werkzaamheden in een slachthuis te wijten is aan het handelen van het slachthuis zelf en de VWA de staking van de werkzaamheden niet tijdig, in overeenstemming met artikel 9 en **bijlage III**, aan KDS heeft gemeld.

Artikel 24 Overmacht

Onder overmacht wordt in ieder geval niet verstaan: gebrek aan officiële assistenten, stakingen, ziekte van

officiële assistenten, verlate aanlevering of ongeschiktheid van voor de uitvoering van de keuringswerkzaamheden benodigde zaken, voor zover deze omstandigheden zich voordoen aan de zijde dan wel door toedoen van de partij die niet nakomt of tekortschiet. Voorts wordt niet onder overmacht begrepen het niet nakomen dan wel tekortschieten van door KDS ingeschakelde derden en/of liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen aan de zijde van KDS of de door haar ingeschakelde derden.

Artikel 25 Ontbinding en opzegging

1. Onverminderd hetgeen overigens in deze overeenkomst is vastgelegd, is elk van de partijen gerechtigd deze overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven buiten rechte geheel of gedeeltelijk te ontbinden, indien de andere partij, ook na schriftelijke ingebrekestelling stellende een redelijke termijn, in gebreke blijft aan haar verplichtingen uit deze overeenkomst te voldoen. Indien nakoming van de desbetreffende verplichtingen, anders dan door overmacht, binnen de overeengekomen termijn blijvend onmogelijk is, is de nalatige partij onmiddellijk in verzuim en is het stellen van bedoelde termijn niet vereist.
2. De in het vorige lid van dit artikel genoemde termijnstelling is niet vereist, indien de oorspronkelijke termijn voor het verstrijken daarvan is verlengd en de in het vorige lid bedoelde nakoming na verloop van de verlengde termijn is uitgebleven.
3. Indien één der partijen gedurende een bij deze overeenkomst te bepalen periode ten gevolge van overmacht haar verplichtingen op grond van deze overeenkomst niet kan nakomen, heeft de andere partij het recht deze overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven met onmiddellijke ingang buiten rechte of gedeeltelijk te ontbinden, zonder dat daarvoor enig recht op schadevergoeding zal ontstaan.
4. De VWA is gerechtigd, zonder enige aanmaning of ingebrekestelling, met onmiddellijke ingang buiten rechte deze overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven te ontbinden, indien KDS (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt of haar (voorlopige) surseance wordt verleend, KDS haar faillissement aanvraagt of in staat van faillissement wordt verklaard, de onderneming van KDS wordt geliquideerd, KDS zijn onderneming staakt, op een aanmerkelijk deel van het vermogen van KDS beslag wordt gelegd, en dit beslag niet binnen 30 dagen is opgeheven, dan wel KDS anderszins niet langer in staat moet worden geacht de verplichtingen uit deze overeenkomst na te kunnen komen.
5. De VWA is gerechtigd de overeenkomst op te zeggen in geval van:
 - a. dwingende Europese en nationale wet- en regelgeving en wijzigingen daarvan, die consequenties hebben voor deze overeenkomst;
 - b. uitspraken en negatieve uitkomsten van de door de EU verrichte inspecties over de uitvoering van de roodvleeskeuring;
 - c. uitspraken van rechterlijke instanties;
 - d. wijzigingen of aanpassingen, die door de Ministeries van LNV of van VWS geëist worden waardoor naleving van de overeenkomst door de VWA niet meer mogelijk is;
 - e. ernstige en aanhoudende verwaarlozing van de in deze overeenkomst bedoelde taakuitoefening van KDS.
6. Bij ontbinding of opzegging van deze overeenkomst zal tussen de VWA en KDS afrekening plaatsvinden op basis van de door KDS ter zake van de uitvoering van de onderhavige opdracht verrichte diensten en in redelijkheid gemaakte kosten en van de voor de uitvoering van de opdracht in redelijkheid voor de toekomst reeds aangegane verplichtingen. De VWA is niet gehouden KDS op enigerlei wijze anderszins schadeloos te stellen voor de gevolgen van de opzegging van deze overeenkomst.

Artikel 26 Behoud recht nakoming te vorderen

Het nalaten door één van de partijen om binnen een in deze overeenkomst genoemde termijn nakoming van enige bepaling te verlangen, tast het recht om alsnog nakoming te verlangen niet aan, tenzij de desbetreffende partij uitdrukkelijk en schriftelijk met de niet-nakoming heeft ingestemd.

Hoofdstuk 7 Overige bepalingen

Artikel 27 Overdracht rechten en plichten

KDS en de VWA zijn niet gerechtigd de uit deze overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen van de andere partij aan een derde over te dragen.

Artikel 28 Verzekeringen KDS

1. KDS heeft zich adequaat verzekerd en zal zich adequaat verzekerd houden voor de navolgende risico's:
 - a. beroepsaansprakelijkheid (risico's die voortvloeien uit beroepsfouten);
 - b. bedrijfsaansprakelijkheid (waaronder aansprakelijkheid voor schade toegebracht aan personen of zaken die eigendom zijn van de VWA);De hiervoor genoemde verzekeringen zijn opgenomen in het kwaliteitshandboek.
2. KDS legt op verzoek van de VWA onverwijld (een gewaarmerkt afschrift van) de polissen en de bewijzen van premiebetaling voor de hierboven in het eerste lid genoemde verzekeringen over. KDS beëindigt niet zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de VWA de verzekeringsovereenkomsten dan wel de condities waaronder deze zijn aangegaan. Evenmin wijzigt KDS het verzekerde bedrag ten nadele van de VWA zonder bedoelde toestemming. De door KDS verschuldigde verzekeringspremies worden geacht in de overeengekomen vergoedingen te zijn inbegrepen.
3. KDS cedeert bij voorbaat alle aanspraken op uitkeringen van verzekeringspenningen, als bedoeld in het eerste lid en voor zover betrekking hebbende op schade, waarvoor KDS op grond van deze overeenkomst jegens de VWA aansprakelijk is. KDS verplicht zich om deze cessie schriftelijk te kennis van haar verzekeraar te brengen en hiervan een afschrift aan de VWA te zenden, onverminderd de bevoegdheid van de VWA om hiervan aan deze verzekeraar melding te doen. Verzekeringspenningen die door verzekeringsmaatschappijen rechtstreeks aan de VWA worden uitbetaald, worden in mindering gebracht op de door KDS voor het verzekerde voorval aan de VWA te betalen schadevergoeding.

Artikel 29 Werkzaamheden in het kader van een dierziekte uitbraak

1. Ingeval van een dierziekte uitbraak zullen de officiële assistenten, die vanwege een stillegging van een slachthuis als gevolg van een dierziekte uitbraak niet kunnen worden ingezet voor de keuringswerkzaamheden, ingezet worden bij de bestrijding van die dierziekte. De VWA kan nadere regels stellen aan de inzetbaarheid van de officiële assistenten.
2. De VWA verzoekt schriftelijk om de inzet van de officiële assistenten voor werkzaamheden ten behoeve van de bestrijding van een dierziekte.
3. In onderling overleg tussen beide partijen zullen besluiten worden genomen over de hoeveelheid in te zetten officiële assistenten en de te verrichten werkzaamheden.
4. De in het tweede lid bedoelde werkzaamheden zijn opgenomen in **bijlage VI**.
5. Voordat de officiële assistenten kunnen worden ingezet voor de in bijlage VI opgenomen werkzaamheden zal de VWA zorgen voor de nodige scholing voor het verrichten van de werkzaamheden. De kosten van de scholing komen voor rekening van de VWA.
6. De wijze van afhandeling van de administratieve en financiële werkzaamheden voortkomend uit de inzet van officiële assistenten voor de in het vierde lid genoemde werkzaamheden zijn opgenomen in **bijlage VII**.
7. De vergoeding voor de door een officiële assistent in het vierde lid genoemde werkzaamheden per uur is gelijk aan de vergoeding per uur als opgenomen in de kostprijsberekening als opgenomen in bijlage IV.

Artikel 30 Omkoping/belangenverstrengeling

1. Partijen zullen aan elkaar noch aan derden aanbieden, noch van derden vragen, accepteren of toegezegd krijgen, voor henzelf of enige andere partij, enige schenking, beloning, compensatie of profijt

van welke aard dan ook die uitgelegd kan worden als een onwettige praktijk. Een dergelijke praktijk kan reden zijn voor gehele of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst.

2. Onder de in het eerste lid bedoelde schenking, compensatie of profijt gelden niet die zaken waarvoor KDS een procedure heeft opgenomen in haar kwaliteitshandboek die gelijkwaardig is aan de regels van de Rijksoverheid in deze.
3. De in het eerste lid bedoelde bepaling is niet van toepassing op de andere door de VWA toegestane werkzaamheden van KDS, genoemd in sectie II van het Toezichtsprotocol.

Artikel 31 Nietige bepalingen

Indien één of meer bepalingen van deze overeenkomst nietig blijken te zijn of door de rechter vernietigd worden, behouden de overige bepalingen van deze overeenkomst hun rechtskracht. Partijen zullen over eerstbedoelde bepalingen overleg voeren teneinde een vervangende regeling te treffen. Bij een vervangende regeling wordt de strekking van deze overeenkomst niet aangetast.

Artikel 32 Vervolgopdracht

KDS kan aan deze overeenkomst geen enkel recht ontfangen voor verkrijging van een vervolgopdracht.

Artikel 33 Melding in publicaties en reclame-uitingen

KDS maakt in publicaties of reclame-uitingen geen melding van de opdrachtverlening en gebruikt de naam van de VWA niet als referentie dan na schriftelijke toestemming van de VWA.

Artikel 34 Voortdurende verplichtingen

Verplichtingen die naar hun aard bestemd zijn om ook na afloop van deze overeenkomst voort te duren, behouden nadien hun werking. Tot deze verplichtingen behoren onder meer: geheimhouding, cessie van verzekeringspenningen, geschillenbeslechting, domiciliekeuze en toepasselijk recht.

Artikel 35 Algemene voorwaarden

Eventuele algemene leverings- en betalingsvoorwaarden van KDS, dan wel andere algemene of bijzondere voorwaarden zijn op deze overeenkomst niet van toepassing.

Hoofdstuk 8 **Slotbepalingen**

Artikel 36 Geschillen en toepasselijke recht

1. Ieder geschil tussen partijen ter zake van deze overeenkomst zal zoveel mogelijk door middel van goed overleg of een andere vorm van geschillenbeslechting tot een oplossing worden gebracht. Indien partijen niet tot een oplossing komen, zal het geschil aanhangig worden gemaakt bij de daartoe bevoegde rechter in het arrondissement 's-Gravenhage.
2. Een geschil bestaat, indien één van de partijen dat schriftelijk aan de andere partij mededeelt.
3. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 37 Wijzigen van deze overeenkomst

1. Op initiatief van één van beide partijen kunnen wijzigingsvoorstellen worden ingediend.
2. Een aanleiding tot wijzigingen van de overeenkomst kan zich voor doen als sprake is van één of meerdere omstandigheden, als bedoeld in artikel 25, vijfde lid.
3. Wijzigingen in deze overeenkomst en aanpassingen van, of toevoegingen aan, de bijlagen zijn niet eerder van kracht dan na schriftelijke vastlegging en bekrachtiging daarvan door de VWA en KDS. De bevoegdheden tot bekrachtigen van wijzigingen zijn opgenomen in **bijlage III**.

Artikel 38 Inwerkingtreding en duur overeenkomst

1. De overeenkomst treedt inwerking na ondertekening. Zij is van kracht tot en met 31 december 2015.
2. De overeenkomst kan tweemaal met één kalenderjaar worden verlengd. Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de termijn van de verlenging wordt de verlenging schriftelijk vastgelegd.
3. Uiterlijk 31 december 2013 respectievelijk 31 december 2014 zal de VWA een besluit nemen over de in het tweede lid genoemde eerste verlenging respectievelijk tweede verlenging.

Artikel 39 Overgang bij einde overeenkomst

1. Indien, bij het eindigen van de overeenkomst, de uitvoering van de keuringswerkzaamheden wordt overgenomen door een nieuwe opdrachtnemer, spant de VWA zich in om met de nieuwe opdrachtnemer overeen te komen dat alle officiële assistenten van KDS en Stichting Merita, alsmede de medewerkers die direct betrokken zijn met ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van uitvoering van de keuringswerkzaamheden, met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving in dienst treden bij de nieuwe opdrachtnemer.
2. KDS verstrekt op eerste verzoek van de VWA binnen twee maanden alle door VWA verzochte gegevens met betrekking tot het mogelijk bij de overgang van de overeenkomst betrokken personeel.
3. KDS verstrekt op eerste verzoek van de VWA binnen twee maanden alle door VWA verzochte gegevens met betrekking tot de uitvoering van de keuringswerkzaamheden, welke relevant zijn voor overdragen van de werkzaamheden aan de nieuwe opdrachtnemer.
4. KDS is gehouden medewerking te verlenen aan de nieuwe opdrachtnemer om binnen een nader door de VWA te bepalen termijn de overgang van de overeenkomst mogelijk te maken.
5. De verplichtingen voortvloeiend uit deze overeenkomst ten aanzien van rapportage en verantwoording blijven ook na beëindiging van de overeenkomst van kracht. Daarbij gelden in ieder geval de in deze overeenkomst, of één van de bijlagen gestelde termijnen voor rapportage en verantwoording.

Artikel 40 Ondertekening

Aldus overeengekomen op 14 pagina's tekst, inclusief 7 bijlagen en in tweevoud ondertekend.

Den Haag, 22 december 2009

De plaatsvervangend Inspecteur-Generaal
van de Voedsel en Waren Autoriteit,

Den Haag, 22 december 2009

De Directeur van de
B.V. Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector,

BIJLAGE I

CONVENANT ORGANISATIE ROODVLEESKEURING (POST MORTEM) IN NEDERLAND, ALS BEDOELD IN
ARTIKEL 1, ONDERDEEL E

BIJLAGE I

TRC/JZ/2004/1393

Convenant organisatie roodvleeskeuring (post mortem) in Nederland

De ondergetekenden:

1. De Directeur-Generaal van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, handelend als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden,
2. De Directeur-Generaal van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, handelend als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden,
3. De Directeur-Generaal Voedsel en Waren Autoriteit, handelend als vertegenwoordiger van de Voedsel en Waren Autoriteit,

partijen 1, 2 en 3 gezamenlijk verder te noemen: de overheid, alsmede

4. De Voorzitter van het Productschap Vee en Vlees, handelend als vertegenwoordiger van dit productschap, verder te noemen het PVV,
5. De Voorzitter van de Centrale Organisatie voor de Vleessector, handelend als vertegenwoordiger van de Centrale Organisatie voor de Vleessector verder te noemen de COV, en de in dit convenant bedoelde COV-slachterijen,

IN AANMERKING NEMENDE:

1. De lidstaat Nederland is uit hoofde van communautaire regelgeving, gelet op onder meer de wezenlijke belangen van dier- en volksgezondheid, verantwoordelijk voor een adequate organisatie van de vleeskeuringen;
2. In Richtlijn nr. 64/433/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 26 juni 1964 betreffende de gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van vers vlees (PbEG L 121), laatstelijk gewijzigd bij de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Tjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond (PbEG 2003, 236), zijn regels vastgelegd betreffende de gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van vers vlees: De in dit convenant aan de orde zijnde roodvleeskeuring, zijnde de vleeskeuring inzake runderen, varkens, schapen geiten en eenhoevigen, wordt thans met name door Richtlijn 64/433/EEG bestreken. Een van de kernelementen van Richtlijn 64/433/EEG brengt met zich dat de in die Richtlijn bedoelde keuringen worden uitgevoerd door officiële dierenartsen alsmede officiële assistenten die dan voor de feitelijke uitoefening van hun functie werkzaam zijn onder toezicht en verantwoordelijkheid van vornoemde officiële dierenartsen;

3. Richtlijn nr. 96/43/EG van de Raad van de Europese Unie van 26 juni 1996 tot wijziging en codificering van Richtlijn 85/73/EEG om de financiering van de keuringen en veterinaire controles van levende dieren en bepaalde dierlijke producten te garanderen en tot wijziging van de Richtlijnen 90/675/EEG en 91/496/EEG (PbEG L 162) bevat voorschriften om de financiering van de keuringen en veterinaire controles van levende dieren en bepaalde dierlijke producten te garanderen;
4. Op 29 april 2004 is verordening (EG) nr. 854/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie houdende vaststelling van specifieke voorschriften voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong vastgesteld (PbEG L 139). Deze verordening is vanaf 1 januari 2006 van toepassing;
5. Deze verordening bevat specifieke voorschriften voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong en strekt tot aanvulling op de voorschriften die zijn neergelegd in Verordening (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 29 april 2004 inzake officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn (PbEU L 165). In verordening nr. 854/2004 is onder meer bepaald dat officiële assistenten onder voorwaarden de officiële dierenarts ten aanzien van bepaalde werkzaamheden mogen bijstaan;
6. In verordening 882/2004 zijn de voorschriften neergelegd die moeten worden aangehouden bij het verrichten van officiële controles en de taken van de Commissie in verband met de organisatie van deze controles. Ten aanzien van de financiering van de officiële controles is voorts bepaald dat voor de organisatie van officiële controles passende financiële middelen ter beschikking moeten worden gesteld en dat indien een (inspectie)vergoeding wordt gevraagd gemeenschappelijke criteria moeten worden toegepast voor het bepalen van de hoogte daarvan. Verder is bepaald dat Richtlijn 96/43/EG waarin de hoogte van in verband met keuringen te heffen retributies zijn neergelegd zal worden ingetrokken. Ook deze verordening zal 1 januari 2006 van toepassing worden;
7. De roodvleeskeuringen zijn thans zodanig georganiseerd dat naast de officiële dierenartsen ook de keurmeesters in juridisch-arbeidsrechtelijke zin in dienst zijn van de overheid, meer in het bijzonder in dienst van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA). Huidige EU-regelgeving noch toekomstige EU-regelgeving, schrijven echter dwingend voor dat officiële assistenten juridisch-arbeidsrechtelijk in dienst moeten zijn van de overheid. Tegen deze achtergrond en in het licht van de door de Commissie vastgestelde herformulering van bestaande communautaire regelgeving op het gebied van levensmiddelenhygiëne en veterinaire voorschriften, zoals in de hiervoor genoemde overwegingen uiteengezet, heeft de overheid besloten tot een modernisering van de feitelijke organisatie van de roodvleeskeuring;
8. Omdat verordening nr. 854/2004 alsmede verordening nr. 882/2004 eerst vanaf 1 januari 2006 van toepassing worden, gaat dit convenant uit van de huidige situatie waarin de relevante bepalingen van onder meer Richtlijn 64/433/EEG onverkort moeten worden toegepast;
9. Hiertoe hebben de bij dit convenant betrokken partijen op 22 september 2003 een intentieverklaring gesloten waarin is vastgelegd dat er naar wordt gestreefd om met ingang van 1 januari 2005 keuringstaken van keuringsassistenten, die betrek-

king hebben op de in de artikelen 4 en 10 van Richtlijn 64/433/EEG bedoelde slachterijen en thans door de VWA worden uitgevoerd, over te dragen aan een privaatrechtelijke keuringsinstantie. Deze privaatrechtelijke instantie is in dit stadium de B.V. Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector, een van het betrokken bedrijfsleven onafhankelijke keuringsinstantie. De door de privaatrechtelijke instantie in het kader van dit convenant uit te voeren werkzaamheden betreffen de post mortem - (band)keuring van roodvlees;

10. Praktijkervaringen en nadere analyses hebben uitgewezen dat het op andere wijze onderbrengen van de officiële assistenten en werkzaamheden betreffende de roodvleeskeuring (onderdeel post mortem - (band)keuring) kan leiden tot bepaalde voordelen. Van deze voordelen is met name sprake indien voornoemde officiële assistenten worden ondergebracht in een onafhankelijk van de betrokken slachterijen gepositioneerde zelfstandige privaatrechtelijke organisatorische eenheid, uiteraard met inachtneming van communautaire regelgeving krachtens welke de eindverantwoordelijkheid voor de keuringen bij de officiële dierenarts ligt. Deze voordelen hangen samen met onder meer aspecten ter zake van efficiency, lagere loonkosten en verkleining van de zogenoemde overhead;
11. Bij de voorgenenomen verandering van de organisatie van de roodvleeskeuring dient eerst een transitieproces te worden doorlopen onder meer verband houdend met een juridisch en personeelsmatige bevredigende en adequate overgang van het bij de overheid (VWA) in dienst zijnde betrokken personeel naar de bovenbedoelde privaatrechtelijke instantie. De overheid moet hiertoe bijzondere voorzieningen treffen en zogenoemde transitiekosten maken. Het betrokken bedrijfsleven is onder de in dit convenant vervatte voorwaarden bereid hieraan een aanzienlijke bijdrage te leveren en aan de overheid een eenmalige afkoopsom te betalen;
12. Zonder de bedoelde transitie zou de overheid overigens onverkort doorgaan met het traject van oplegging van alle noodzakelijke tariefsverhogingen gericht op een volledige kostendekkendheid van de volledige beheersmatig aan de VWA gelieerde keuringsorganisatie;
13. In het licht van het met ingang van 1 januari 2006 van toepassing zijn van verordening 854/2004 en verordening 882/2004, dragen de in het kader van de modernisering van de vleeskeuring in 2005, 2006 en 2007 te nemen stappen het karakter van een pilot. Aldus is de aan de genoemde privaatrechtelijke instantie over te dragen taken van tijdelijke aard en is het mogelijk dat op termijn onder voorwaarden daartoe ook andere instanties worden erkend;
14. De bij dit convenant betrokken partijen wensen de in dit verband gemaakte afspraken in dit convenant vast te leggen. Tevens wensen de partijen afspraken te maken over een aantal andere zaken de vleessector betreffende. Deze zaken worden vastgelegd in een afzonderlijke intentieverklaring;
15. Dit convenant heeft als *doelstelling* het maken van bindende en afdwingbare afspraken tussen partijen in het kader van de modernisering van de vleeskeuring die als resultaat hebben dat in dit convenant bedoelde keuringswerkzaamheden met ingang van 1 januari 2006 van de VWA overgaan op een privaatrechtelijke keuringsinstantie die onafhankelijk is van de Nederlandse slachterijen. De relevante vleeskeuringswerkzaamheden worden in de pilotfase, welke tot 31 december 2007 doorloopt, opgedragen aan de B.V. Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector op een wijze die verzekert dat deze werkzaamheden onafhankelijk van de slachtbedrijven, maar on-

der toezicht en verantwoordelijkheid van officiële dierenartsen, worden uitgeoefend, opdat aan de eisen van de huidige en toekomstige Europese regelgeving wordt voldaan. Overigens is sprake van een open systeem in die zin dat ook andere instanties in dit kader kunnen worden erkend, mits uiteraard wordt voldaan aan de door de overheid daartoe gestelde eisen;

VERKLAREN TE ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

Begripsomschrijvingen

Artikel 1

In dit convenant wordt verstaan onder:

- a. Richtlijn 64/433/EEG: Richtlijn 64/433/EEG van de Raad van 26 juni 1964, inzake gezondheidsvraagstukken op het gebied van het handelsverkeer in vers vlees met inbegrip van de nadien in die richtlijn aangebrachte wijzigingen, alsmede de daarop gebaseerde nationale regelgeving;
- b. roodvleeskeuring: in Richtlijn 64/433/EEG bedoelde keuring betreffende runderen, kalveren, varkens, schapen, geiten en eenhoevigen;
- c. officiële assistenten: het keuringspersoneel dat de werkzaamheden uitvoert van de in Richtlijn 64/433/EEG bedoelde keuringsassistenten;
- d. officiële dierenarts: in Richtlijn 64/433/EEG bedoelde officiële dierenarts.

Verplichtingen en voorwaarden betreffende overgang van keuringspersoneel van de VWA naar een privaatrechtelijke instantie

Artikel 2

1. De overheid verplicht zich om de noodzakelijke organisatorische, financiële, personele en andere voorzieningen te treffen die er op zijn gericht om met ingang van 1 januari 2006 of zoveel eerder als mogelijk, onder het uitgangspunt van mens volgt functie, de thans in dienst van de overheid zijnde en als zodanig door de overheid aangewezen officiële assistenten (maximaal 181) in dienst te kunnen laten treden van een privaatrechtelijke instantie.
2. Onverminderd het overige in het convenant bepaalde geldt de in het eerste lid bedoelde verplichting onder de voorwaarde dat de in dat lid genoemde privaatrechtelijke instantie op zijn beurt de noodzakelijke voorzieningen en waarborgen treft om indiensttreding bij die instantie te verzekeren.
3. Onverminderd artikel 4, tweede lid, verplicht de overheid zich, om op voet van de in dit convenant bepaalde voorwaarden tot geheel of gedeeltelijke wederopzegging, bij de uitvoering van de roodvleeskeuring (onderdeel post mortem - (band)keuring), gebruik te maken van de diensten van de in het eerste lid bedoelde privaatrechtelijke instantie. Een in de eerste volzin bedoelde opzegging kan plaatsvinden in ver-

band met de in artikel 4, tweede lid, bedoelde eventuele erkenning van andere instanties.

4. De in het eerste lid bedoelde privaatrechtelijke instantie moet ten opzichte van de betrokken slachterijen een naar het oordeel van de overheid aantoonbaar onafhankelijke positie innemen. De privaatrechtelijke instantie dient daartoe in elk geval te zijn geaccrediteerd als onafhankelijke keuringsinstelling voor de norm NEN-EN-45004 voor 1 januari 2006.

Artikel 3

1. De roodvleskeuring en meer in het bijzonder de werkzaamheden van de officiële assistenten van de privaatrechtelijke instantie en de vereisten waaraan die officiële assistenten moeten voldoen, dienen geheel in overeenstemming te zijn met Richtlijn 64/433/EEG.
2. De officiële assistenten werken bij de uitvoering van de roodvleskeuring overeenkomstig het bepaalde in Richtlijn 64/433/EEG onder controle, gezag en verantwoordelijkheid van de officiële dierenarts. Dit zal aantoonbaar tot uitdrukking dienen te komen in de juridische en feitelijke aansturingsrelatie tussen de officiële dierenarts en de officiële assistent.
3. Ter waarborging van het tweede lid dienen in het tussen de overheid (officiële dierenartsen) en de betrokken privaatrechtelijke instantie (officiële assistenten) af te sluiten uitvoeringscontract met het daaraan gekoppelde zogenoemde toezichtsprotocol clauses te worden opgenomen waarin materiëel in elk geval de volgende elementen zijn opgenomen:
 - voor de dagelijkse, inhoudelijke en functionele taakuitoefening van de officiële assistenten waar het de in Richtlijn 64/433/EEG bedoelde roodvleskeuring betreft, heeft de officiële dierenarts de volledige zeggenschap over de officiële assistenten;
 - de formele werkgever van de officiële assistenten heeft over de voornoemde inhoudelijke en functionele taakuitoefening geen zeggenschap en moet op dit punt terugtreden en de zeggenschap overlaten aan de officiële dierenarts;
 - de betrokken officiële assistenten onderwerpen zich aan de door de officiële dierenartsen in het kader van de toepassing van Richtlijn 64/433/EEG gegeven relevante instructies, aanwijzingen e.d.;
 - de officiële dierenarts zal op de naleving van de werkinstructies en aanwijzingen nauwgezet toezien; worden deze instructies of aanwijzingen niet opgevolgd dan zullen vanwege de overheid overeenkomstig de nationaal- en Europeesrechtelijke kaders passende maatregelen moeten volgen die uiteindelijk kunnen resulteren in de weigering om vlees goed te keuren of het niet langer gebruik maken van de diensten van de betrokken privaatrechtelijke instantie.

Het in de vorige volzin bedoelde toezichtsprotocol is gebaseerd op de contouren van het toezichtsarrangement zoals bedoeld in de bijlage bij de op 22 september 2003 vastgestelde intentieverklaring over dit onderwerp.

4. Het in het derde lid bedoelde uitvoeringscontract tussen de overheid en de privaatrechtelijke instantie heeft voorts onder meer betrekking op:
 - de garanties waaraan de privaatrechtelijke instantie in het kader van de roodvleeskeuring moet voldoen, waaronder de wijze waarop de in het derde lid bedoelde zeggenschap van de officiële dierenarts in de praktijk gestalte krijgt;
 - garanties inzake de in artikel 2, vierde lid, bedoelde onafhankelijkheid en kenbaarheid van de bedrijfsprocessen, waarbij het risico van niet of onvoldoende onafhankelijk opereren, bijvoorbeeld blijkend uit aan de overheid gerichte claims, bij de betrokken privaatrechtelijke instantie ligt;
 - afspraken over het overheidsoptreden bij geconstateerde onregelmatigheden aangaande de in dit convenant bedoelde werkzaamheden van de privaatrechtelijke instantie;
 - afspraken over de hoogte en wijze van berekening van de kosten van de privaatrechtelijke instantie welke in de overheidstarieven worden verdisconteerd, en het in voorkomend geval desgevraagd inzichtelijk maken van de berekening en uitgangspunten en stukken waarop die berekening is gebaseerd.
5. Het in het derde lid bedoelde toezichtsprotocol wordt vanwege de overheid opgesteld na overleg met de overige bij dit convenant betrokken partijen en de betrokken privaatrechtelijke instantie. Het toezichtsprotocol heeft onder meer betrekking op de op de nationaal- en Europees-rechtelijke kaders gebaseerde taken en verantwoordelijkheden van officiële dierenartsen en officiële assistenten.

Artikel 4

1. De in artikel 2 bedoelde privaatrechtelijke instantie is in elk geval tot en met 31 december 2007 de aan de Stichting Centraal Bureau Diensten aan Slachtdieren gelieerde keuringsinstantie (BV Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector).
2. De overheid kan terzake de uitvoering van de in Richtlijn 64/433/EEG bedoelde werkzaamheden van officiële assistenten zonodig ook andere instanties erkennen die gekwalificeerd personeel in dienst hebben. De erkenningsvoorwaarden worden vastgelegd in een vanwege de overheid op te stellen erkenningsprotocol of –regeling waarin met name wordt aangesloten bij de in Richtlijn 64/433/EEG neergelegde eisen aangaande keuringspersoneel, het bepaalde in artikel 3 van dit convenant en overige waarborgen gericht op een uit oogpunt van dier- en volksgezondheid adequate organisatie van vleeskeuringen.

Financiële vergoedingen

Artikel 5

1. In verband met door de overheid te maken transitiekosten als bedoeld in artikel 2, eerste lid, zijn de COV-slachterijen tezamen met de andere betrokken slachterijen door middel van een heffing van het PVV op grond van de in de Wet op de bedrijfsorganisatie vastgelegde verordenende bevoegdheid, een eenmalige bijdrage verschuldigd van in totaal 18 miljoen euro, te voldoen in twee termijnen.

2. Van de in het eerste lid bedoelde bijdrage zal uiterlijk op 1 december 2006 10 miljoen euro en uiterlijk op 1 december 2007 8 miljoen euro op de nader door de overheid aangeduide giro-/bankrekening worden gestort.
3. De overheid spant zich binnen de kaders van de wettelijke toetsing aan het (EU)-recht en het algemeen belang in om de geëigende stappen te zetten om de in het eerste lid bedoelde verordening van het PVV zo spoedig mogelijk goed te keuren.
4. Indien de in het derde lid bedoelde verordening van het PVV aan de overheid wordt voorgelegd en indien vervolgens in het kader van de wettelijke toetsing op enig moment de overheid oordeelt dat – bijvoorbeeld op basis van het oordeel van het Commissie van de Europese Gemeenschappen – de verordening in de voorgelegde vorm niet kan worden goedgekeurd, treden partijen bij dit convenant na de mededeling van de hierbedoelde beslissing omtrent de goedkeuring, zo spoedig mogelijk over de alsdan ontstane situatie met elkaar in overleg. In het kader van dit overleg verbinden de betrokken partijen zich om adequate oplossingen te zoeken en aan te reiken met het oog op het eerste en tweede lid.
5. Indien naar het oordeel van de overheid geen adequate oplossingen worden aangereikt, kan dit grond zijn voor ontbinding van het convenant. Artikel 11 blijft onverkort van toepassing.

Artikel 6

Indien de BV Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector in het kader van de in artikel 2, eerste lid, bedoelde transitie naar het oordeel van de bij dit convenant betrokken partijen onvoldoende personeel van de VWA kan overnemen, zal deze privaatrechtelijke instantie de als gevolg hiervan te maken extra noodzakelijke opleidingskosten bij de overheid in rekening brengen.

Overheidstarieven

Artikel 7

1. Gelet op de voorbereidende werkzaamheden die de VWA in 2005 uitvoert om per 1 januari 2006 de roodvleesbandkeuring te kunnen overdragen en de hiermee samenhangende mogelijke besparingen op de inzet van personeel, zullen de terzake de roodvleeskeuring (onderdeel post mortem - bandkeuring) in rekening te brengen tarieven per 1 januari 2005 niet worden verhoogd met de vanwege het Ministerie van Financiën uitgegeven tariefnormeringen (de jaarlijks vastgestelde Handleiding overheidstarieven van het Ministerie van Financiën; aspecten i.v.m. CAO- en prijsbijstelling) en per 1 juli 2005 worden verlaagd met 5%. Deze maatregelen betreffen uitsluitend het jaar 2005. Voor het jaar 2006 en volgende jaren gelden de bepalingen in de leden 2 tot en met 10.
2. De terzake de roodvleeskeuring (onderdeel post mortem - (band)keuring) door de overheid op grond van de relevante wet- en regelgeving in rekening te brengen tarieven aangaande de zogenoemde artikel 4- en artikel 10-slachterijen, bedragen voor de voor dit convenant relevante werkzaamheden die rechtstreeks worden verricht aan de zijde van de overheid (samenhangend met het op grond van de toepasselijke regelgeving op de privaatrechtelijke instantie uit te oefenen toezicht) maxi-

maal 8,7 miljoen euro op jaarbasis, met dien verstande dat deze tarieven het niveau van de werkelijke kosten niet overschrijden.

3. Het in het tweede lid bedoelde bedrag en de in dat verband geldende overheidstarieven zullen jaarlijks kunnen worden bijgesteld op basis van:
 - de vanwege het Ministerie van Financiën uitgegeven tariefnormeringen (de jaarlijks vastgestelde Handleiding overheidstarieven van het Ministerie van Financiën; aspecten i.v.m. CAO- en prijsbijstelling);
 - dwingende (gewijzigde) EU-regelgeving;
 - overige dwingende overheidsverplichtingen, in elk geval indien rechterlijke uitspraken daartoe naar het oordeel van de partijen bij dit convenant nopen.
 - Indien de overheid van oordeel is dat sprake is van een in de vorige volzin, laatste onderdeel, bedoelde situatie meldt zij dit schriftelijk aan de wederpartijen en dient het in dat onderdeel bedoelde oordeel van partijen in overleg binnen twee maanden na de melding tot stand te komen.
4. Het in het tweede lid bedoelde bedrag zal lager uitvallen indien als gevolg van een krimpende sector (minder bedrijven of minder dieren) aan de zijde van de officiële dierenartsen, ten opzichte van de situatie van het moment van inwerkingtreding van het convenant, in totaliteit op grond van Richtlijn 64/433/EEG minder controle-uren hoeven te worden ingezet.
 - Het in het tweede lid bedoelde bedrag zal hoger uitvallen indien als gevolg van een groeiende sector (meer bedrijven of meer dieren) aan de zijde van de officiële dierenartsen, ten opzichte van de situatie van het moment van inwerkingtreding van het convenant, in totaliteit op grond van Richtlijn 64/433/EEG meer controle-uren moeten worden ingezet.
 - De met het bovenstaande (krimp of groei van sector) verbandhoudende reorganisatiekosten aan de zijde van de overheid respectievelijk de overige partijen bij dit convenant, komen voor rekening van de respectievelijke partijen.
5. Het in het tweede lid bedoelde bedrag zal voorts uiteraard hoger kunnen uitvallen indien door omstandigheden gelegen buiten de overheid en met name als gevolg van onregelmatigheden binnen de betrokken slachterijen, aan de zijde van de officiële dierenartsen ten opzichte van de situatie van het moment van inwerkingtreding van het convenant, in totaliteit op grond van Richtlijn 64/433/EEG meer controle-uren moeten worden ingezet.
6. De kosten die samenhangen met de relevante werkzaamheden betreffende de roodvleeskeuring (onderdeel post mortem - (band)keuring) van de officiële assistenten die zijn ondergebracht in een in de artikelen 2 en 3 bedoelde privaatrechtelijke instantie, worden vanaf 1 januari 2006 door die instantie berekend en worden vanwege de overheid verdisconteerd in de door de overheid op grond van de relevante wet- en regelgeving op te leggen tarieven.
7. Indien de overheid voornemens is de tarieven aan te passen krachtens de in het derde lid bedoelde gronden, zendt de overheid de betrokken partijen waaronder de COV, zo spoedig mogelijk maar uiterlijk twee maanden voorafgaand aan de datum van ingang van de tariefaanpassing, een gespecificeerde onderbouwing van die aanpassing. Indien de COV van mening is dat op enig moment sprake is van de in het vierde lid, eerste volzin, bedoelde situatie (krimpende sector), maakt de COV daarvan melding aan de overheid.

8. Ten aanzien van de in het zesde lid bedoelde berekening en verdiscontering van de kosten van de privaatrechtelijke instantie zal de overheid geen opslag, toeslag of verhoging van welke aard ook toepassen, uitgaande uiteraard van een goede uitvoering van artikel 3, vierde lid.
9. Door de privaatrechtelijke instantie aan de overheid in verband met de uitvoering van de in dit verband bedoelde werkzaamheden in rekening gebrachte BTW, zal door de overheid niet aan de betrokken slachterijen worden doorberekend zolang sprake is van de in het zesde lid bedoelde verdiscontering in de overheidstarieven.
10. De door de overheid op grond van het zesde lid te zenden facturen zijn gespecificeerd, zodat hieruit het door de overheid in rekening gebrachte tariefonderdeel en het tarief-onderdeel terzake de door de privaatrechtelijke instantie verrichtte keuringswerkzaamheden duidelijk zijn af te leiden.

Overleg

Artikel 8

1. De partijen bij dit convenant stellen een Begeleidingsgroep in welke de volgende hoofdtaken heeft:
 - bewaking van een goede uitvoering van dit convenant mede op basis van het over en weer verstrekken van relevante gegevens;
 - signalering van ontwikkelingen die mogelijk moeten leiden tot nadere acties of voorzieningen.
2. De Begeleidingsgroep rapporteert daartoe aan de partijen bij dit convenant, op basis van een nader door de partijen bij dit convenant vastgesteld protocol.
3. De Begeleidingsgroep kan onder meer de ontwikkelingen inzake de toekomstige EU-regelgeving volgen en voorstellen doen over aanpassing van dit convenant bij daadwerkelijke inwerkingtreding van die nieuwe regelgeving.
Binnen de Begeleidingsgroep kan voorts zonodig overleg plaatsvinden over aangelegenheden inzake tarieven, waaronder de in artikel 7, zesde lid, bedoelde tariefvoorstellen alsmede over de inhoud en uitvoering van het in artikel 3, derde lid, bedoelde uitvoeringscontract en toezichtsprotocol.
4. De Begeleidingsgroep voert periodiek overleg met een frequentie die nader door partijen zal worden vastgesteld.
5. De Begeleidingsgroep rapporteert in ieder geval uiterlijk op 1 oktober 2006 over de resultaten van de pilotprojecten en de gevolgen die deze resultaten hebben over de praktische uitwerking van de keuringen door officiële assistenten. Van de rapportage maakt ten minste onderdeel uit een advies over de wijze waarop marktwerking in de vleeskeuring kan worden geïntroduceerd, met inachtneming van de nationaal- en Europeesrechtelijke kaders.
6. De Begeleidingsgroep is als volgt samengesteld:
twee vertegenwoordigers van de COV; twee vertegenwoordigers van het PVV, één vertegenwoordiger van de in dit convenant bedoelde privaatrechtelijke instantie; één vertegenwoordiger van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;

twee vertegenwoordigers van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en twee vertegenwoordigers van de Voedsel en Waren Autoriteit. Het voorzitterschap wordt vervuld door een vertegenwoordiger van de Voedsel en Waren Autoriteit.

Artikel 9

1. De overheid onderzoekt in overleg met de wederpartijen bij dit convenant of, onverminderd de overige bepalingen van dit convenant, naar het oordeel van de overheid, gelet op vigerende regelgeving voor een goede uitvoering van dit convenant nog een nadere voorziening nodig is op het onderdeel van mededinging, aanbesteding en/of wijziging van regelgeving. De overheid deelt de uitkomsten van dit onderzoek de wederpartijen uiterlijk 30 dagen na inwerkingtreding van dit convenant mede.
2. Indien de uitkomsten van het in het eerste lid bedoelde onderzoek tot de conclusie leiden dat het convenant niet in de voorliggende vorm kan worden uitgevoerd treden partijen in overleg over de alsdan ontstane situatie teneinde met name te beziën welke aanvullende voorzieningen moeten worden getroffen. In deze situatie kan (kunnen) de betrokken partij (partijen) zich, onder andere op het punt van de in het convenant genoemde termijnen, niet beroepen op wanprestatie van de betrokken wederpartij(en). Voor zover de in de vorige volzin bedoelde voorzieningen van de zijde van de overheid moeten komen, zal zij zich daartoe maximaal inspannen.

Algemene inspanningsverplichting

Artikel 10

De partijen bij dit convenant spannen zich in om vanuit het in de communautaire regelgeving centraal staande belang van de dier- en volksgezondheid, de organisatie van de roodvleeskeuring zo adequaat mogelijk de doen verlopen en voeren daartoe het noodzakelijke overleg en treffen daartoe de noodzakelijke voorzieningen, met behoud van ieders verantwoordelijkheden onder meer op het onderdeel van de vaststelling van regelgeving.

Overige bepalingen

Artikel 11

Indien al of niet door onvoorziene omstandigheden, en onverminderd de overige bepalingen van dit convenant, door één of meer partijen bij dit convenant niet of niet meer wordt voldaan aan één of meer bepalingen van dit convenant, kan de overheid nadere regelgeving vaststellen samenhangend met aspecten van het belang van een adequate organisatie van de vleeskeuring en de kostendekkendheid van de in dat verband doorgevoerde of door te voeren (overheids)activiteiten.

Artikel 12

1. Een partij kan dit convenant opzeggen indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat dit convenant billijkheidshalve behoort te eindigen. Zodanige opzegging geschiedt schriftelijk. De partij(en) die opzeg(t)(en) deelt/delen schriftelijk aan de wederpartij(en) de redenen van de opzegging mede.
2. De overheid kan het convenant in elk geval opzeggen of voorstellen doen voor wijziging daarvan indien zich naar het oordeel van de overheid na overleg met de betrokken partijen, één of meer van de volgende omstandigheden voordoen:
 - dwingende EU-regelgeving die consequenties hebben voor het convenant;
 - uitspraken van (onderdelen van) de Commissie van de Europese Gemeenschappen die consequenties hebben voor het convenant;
 - uitspraken van rechterlijke instanties die consequenties hebben voor dit convenant;
 - een ernstige en aanhoudende verwaarlozing van de in dit convenant bedoelde taakuitoefening van de privaatrechtelijke instantie.
3. Indien op enig moment een of meer van de partijen overweegt dit convenant op te zeggen, treden de partijen voorafgaand aan het bepaalde in het eerste lid zo spoedig mogelijk met elkaar in overleg, onverminderd het in het tweede lid bedoelde overleg, teneinde eerst te bezien in hoeverre het convenant kan worden aangepast, rekening houdend met het doel en de strekking van het convenant.

Artikel 13

Dit convenant wordt aangegaan voor onbepaalde tijd en treedt in werking op de datum van ondertekening door de partij die het convenant als laatste ondertekent.

Artikel 14

Onverminderd het in artikel 8, vierde lid, bedoelde periodieke overleg en de in artikel 8, vijfde lid, bedoelde rapportage zullen partijen uiterlijk 1 juli 2006 bij elkaar te rade gaan over de vraag onder welke voorwaarden met ingang van welk tijdstip ten aanzien van de vleeskeuring binnen de geldende nationaal- en Europees-rechtelijke kaders verdergaande marktwerking kan worden geïntroduceerd.

Artikel 15

1. Op dit convenant is Nederlands recht van toepassing.
2. De in dit convenant in het leven geroepen rechten en verplichtingen van partijen zijn in rechte afdwingbaar.
3. Alle geschillen in verband met deze overeenkomst of met afspraken die daarmee samenhangen, worden beslecht door de bevoegde burgerlijke rechter te Den Haag.

Aldus overeengekomen op 4 juni 2004 te Liempde,

De Directeur-Generaal van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

[Redacted]
Mevr. | Mr R.M. Bergkamp

De Directeur-Generaal Volksgezondheid van het Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

[Redacted]
Mr. J.T.M. de Goey

De ~~Directeur~~-Generaal Voedsel en Waren Autoriteit,

[Redacted]
Mr. J.F. de Leeuw

De ~~Voorzitter~~ van het Productschap Vee en Vlees,

[Redacted]
De Voorzitter van de Centrale Organisatie voor de Vleessector,
[Redacted]
[Redacted]

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 1 van 43

Versie	Goedkeuring datum	Wijzigingen ten opzichte van vorige versie
03	21-12-2020	Aanpassingen in verband met Controleverordening
02a	20-04-2020	Voorwaarden exploitant aangepast, wetgeving aangepast
02	01-04-2019	Enkele voorwaarden exploitant gewijzigd, enkele taken OA NVWA gespecificeerd
01	01-11-2018	Herschreven qua format en inhoud
RA86-v12	01-12-2015	Oude codering

Inhoudsopgave

1	Onderwerp.....	2
2	Wet- en regelgeving.....	3
2.1	EU-Regelgeving	3
2.2	Nationale wetgeving.....	3
3	Begrippen en definities	3
4	Benodigheden.....	4
5	Werkwijze.....	5
5.1	Inleiding	5
5.2	Voorwaarden exploitant.....	5
5.3	Taken OA/OD NVWA (Sectie I)	7
5.3.1	PM keuring	7
5.3.2	Toezicht op de PM keuring en daaraan gerelateerde omstandigheden	8
5.3.3	Andere taken OD/OA NVWA.....	19
5.4	Taken OA KDS (Sectie II)	20
5.4.1	Verantwoordelijkheid OA KDS	20
5.4.2	Uitvoering van de PM keuring van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren en gekweekt wild per diersoort	21
5.4.3	Specifieke procedures naar aanleiding van de PM keuring.....	33
5.4.4	Ander toegestaan werk	38
6	Registratie en archivering	40
6.1	Registratie	40
6.1.1	MSPIN.....	40
6.1.2	Slachthuisprotocol inclusief de maatwerkafspraken	40

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 2 van 43

6.1.3	Officiële inspectierapporten KDS.....	40
6.2	Archivering	40
6.3	Toelichting op Afwijken van Voorschrift (TAV) – voor medewerkers van NVWA	40
7	Interventies	41
7.1	Bedrijf.....	41
7.2	KDS	41
8	Arbo, milieu en veiligheid.....	41
8.1	Veiligheidsbeleid biologische agentia NVWA	41
9	Bijlagen	42
	Bijlage 1 Controleformulier PM Inspectie Slachthuis Roodvlees Permanent Toezicht	42
	Bijlage 2 Controleformulier PM Inspectie Slachthuis Roodvlees Ketenkeuring – USA	42
	Bijlage 3 Controleformulier PM Inspectie Slachthuis Roodvlees Niet-Permanent Toezicht.....	42
	Bijlage 4 Codelijst Borging PM Keuring	42
	Bijlage 5 Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren per diersoort ("kruisjeslijsten")	42
	Bijlage 6 Longontsteking varken en additionele PM keuring.....	43
	Bijlage 7 Voorbeeldbrief schriftelijke aanwijzing adequate PM keuringsomstandigheden.....	43

1 Onderwerp

Het Toezichtsprotocol is Bijlage II van het Contract VWA-KDS. In dit document staat de PM keuring van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren en gekweekt wild centraal. Het Toezichtsprotocol is een handleiding voor de OD/OA NVWA en de OA KDS en beschrijft de uitvoering van de PM keuring van bovengenoemde diersoorten en het toezicht op deze PM keuring en de daaraan gerelateerde omstandigheden. Tevens worden specifieke voorwaarden voor de exploitant omschreven, die noodzakelijk zijn om een adequate PM keuring mogelijk te maken.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 3 van 43

2 Wet- en regelgeving

2.1 EU-Regelgeving

VO (EG) 852/2004

VO (EG) 853/2004

VO (EU) 2017/625

VO (EU) 2019/624

VO (EU) 2019/627

2.2 Nationale wetgeving

Wet Dieren

3 Begrippen en definities

Begrip	Definitie
AM	Ante Mortem
BB	Bedrijvenbeheerder NVWA
DBP	Dierlijk Bijproduct (OMC)
FSMS	Food Safety Management System: Systeem van activiteiten rond preventie, paraatheid en zelfcontrole met als doel de voedselveiligheid en hygiëne in een levensmiddelenbedrijf te beheersen. Dit systeem omvat basisvoorwaarden, GMP, GHP, en op HACCP gebaseerde procedures
Gezondheidsmerk	Een merk dat aangeeft dat, voordat het werd aangebracht, er overeenkomstig VO (EU) 2017/625 officiële controles zijn uitgevoerd en waarmee wordt verklaard dat het vlees geschikt is voor menselijke consumptie.
GMC	Geschikt voor menselijke consumptie
Inline PM keuring	PM keuring direct in aansluiting op de evisceratie en het eventuele klieven van het karkas; de slachtband kan hierbij door blijven draaien of tijdelijk even stilhangen
In samenhang PM keuren	De informatie van alle onderdelen van een slachtdier tegelijk in overweging nemen ten behoeve van de PM keuringsbeslissing van een slachtdier, alvorens dit voor een ander slachtdier te doen
Integrale keuringsbeslissing	Keuringsbeslissing die het slachtdier geheel omvat
KDS	Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 4 van 43

NVWA	De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
OA KDS	Officiële Assistent KDS
OA NVWA	Officiële Assistent NVWA
OD NVWA	Officiële Dierenarts NVWA
OMC	Ongeschikt voor menselijke consumptie
PM	Post Mortem
RM	Regiomanager KDS
Roodvlees	(Vlees van) als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren en gekweekt wild
Schone deel slachthal	Het gedeelte van het slachthuis waar de slachthandelingen na de slachthandeling branden/nascheren (varkens) of onthuiden (andere diersoorten) plaatsvinden, inclusief bijbehorende opslagruimten
Slachtafval	Vers vlees dat geen deel uitmaakt van het karkas inclusief ingewanden en bloed
Stationaire PM keuring	De methode van PM keuren na afloop van het slachtproces van een dier of meerdere dieren, waarbij in de tijd tussen slachten en PM keuring behalve het karkas ook de kop en bijbehorende slachtafvallen geïdentificeerd bewaard moeten worden. Stationaire PM keuring mag alleen door de OA KDS uitgevoerd worden indien er gestart wordt als het slachtproces van de betreffende slachtdag nog bezig is.
STDA	Senior Toezichthoudend dierenarts, tevens OD
SVO	Slagers Vak Opleiding
TL	Teamleider NVWA
Uitgestelde PM keuring	Het tijdstip waarop de PM keuring wordt uitgevoerd, vindt later plaats dan direct in aansluiting op de evisceratie en het eventuele klieven van het karkas. Deze keurwijze mag niet door de OA KDS uitgevoerd worden.
Vuile deel slachthal	Het gedeelte van het slachthuis waar de slachthandelingen tot en met de slachthandeling branden/nascheren (varkens) of onthuiden (andere diersoorten) plaatsvinden, inclusief bijbehorende opslagruimten

4 Benodigdheden

Standaard uitrusting OA KDS, OA NVWA, OD NVWA

Voor specifieke metingen OD / OA NVWA: luxmeter, rolmaat

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 5 van 43

5 Werkwijze

5.1 Inleiding

Sinds 1 januari 2006 is de PM keuring van Roodvlees in Nederland ondergebracht bij KDS. De werknemers van KDS die de PM keuring mogen uitvoeren zijn gekwalificeerde officiële assistenten (OA KDS), zoals gedefinieerd in artikel 3 lid 49 van VO (EU) 2017/625. Zij hebben hiertoe de door de NVWA erkende opleiding bij SVO met goed gevolg afgerond, inclusief de bijbehorende praktijkstage uren zoals bedoeld in VO (EU) 2019/624, bijlage II, hoofdstuk II.

De OA KDS voert de PM keuring uit onder volledige eindverantwoordelijkheid van de officiële dierenarts (OD), hoewel deze niet op alle slachthuizen altijd tijdens de uitvoering hiervan fysiek aanwezig is. Om te kunnen verantwoorden dat de PM keuring adequaat wordt uitgevoerd, wordt de performance van de OA KDS en de omstandigheden waaronder deze plaatsvindt, gemonitord door de OD. In paragraaf 5.3 wordt deze monitoring verder beschreven.

5.2 Voorwaarden exploitant

Toezicht onder nieuwe Europese wetgeving

Sinds 14 december 2019 is er nieuwe Europese wetgeving van kracht voor de NVWA. Deze wetgeving wordt de CoVo ("Controleverordening") of OCR ("Official Control Regulation") genoemd. Deze wetgeving heeft flinke consequenties voor het tijdstip en duur van het toezicht op slachthuizen en wildbewerkingsinrichtingen, en brengt dus wijzigingen met zich mee voor zowel de bedrijven als NVWA en KDS.

De NVWA heeft de slachthuizen en wildbewerkingsinrichtingen (WBI's) op basis van de CoVo en een nieuwe risicoanalyse in 3 groepen ingedeeld, elk met hun eigen toezicht arrangement en regels voor de postmortem keurwijze en -tijdstip.

Details zijn na te lezen in document K-VKE-ALG-ID01.

De postmortem keuring

De PM keuring kan op twee manieren plaatsvinden (keurwijze):

- "Inline" PM keuring: direct in aansluiting op de evisceratie en het eventuele klieven van het karkas; de slachtband kan hierbij door blijven draaien of tijdelijk even stilhangen;
- Stationaire PM keuring: na afloop van het slachtproces, waarbij in de tijd tussen slachten en PM keuring behalve het karkas ook de kop en bijbehorende slachtafvallen geïdentificeerd bewaard moet worden. Stationaire PM keuring mag alleen door de OA KDS uitgevoerd worden indien er gestart wordt als het slachtproces van de betreffende slachtdag nog bezig is.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 6 van 43

Het is de verantwoordelijkheid van de exploitant van het slachthuis om ervoor te zorgen dat de PM keuring van alle geslachte dieren onder adequate omstandigheden kan worden uitgevoerd. Indien de NVWA de exploitant hieromtrent instructies geeft, dient de exploitant deze op te volgen (VO (EG) 853/2004 art 3 en bijlage III, sectie I, hoofdstuk IV, punt 12). Daarnaast is de exploitant verantwoordelijk voor het correct en zonder bezoedeling ter PM keuring (haren/wol, baansmeer, gal, fecale bezoedeling) aanbieden van karkas en slachtafvallen.

Op 17 februari 2020 hebben de roodvleesslachthuizen bovengenoemde specifieke instructies schriftelijk van de NVWA gekregen omtrent de omstandigheden die door de NVWA als minimaal noodzakelijk worden gezien om een adequate PM keuring mogelijk te maken. Het betreffen aanwijzingen omtrent voorzieningen, aanbiedingsvorm en werkwijze. Deze specifieke instructies zijn op 2 oktober 2020 nog eens schriftelijk herhaald. Vanwege de corona crisis hebben de bedrijven vertraging opgelopen met het realiseren van deze eisen. Daarom is in deze laatste brief gesteld dat de eisen vanaf 1 januari 2021 van kracht zijn.

De instructies die de slachthuizen hebben gekregen staan samengevat in het NVWA informatiedocument K-RV-ALG-ID05

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 7 van 43

5.3 Taken OA/OD NVWA (Sectie I)

5.3.1 PM keuring

De PM keuring van geslachte dieren wordt in Nederland door of onder toezicht of verantwoordelijkheid van de OD uitgevoerd. In het contract VWA-KDS is vastgelegd dat de PM keuring van als landbouwhuisdieren gehouden hoefdieren en gekweekt wild in principe wordt uitgevoerd door de OA KDS. De beslissingsbevoegdheid van de OA KDS is echter beperkt, omdat alleen de integrale keuringsbeslissing "geschikt voor menselijke consumptie" (GMC) mag worden genomen. De beslissing "ongeschikt voor menselijke consumptie" (OMC) mag de OA KDS uitspreken over delen van het geslachte dier, zolang de integrale keuringsbeslissing "GMC" blijft luiden. Zodra de OA KDS de integrale keuringsbeslissing "GMC" niet kan nemen, dient hij/zij de PM keuring over te dragen aan de OD.

De PM keuring van als landbouwhuisdieren gehouden hoefdieren en gekweekt wild wordt door de OD uitgevoerd in de volgende gevallen:

- Slachtdieren die bij de AM keuring worden aangewezen voor PM keuring door de OD;
- Slachtdieren waarvan de PM keuring door de OA KDS wordt overgedragen aan de OD;
- Noodslachtingen (AM cat 4).

De keuringshandelingen die hierbij uitgevoerd dienen te worden, staan per diersoort geschreven in paragraaf 5.4.2, en omvatten indien noodzakelijk ook de opknapcontrole (zie hiervoor paragraaf 5.4.3.1). De vereiste insnijdingen bij overdragers hoeven hierbij slechts dan uitgevoerd worden, wanneer de OD het aspect van het sneevlak van de insnijding door de OA KDS onvoldoende kan beoordelen.

De keuringsbeslissing en het eventuele hiervoor benodigde nader onderzoek staan beschreven in werkvoorschrift K-RV-PM-WV01.

De PM keuring van een slachtdier dat overgedragen wordt door de OA KDS dient op de dag van overdracht of de volgende werkdag plaats te vinden. Indien dit niet haalbaar is moet deze PM keuring zo spoedig mogelijk na deze termijn, echter uiterlijk op dag 4 plaatsvinden, waarbij de dag van slachten dag 0 is. Onderzoek van Bureau Risicobeoordeling NVWA heeft aangetoond dat de kans op een foutieve keuringsbeslissing na deze 4 dagen significant toeneemt. PM keuring later dan 4 dagen na de dag van slachten kan dan ook niet meer verantwoord uitgevoerd worden, en dient te leiden tot de beslissing OMC met als onderbouwing VO (EU) 2019/627 Titel III, Sectie 5, Hoofdstuk III, artikel 45 t)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 8 van 43

5.3.2 Toezicht op de PM keuring en daaraan gerelateerde omstandigheden

Het toezicht dat de OD en OA NVWA houden op een slachthuis roodvlees, is samengevat in de AM- en PM- procedure (K-RV-AM-PR en K-RV-PM-PR). Het toezicht dat in het Toezichtsprotocol is beschreven maakt hier onderdeel van uit, en betreft specifiek:

- Toezicht tijdens de PM keuring op de uitvoering van de PM keuring door de OA KDS;
- Toezicht tijdens het slachtproces op de aan de PM keuring gerelateerde omstandigheden.

Dit is schematisch weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Relatie toezicht in het kader van het Toezichtsprotocol tot het algemene toezicht in het verlengde van keuren op een slachthuis roodvlees

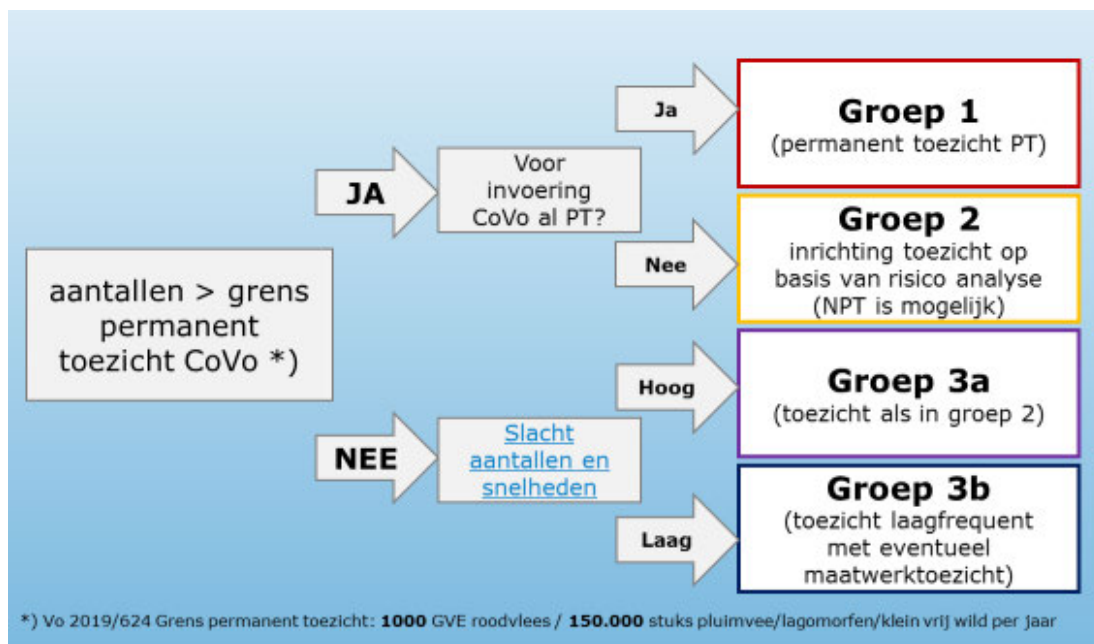
Er zijn toezichtstaken in het verlengde van keuren die specifiek door de BB uitgevoerd dienen te worden. Deze zijn opgenomen in het werkvoorschrift K-VKE-BB-WV01 Bedrijvenbeheer Roodvlees. De specifieke taken in het kader van de PM keuring en de daaraan gerelateerde omstandigheden zijn in paragraaf 5.3.2.1 t/m 5.3.2.14 beschreven.

5.3.2.1 Frequentie

In Nederland wordt de aanwezigheid van de OD op een slachthuis bepaald door een combinatie van slachtsnelheid per diersoort per uur en slachtaantallen per week. Daarnaast is het aantal geslachte GVE's per jaar van belang, omdat de CoVo 1000 GVE

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 9 van 43

per jaar als belangrijke grens hanteert. Dit resulteert in drie soorten bedrijven. Zie hiervoor ook figuur 2.

Figuur 2: Indeling slachthuizen roodvlees op basis van de CoVo.

De taken die de OD tijdens zijn/haar aanwezigheid uit dient te voeren staan beschreven in de PM procedure (K-RV-PM-PR). Het in paragraaf 5.3.2. beschreven toezicht is daar een onderdeel van. Specifiek dit toezicht dient in onderstaande frequentie te worden uitgevoerd en vastgelegd:

- Bij slachthuizen in groep 1 wordt dit toezicht wekelijks uitgevoerd;
- Bij slachthuizen in groep 2 en 3a wordt dit toezicht wekelijks uitgevoerd;
- Bij slachthuizen in groep 3b wordt dit toezicht maandelijks uitgevoerd.

Het onderscheid tussen groep 1 en groep 2 en het onderscheid tussen groep 3a en groep 3b kan via de rekentabel in tabel 1 worden berekend. Het is een taak van de BB om elk kwartaal deze berekening uit te voeren, om te controleren of de toezichtsfrequentie nog overeenkomt met de actuele situatie op het slachthuis.

Tabel 1: Rekentabel groepsindeling slachthuizen roodvlees

Rekentabel toezicht
incl naamgeving CO

Het toezicht arrangement en de regels voor de postmortem keurwijze en -tijdstip per slachthuisgroep zijn na te lezen in document K-VKE-ALG-ID01.

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 10 van 43

5.3.2.2 *Aantal en functiegroep toezichthouder*

Het toezicht wat de OD dient te realiseren op de PM keuring en de daaraan gerelateerde omstandigheden, mag voor 84% op jaarbasis worden uitgevoerd door een OA NVWA (dit komt neer op minimaal 2x per jaar door OD NVWA en 10x per jaar door OA NVWA).

De OA NVWA mag echter alleen het toezicht op de uitvoering van de PM keuring door KDS uitvoeren, als hij/zij daartoe gekwalificeerd is.

De norm voor het aantal medewerkers van de NVWA, welke nodig is om de taken van de NVWA op een slachthuis uit te voeren, is afhankelijk van een aantal variabele parameters en is bedrijfsspecifiek. Het aantal benodigde medewerkers per functiegroep wordt per bedrijf vastgesteld door de TL NVWA, eventueel na ruggenspraak met O&O SP. Kaders voor het bepalen voor het aantal medewerkers NVWA zijn na te lezen in document K-VKE-ALG-ID01.

5.3.2.3 *Aantal OA KDS*

De norm voor het aantal aanwezige OA KDS die nodig zijn om de kwaliteit van de PM keuring voldoende te kunnen borgen, en de procedure voor wijzigen van dit aantal, zijn geregeld in artikel 10 van het "Contract VWA-KDS" (K-RV-PM-85). Dit benodigde aantal staat direct in relatie tot een aantal bedrijfsspecifieke zaken, zoals de logistieke indeling van de PM keurplek en het pauzeregime, maar met name ook de bandsnelheid. Eén van de taken van de OD is het toezien op de maximale toegestane bandsnelheid die de exploitant bij een bepaalde bezetting OA KDS en/of specifieke omstandigheden (bv PM keuringsregime bij een bepaalde diersoort) mag voeren. Hiervoor volgt de OD de werkwijze zoals beschreven in bijlage 8.

5.3.2.4 *Tijdstip van toezichthouden*

Om alle onderdelen van het toezicht op de PM keuring en daaraan gerelateerde omstandigheden op een effectieve manier te kunnen beoordelen, moet er naar gestreefd worden dat minimaal 25% van het toezicht tijdens het slachtproces wordt uitgevoerd en minimaal 25% tijdens de uitvoering van de PM keuringshandelingen wordt uitgevoerd. De overige 50% wordt naar inzicht van de BB ingevuld om een goede borging van de toezicht werkzaamheden te garanderen. De lengte van de inspectie is niet standaard voorgeschreven.

5.3.2.5 *Toezicht op de uitvoering van de PM keuring door de OA KDS*

Batchgrootte

Bij het toezicht op de uitvoering van de PM keuring door de OA KDS wordt als richtnorm voor het aantal te controleren slachtingen $\sqrt{n}$ aangehouden. Uitgewerkt betekent dit dat bij bedrijven waar maandelijks gecontroleerd wordt " n " het aantal dieren is wat in die

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 11 van 43

maand geslacht is. Indien wekelijks toezicht van toepassing is, is "n" het aantal dieren dat in die week is geslacht.

Deze $\sqrt{n}$ wordt verdeeld over 2 te controleren batches. Er wordt een maximum aangehouden per batch van 15 te controleren slachtingen (zie verder onder "norm") bij slachthuizen zonder permanent toezicht, 25 slachtingen bij slachthuizen met permanent toezicht, en 40 slachtingen bij varkensslachthuizen met ketenkeuring die USA erkend zijn.

Norm

Een controle op de uitvoering van de PM keuring door de OA KDS moet verricht worden op de plaats waar de PM keuring plaatsvindt, plus de plaats waar de opknapcontrole wordt uitgevoerd. Er wordt gecontroleerd op de posities karkas, kop, organen, opknapcontrole, en bij varkens op de positie waar additionele PM keuring plaatsvindt indien dit niet op het PM keurbordes plaatsvindt.

Per batchcontrole wordt het berekende aantal karkassen en/of slachtafvallen (zie onder 'batchgrootte') bekeken. Niet alle items hoeven elke controle aan de orde te komen. Dit verdeelt de OD zodanig in de tijd, dat alle te controleren posities evenredig aan bod komen.

Met name bij de controle op de opknappositie kan het voorkomen dat de batchgrootte niet gehaald wordt. De OD NVWA zal in een dergelijk geval bepalen, wanneer hij/zij voldoende gezien heeft om een goede indruk te hebben opgedaan van de kwaliteit van de PM keuring op deze positie.

De controles zijn niet gericht op de beoordeling van de individuele OA KDS, maar op de keuringspositie, onafhankelijk van het aantal personen dat de positie bemant.

- Keuringshandelingen

De keuringshandelingen die tijdens de PM keuring van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren en gekweekt wild moeten worden uitgevoerd, zijn beschreven in hoofdstuk 5.4.2 en bijlage 5. De norm voor het niet correct uitvoeren van de voorgeschreven keuringshandelingen is vastgesteld op 5 % per keurpositie.

- Keuringsbeslissing van de OA KDS

De keuringsbeslissingen die de OA KDS tijdens de PM keuring van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren en gekweekt wild mag nemen, zijn beschreven in paragraaf 5.4.1 en 5.4.3.3.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 12 van 43

De controle op het nemen van correcte keuringsbeslissingen heeft betrekking op de onderstaande twee onderdelen.

- *Pathologische afwijkingen*

De norm voor gemiste pathologische afwijkingen wordt vastgesteld op 2% per te controleren positie. Bij varkens kan de kop- en karkaspositie doorgaans tegelijk beoordeeld worden. De additionele PM keuring bij varkens kan op een andere positie plaatsvinden dan op het keurbordes. In dat geval is de additionele keurpositie een afzonderlijk te beoordelen positie.

Voor USA erkende bedrijven wordt onderscheid gemaakt in de ernst van de gemiste pathologische afwijkingen. Pathologische afwijkingen worden op deze slachterijen onderverdeeld in:

- enkelvoudige (kleine) pathologische afwijkingen
- gegeneraliseerde pathologische afwijkingen

De norm van 2% gemiste pathologische afwijkingen blijft van toepassing op enkelvoudige (kleine) pathologische afwijkingen. Voor gegeneraliseerde pathologische afwijkingen is de norm 0% op deze bedrijven.

- *Hygiënisch slachten*

De exploitant is verantwoordelijk voor het correct en zonder bezoedeling (haren/wol, baansmeer, gal, fecale bezoedeling) aanbieden van karkas en slachtafvallen. Mocht er onverhoopt toch bezoedeling ontstaan, dan dient de exploitant er voor te zorgen dat de bezoedeling direct en volledig wordt verwijderd door afsnijden of een methode met een gelijkwaardig effect. In gevallen waar de exploitant het logistiek niet kan inregelen om alle bezoedeling vóór de PM keuring te verwijderen dient de exploitant gebruik te maken van de hiervoor in zijn FSMS opgenomen procedure om te garanderen dat de bezoedeling na het PM keurbordes adequaat wordt verwijderd. Om aan te geven dat een bepaald karkas of orgaan bezoedeld is, wordt dit via een bedrijfsspecifieke wijze gemerkt, zodat dit voor iedereen duidelijk zichtbaar is.

Het is de taak van de OD om er op toe te zien of de exploitant het slachtproces beheerst, zoals nader beschreven is in de handavingsprotocollen (te vinden in de werkwijzer -> Algemene documenten Directie Keuren -> interventiebeleid NVWA -> handavingsprotocol LHD met permanent toezicht en handavingsprotocol LHD zonder permanent toezicht). Deze protocollen geven aan dat deze beheersing nog binnen toelaatbare grenzen wordt bevonden bij het aantreffen van maximaal 2% bezoedeling vóór de PM keurplek bij het inline slachten van varkens. Voor het inline slachten van herkauwers is dit maximaal 5%.

Als de OD bij het uitvoeren van de controle op PM keuring vaststelt dat deze normen worden overschreden, moet de OD actie ondernemen richting de exploitant, en zo nodig een interventie nemen en hercontrole uitvoeren m.b.t. deze

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 13 van 43

beheersing, zoals in de handhavingsprotocollen en het interventiebeleid beschreven is.

De OA KDS zal tijdens zijn of haar keurtaken ook toezien op het aanwezig zijn van bezoedeling op karkassen en organen. Mocht de exploitant verzuimd hebben het karkas 'keurklaar' aan te leveren, dan zal de OA KDS de nog bezoedelde karkassen en delen aanmerken. De norm voor de OA KDS voor het niet waarnemen van alle bezoedeling (inclusief fecale bezoedeling) door slachtfouten per karkas of orgaan, is vastgesteld op 2%. Voor fecale bezoedeling is de norm weliswaar 0%, maar er wordt een handhavingsnorm van 2% gehanteerd.

De OD legt de inspectieresultaten vast op de in paragraaf 6.1 beschreven wijze. Indien de norm overschreden is, neemt de OD de onder hoofdstuk 7 omschreven interventies.

5.3.2.6 Adequate PM keuringsomstandigheden

De OD of OA NVWA beoordeelt of de exploitant zich aan de in informatiedocument K-RV-ALG-ID05 genoemde voorwaarden houdt, die een adequate PM keuring mogelijk moeten maken.

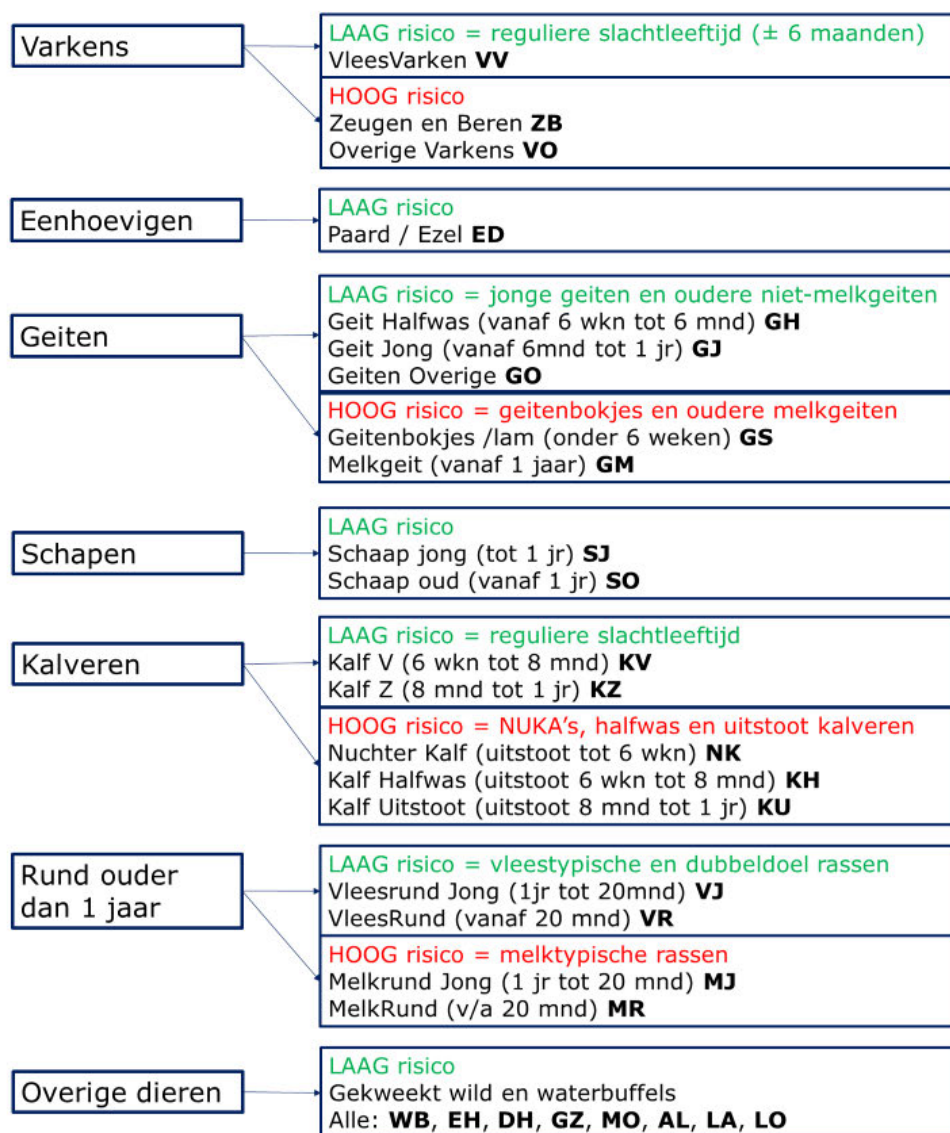
De verlichtingssterkte dient gemeten te worden met een door de NVWA goedgekeurde en gekalibreerde luxmeter. De norm is minimaal 1000 lux waarbij er sprake mag zijn van een afwijking van 5%.

De BB beoordeelt aan de hand van de criteria genoemd in informatiedocument K-RV-ALG-ID05 of de exploitant in aanmerking komt voor stationaire PM keuring voor één of meerdere diersoorten of diergroepen, zie tevens figuur 3: Risico Indeling Diergroepen Roodvlees en figuur 4: Toezicht en type PM keuring per slachthuisgroep.

Tijdens het toezicht op de PM keuring en de daaraan gerelateerde omstandigheden wordt door de OD of OA NVWA beoordeeld of de exploitant zich aan deze voorwaarden houdt. Indien dit niet het geval is, intervenueert de OD/ OA NVWA volgens de in hoofdstuk 7 beschreven wijze.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 14 van 43

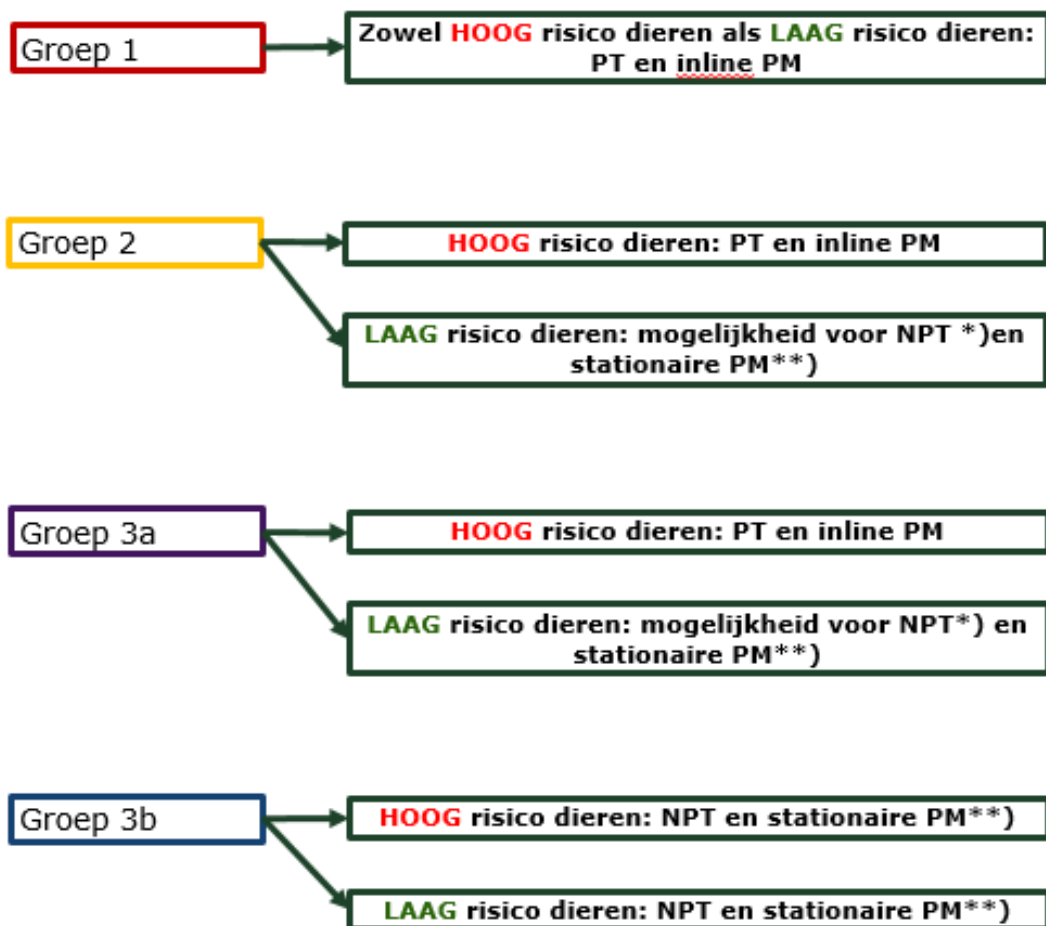
Risico Indeling Diergroepen Roodvlees

Figuur 3: Risico Indeling Diergroepen Roodvlees

Titel	Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS				Doc 3
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 15 van 43	

Toezicht en type PM-keuring per slachthuisgroep

PT: permanent toezicht

NPT: niet permanent toezicht

***)** NPT en stationaire PM in groep 2 en 3a is mogelijk op basis van de risico inventarisatie NVWA op bedrijfsniveau

****) Stationaire PM** alleen mogelijk indien voor diergroep > 95% AM CAT 1 in voorgaande kwartaal en voldoende facilitering stationaire keuring. Geldt voor gehele diergroep gedurende het lopende kwartaal.
Stationaire PM niet mogelijk bij Nuka's en geitenbokjes

Figuur 4: Toezicht en type PM keuring per slachthuisgroep

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 16 van 43

5.3.2.7 *Synchroniciteit en identificatie*

De persoon die de PM keuring uitvoert moet er vanuit kunnen gaan dat hij/zij de juiste slachtafvallen bij het karkas beoordeelt, anders is er geen goed onderbouwde keuringsbeslissing mogelijk. Daarom is het van belang dat de OD of OA NVWA toezicht houdt op de synchroniciteit en de identificatie van karkas en slachtafvallen. Indien dit niet correct is, intervenueert de OD of OA NVWA volgens de in hoofdstuk 7 beschreven wijze.

5.3.2.8 *Toezicht op de opknapprocedure en het bestemmen van OMC delen in de juiste DBP categorie*

Het is de taak van de exploitant om te voorkomen dat bezoedeling optreedt tijdens het slachtproces. Treedt deze toch op, dan is de exploitant wettelijk verplicht om ervoor te zorgen dat deze zo spoedig mogelijk wordt verwijderd door afsnijden of een andere methode met gelijkwaardig effect. Hierbij kunnen zowel voor als na de PM keuring opknaphandelingen nodig zijn.

Opknaphandelingen voor de PM keuring

Het is de taak van de exploitant om karkas en slachtafvallen in zodanige staat voor de PM keuring aan te bieden dat huid, horens en hoeven/teentjes en eventuele schuimpleura zijn verwijderd.

Pathologie mag niet voor de PM keuring verwijderd worden, ook niet als het pathologisch veranderde deel bezoedeld is.

Bezoedeling dient zo spoedig mogelijk verwijderd worden. Indien dit logistiek niet mogelijk is en/of als verwijdering betekent dat er tevens pathologie verwijderd wordt, dient de bezoedeling zodanig afgedekt te worden dat er geen kruiscontaminatie met andere karkassen en losse delen of de slachthal op kan treden.

Opknaphandelingen na de PM keuring

Bij inline PM keuring maken we na de PM keuringspositie(s) verschil tussen kleine en grote opknappers. We spreken van kleine opknappers als karkas en slachtafvallen inline opgeknapt worden, en vervolgens langs de nacontrole KDS gaan. Grote opknappers zijn opknappers die uitgeraild worden naar een apart bordes of aparte cel. KDS doet nacontrole op slachtdag zelf; als dit qua tijd niet lukt wordt het een overdrager.

De OD of OA NVWA houdt toezicht op alle opknaphandelingen van het bedrijf en ziet er op toe dat de exploitant geen pathologische afwijkingen verwijdert tijdens de opknaphandelingen voor de PM keuring. Daarnaast houdt de OD of OA NVWA toezicht op het tot de juiste DBP bestemmen van karkassen, losse delen en vleessnippers die ontstaan bij opknapwerkzaamheden, die niet geschikt zijn voor menselijk consumptie.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 17 van 43

In paragraaf 5.4.3.1 wordt de opknapcontrole in het kader van de PM keuringsbeslissing beschreven, die in principe door de OA KDS (of door de OD, indien deze de PM keuring zelf uitvoert) wordt uitgevoerd. Er zijn echter enkele afwijkingen die niet onder deze opknapcontrole hoeven te vallen, indien de exploitant hiervoor een procedure heeft opgenomen in zijn FSMS die beschrijft hoe hij/zij borgt dat deze afwijkingen worden verwijderd, alvorens het gezondheidsmerk geplaatst wordt. Dit wordt protocollaire nacontrole genoemd. De afwijkingen die het hier betreft zijn van niet-pathologische aard en staan beschreven in paragraaf 5.4.3.1.

De BB beoordeelt de procedure voor protocollaire nacontrole op verzoek van het bedrijf en geeft toestemming aan deze werkwijze als hij/zij de borging voldoende acht. De OD houdt toezicht of deze procedure door de exploitant wordt nageleefd.

Indien het bedrijf standaard delen of organen uit het karkas verwijdert na de PM keuring, en deze delen of organen indien van toepassing niet onder de nacontrole in het kader van de keuringsbeslissing vallen, dient het bedrijf dit aan de BB kenbaar te maken. De BB heeft tot taak dit in slachthuisprotocollen NVWA-KDS op te nemen. Dit geldt ook voor het al dan niet aanwezig zijn van protocollaire nacontrole.

5.3.2.9 *Aanwijzen dieren voor de monstername NP*

De OD moet aangeven aan de OA KDS van welke (groep) dieren/karkassen welke monsters dienen te worden genomen. Dit doet hij/zij door rechtstreekse communicatie met de OA KDS op slachthuizen met permanent toezicht; bij slachthuizen zonder permanent toezicht vermeldt de OD dit op het combiformulier. Zie hiervoor werkvoorschrift K-RV-REG-WV-01.

5.3.2.10 *Toezicht op de monstername Nationaal Plan Residuen Slachtfase, TSE en trichinen*

De monstername in het kader van Nationaal Plan Residuenonderzoek, TSE en trichinen wordt door KDS uitgevoerd. Trichinenmonstername mag ook door het bedrijf gedaan worden. De OD of OA NVWA houdt toezicht op de correcte naleving van de monsternameprocedures.

De werkwijze van monstername staat beschreven in het algemene monstername werkvoorschrift MON01.

Voor Nationaal Plan Residuen Slachtfase, zie verder MON01-03.

Voor trichinenmonstername, zie verder K-RV-PM-WV-05.

Voor TSE monstername, zie verder het KDS werkvoorschrift KDS.BSE.PRO.100

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 18 van 43

5.3.2.11 Beoordelen procedure exploitant m.b.t. vrijgave karkassen en slachtafvallen van slachtdieren die een trichine- of TSE onderzoek moeten ondergaan

Vrijgave van karkassen en slachtafvallen van slachtdieren die een trichine- of TSE onderzoek moeten ondergaan is geen directe taak van de OD of OA NVWA. De exploitant is hier zelf voor verantwoordelijk en dient een procedure in zijn/haar FSMS op te nemen, waarin deze vrijgave geregeld wordt. Als er geborgd wordt dat deze karkassen en slachtafvallen het bedrijf niet verlaten zolang de uitslag nog niet bekend is, mag de BB toestaan dat de karkassen van een Gezondheidsmerk worden voorzien ("stempelprotocol").

5.3.2.12 Toezicht op de vrijgaveprocedure van de exploitant

De OD of OA NVWA houdt eens per kwartaal toezicht op de naleving van de bedrijfseigen procedures van de exploitant omtrent vrijgave van karkassen en organen van slachtdieren die een TSE- of trichinenonderzoek moeten ondergaan. Zie hiervoor ook K-WV-PM-WV-05.

5.3.2.13 Toezicht op het gebruik van het Gezondheidsmerk

Gezondheidsmerken worden door of onder de verantwoordelijkheid van de OD aangebracht op karkassen van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren, andere gekweekte wilde zoogdieren dan lagomorfen, en groot wild, wanneer bij officiële controles geen gebreken aan het licht zijn gekomen die het vlees ongeschikt voor menselijke consumptie maken. Het moet worden aangebracht met behulp van een stempel of een brandmerk, en zodanig dat, indien volledige karkassen in tweeën of in vieren of halve karkassen in drieën worden gesneden, elk deel een gezondheidsmerk draagt. De merken mogen ook worden aangebracht door de OA KDS, of in diens aanwezigheid door de exploitant.

Het gezondheidsmerk wordt door de NVWA op de slachtlocatie beheerd. Hiertoe is een afgesloten bewaarplaats beschikbaar (kuis die op slot kan of een verzegelde zak) en een register waarin uitgifte en inname wordt bijgehouden (locatie specifiek format). Op slachthuizen waar de NVWA niet (volledig) aanwezig is zodra de PM keuring plaatsvindt, neemt KDS de praktische uitvoering van deze taak waar. De gezondheidsmerken, behoudens de merken die in een stempelmachine aan de slachtbahn zijn verankerd, worden aan het begin van de slachtdag uitgegeven en aan het eind van de slachtdag weer ingenomen door de OD/ OA NVWA of OA KDS.

De OD of OA NVWA houdt wekelijks toezicht op de gezondheidsmerken en/of het gebruik hiervan door de OA KDS of de exploitant bij slachthuizen in groep 1, 2 en 3a. Bij slachthuizen in groep 3b voert de OD of OA NVWA dit toezicht maandelijks uit.

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 19 van 43

Het beheer van de gezondheidsmerken (bestel- en inleverprocedure, gebruik tijdelijk gezondheidsmerk bij vermissing) is beschreven in werkvoorschrift K-VKE-MVE-WV01.

5.3.2.14 Opstellen en actueel houden protocol voor werkafspraken op locatieniveau

De BB van een slachthuis is verantwoordelijk voor het opstellen van een 'Protocol voor Werkafspraken op locatie niveau', waarin alle details betreffende de keuringswerkzaamheden en eventueel ander toegestaan werk zijn opgenomen. Dit slachthuisprotocol, ook wel maatwerkafspraken genoemd, is het overzicht van de specifieke werkwijzen en aanbiedingsvormen m.b.t. de keuring op een bepaalde locatie, zodat de PM keuring - inclusief het aanmerken van karkassen en delen en de registratie hiervan – adequaat uitgevoerd kan worden. Het is een onderdeel van het contract VWA-KDS. Indien hier zaken in zijn genoemd die effect hebben op de werkwijze van het exploitant, zorgt de BB dat deze aanwijzingen aan hem/haar worden gegeven. In werkvoorschrift K-RV-PM-88 wordt beschreven hoe een 'Protocol voor Werkafspraken op locatie niveau' opgemaakt dient te worden, zodat geborgd wordt dat elke medewerker NVWA of KDS die moet weten hoe de PM keuring en daaraan gerelateerde omstandigheden op een bepaald slachthuis ingeregeld zijn, dit kan opzoeken.

5.3.3 Andere taken OD/OA NVWA

Alle met de AM- en PM keuring in verband staande taken die door de OD/OA NVWA uitgevoerd moeten worden, waaronder het toezicht in verlengde van keuren op de activiteiten van de exploitant, staan beschreven in de AM- en PM procedures (K-RV-AM-PR en K-RV-PM-PR) en onderliggende werkvoorschriften.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 20 van 43

5.4 Taken OA KDS (Sectie II)

5.4.1 Verantwoordelijkheid OA KDS

Voordat de OA KDS kan starten met de uitvoering de PM keuring, zal hij/zij zich tenminste van een aantal zaken moeten vergewissen, anders kan de uitvoering van de PM keuring niet adequaat plaatsvinden. Deze gegevens moeten voorafgaand aan de PM keuring en/of op de recuperatieplek/de werkplek van de OA KDS aanwezig zijn, en betreffen:

- Kennis van het gevraagde PM keurtijdstip. Dit is met name van belang bij stationaire PM keuring. Deze mag slechts door de OA KDS plaatsvinden indien het slachtproces nog niet is afgerond. , De OA KDS meldt eventuele omissies betreffende het handelen van de exploitant en/of diens medewerkers aan de RM (zie hiervoor ook K-RV-ID-ALG-05). De RM kan dit melden aan de TL NVWA. De exploitant dient op de slachtdag de werkzaamheden niet te onderbreken ten behoeve van het starttijdstip van de PM keuring. Schoonmaakwerkzaamheden horen niet bij het slachtproces. Indien het slachtproces al is afgerond voordat de stationaire PM keuring kan plaatsvinden, mag de OA KDS deze niet uitvoeren. De OA KDS dient dan de gehele PM keuring over te dragen aan de OD NVWA.¹
- Kennis van de actuele versie van het slachthuisprotocol ("maatwerkafspraken") van het slachthuis, en
- Kennis van de AM gekeurde aantallen slachtdieren per diersoort en subcategorie (waaronder verhoogd risico diergroepen in slachthuizen groep 2 en 3a), en
- Kennis van de relevante AM gegevens van de slachtdieren, en
- Kennis van de eventueel gegeven nadere opdrachten van de OD.

De OA KDS heeft een beperkte beslissingsbevoegdheid bij de PM keuring, omdat alleen de integrale keuringsbeslissing "geschikt voor menselijke consumptie" (GMC) mag worden genomen. De beslissing "ongeschikt voor menselijke consumptie" (OMC) mag de OA KDS uitspreken over delen van het geslachte dier, zolang de integrale keuringsbeslissing "GMC" blijft luiden. Dit kan op basis van pathologische verandering en/of bezoedeling van de betreffende delen zijn, waarbij specifiek voor het met mest bezoedelde maagdarmpakket geldt dat de OA dit OMC verklaart als het voor hem/haar aannemelijk is dat dit door een slachtfout is veroorzaakt.

De wijze waarop de OA KDS een deel van een geslacht dier als zodanig aanmerkt, is locatie specifiek. Dit kan het fysiek aanmerken middels een lintje, kaartje of potlood zijn, het toetsen op een slachthuis met slachthaakherkenning, of het verwijderen van het deel van de band/haak/schaal zonder het daarbij specifiek in een DBP categorie in te delen.

¹ Let op: gedurende een overgangsperiode in 2020 en 2021 wordt een dergelijke situatie gemeld aan de RM, die de TL NVWA op de hoogte stelt. De PM keuring wordt nog niet direct overgedragen.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 21 van 43

Zodra de OA KDS de integrale keuringsbeslissing "GMC" niet kan nemen, dient hij/zij de PM keuring over te dragen aan de OD. Zie hiervoor verder paragraaf 5.4.3.3.

Daarnaast is het van belang dat de OA KDS op de hoogte is van de eisen die de NVWA minimaal als adequate omstandigheden voor de uitvoering van de PM keuring beschouwt (zie hiervoor hoofdstuk 5.2), en hier vanaf 01-01-2021 actief gebruik van maakt.

Ook moet de OA KDS weten welke diergroepen er verplicht via inline PM keuring en onder permanent toezicht NVWA gekeurd moeten worden. Zie hiervoor ook figuur 3 en 4. Voor meer informatie zie ook K-VKE-ALG-ID01.

5.4.2 *Uitvoering van de PM keuring van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren en gekweekt wild per diersoort*

De PM keuring van als landbouwhuisdieren gehouden hoefdieren en gekweekt wild wordt in principe door de OA KDS uitgevoerd. Dit betekent ook dat als de (groep) OA KDS niet tijdig op het PM keurbordes aanwezig is, de keuring niet overgenomen wordt door de OD of OA NVWA.

In de volgende situaties wordt de PM keuring niet uitgevoerd door de OA KDS, al mag de OA KDS wel assisteren bij het uitvoeren van de PM keuringshandelingen:

- Slachtdieren die bij de AM keuring worden aangewezen voor PM keuring door de OD;
- Slachtdieren waarvan de PM keuring door de OA KDS wordt overgedragen aan de OD;
- Noodslachtingen (AM cat 4).

De keuringshandelingen die bij de PM keuring uitgevoerd dienen te worden, staan per diersoort geschreven in deze paragraaf.

Voor de specifieke uitvoering van de PM keuring volgen we tot nader order VO (EG) 854/2004. Deze verordening bevat ook een artikel dat beschrijft onder welke voorwaarden afwijkingen van de voorschreven werkwijze door een lidstaat is toegestaan. Van deze mogelijkheid heeft Nederland gebruik gemaakt. In het per diersoort beschreven gedeelte is **vet gedrukt** de Nederlandse methode beschreven, zodra deze afwijkt van de tekst van de genoemde verordening.

De keuringshandelingen zijn in overzichtstabellen weergegeven in bijlage 5 A t/m D.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 22 van 43

Runderen

De groep runderen wordt door de verordening opgedeeld in runderen minder dan zes weken oud en runderen meer dan zes weken oud. Deze laatste groep is nog onder te verdelen in V-kalveren (minder dan 8 maanden), Z-kalveren (van 8 tot 12 maanden) en runderen vanaf 12 maanden leeftijd.

Minder dan zes weken oude runderen ("nuka's")

Karkassen en slachtafval van minder dan zes weken oude runderen worden tijdens de PM keuring aan de volgende procedures onderworpen:

1. visueel onderzoek van de kop en de keel; de lymfeklieren in de keelholte (Lnn. retropharyngiales) moeten worden ingesneden en onderzocht; onderzoek van de mond- en de keelholte; palpatie van de tong;
2. visueel onderzoek van de longen, de luchtpijp en de slokdarm; palpatie van de longen; de bronchiale en de mediastinale lymfeklieren (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales) moeten worden ingesneden en onderzocht. In de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen van de bronchiën moet een overlangse snede worden aangebracht en in het onderste derde gedeelte van de longen dient een dwarssnede te worden aangebracht door de voornaamste vertakkingen van de luchtpijp; deze insnijdingen zijn evenwel niet vereist wanneer de longen niet voor menselijke consumptie bestemd zijn;

Bij kalveren worden de mediastinale lymfeklieren alleen ingesneden bij vergroting van deze klieren;

Bij kalveren worden de longen vereenvoudigd ingesneden, zodanig dat de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen voldoende diep geopend worden en het onderste derde deel van de longen ook ingesneden wordt (verticale snede).

3. visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; in het hart dient een overlangse snede te worden aangebracht waardoor beide kamers worden geopend en de scheidingswand ervan wordt ingesneden;

Bij kalveren wordt het hart vereenvoudigd ingesneden, dit houdt in: boven de AV kleppen langs snijden en een overlangse snede in het septumgebied die niet tot doel moet hebben het ventrikel te openen, maar om de snee vlakke in de musculatuur goed te beoordelen.

4. visueel onderzoek van het middenrif;
5. visueel onderzoek van de lever en de lymfeklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales); palpatie en, indien nodig, insnijding van de lever en de lymfeklieren aan de lever;
6. visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 23 van 43

caudales); palpatie van de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium en, indien nodig, insnijding van die lymfeklieren;

Aan de lymfeklieren van maag en darmen wordt alleen het visuele onderzoek uitgevoerd

7. visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;
8. visueel onderzoek van de nieren; indien nodig insnijding van de nieren en lymfeklieren aan de nieren (Lnn. renales);
9. visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
10. visueel onderzoek en palpatie van de navelstreek en de gewrichten. Bij twijfel moet de navelstreek worden ingesneden en moeten de gewrichten worden opengesneden; het gewrichtsvocht moet worden onderzocht.

Meer dan zes weken oude runderen

Karkassen en slachtafval van meer dan zes weken oude runderen worden tijdens de PM keuring aan de volgende procedures onderworpen:

1. visueel onderzoek van de kop en de keel; de lymfeklieren voor en achter in de keelholte, alsmede de oorspeeksel lymfeklieren (Lnn. retropharyngiales, mandibulares et parotidei) moeten worden ingesneden en onderzocht; de uitwendige kauwspieren, waarin twee parallel met de onderkaak lopende sneden moeten worden aangebracht, en de inwendige kauwspieren, waarin een vlakke snede moet worden aangebracht, moeten worden onderzocht.

Bij kalveren wordt slechts één parallel met de onderkaak lopende snede in de uitwendige kauwspieren aangebracht (1x links en 1x rechts). De inwendige kauwspieren worden niet ingesneden;

Bij V-kalveren waarvan de kop gebroeid wordt, vinden daaraan geen andere keuringshandelingen plaats dan uitwendige bezichtiging.

2. de tong moet zo ver worden losgesneden dat een nauwkeurig visueel onderzoek van mond- en keelholte mogelijk is en moet zelf visueel worden onderzocht en gepalpeerd.
Bij kalveren mag de tong, mits dit op een hygiënische wijze mogelijk is, losgesneden ter keuring worden aangeboden; de tonsillen en retrofaryngeale lymfeklieren moeten hierbij aanwezig zijn.
3. onderzoek van de luchtpijp en de slokdarm; visueel onderzoek en palpatie van de longen; de bronchiale en de mediastinale lymfeklieren (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales) moeten worden ingesneden en onderzocht. In de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen van de bronchiën moet een overlangse snede worden aangebracht en in het onderste derde gedeelte van de longen dient een dwarsnede te worden aangebracht door de voornaamste vertakkingen van de luchtpijp; deze insnijdingen zijn evenwel niet vereist wanneer de longen van menselijke consumptie uitgesloten zijn;

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 24 van 43

Bij kalveren worden de bronchiale en mediastinale lymfeklieren alleen ingesneden bij vergroting van deze klieren;

Bij kalveren worden de longen vereenvoudigd ingesneden, zodanig dat de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen voldoende diep geopend worden en het onderste derde deel van de longen ook ingesneden wordt (verticale snede).

4. visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; in het hart dient een overlangse snede te worden aangebracht waardoor de beide kamers worden geopend en de scheidingswand ervan wordt ingesneden;

Bij kalveren wordt het hart vereenvoudigd ingesneden, dit houdt in: boven de AV kleppen langs snijden en een overlangse snede in het septumgebied die niet tot doel moet hebben het ventrikel te openen, maar om op sneeflakte de musculatuur goed te beoordelen.

5. visueel onderzoek van het middenrif;
6. visueel onderzoek en palpatie van de lever en de lymfeklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales); een insnijding aan de maagzijde van de lever en een insnijding aan de basis van de Spiegelse kwab voor onderzoek van de galwegen;

Indien de portale lymfeklieren niet aan de lever zitten maar bij de alvleesklier dan vindt alleen het visuele onderzoek van deze lymfeklieren plaats;

Bij kalveren volstaat (naast de visuele beoordeling en palpatie) een kleine insnijding aan de maagzijde

7. visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales); palpatie van de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium en, indien nodig, insnijding van die lymfeklieren;

Aan de lymfeklieren van maag en darmen wordt alleen het visuele onderzoek uitgevoerd

8. visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;
9. visueel onderzoek van de nieren en, indien nodig, insnijding van de nieren en hun lymfeklieren (Lnn. renales);
10. visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
11. visueel onderzoek van de geslachtsorganen (behalve de penis, als die reeds verwijderd is); wanneer de testikels zijn vrijgemaakt en zich aan het karkas bevinden, dienen deze gedraaid te worden voor detectie van bezoedeling van het onderliggende karkasgedeelte en de testikels zelf. Wanneer de testikels los van het karkas geïdentificeerd worden aangeboden, hoeven ze niet gedraaid te worden.
12. visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie en insnijding van de uier en zijn lymfeklieren (Lnn. supramammarii); bij koeien dient elke helft van de uier door een lange en diepe snede tot de melkboezem (sinus lactiferes) te worden geopend en

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 25 van 43

moeten de lymfeklieren van de uier worden ingesneden, behalve indien de uier niet bestemd is voor menselijke consumptie.

Zichtkeuring+ bij V-kalveren

In afwijking van bovenstaande werkwijze worden een aantal keuringshandelingen op aangepaste wijze uitgevoerd op bedrijven die middels een geaccepteerd systeem (zichtkeuring+) bepaalde waarborgen over aangeboden v-kalveren leveren en waar de OD permanent aanwezig is tijdens het slachten van deze dieren. Dit zijn:

Er wordt slechts één parallel met de onderkaak lopende snede in de inwendige kauwspieren aangebracht (1x links en 1x rechts). De uitwendige kauwspieren en de Inn. parotidei et mandibulares worden niet ingesneden; De lever hoeft slechts bezichtigd en gepalpeerd te worden.

Kalveren die worden gekeurd voor de bestemming USA

De USA heeft de keuringsmethodiek zichtkeuring kalf equivalent verklaard met de keuringsmethodiek die VO (EG) 854/2004 voorschrijft voor runderen ≥ 6 weken leeftijd. Dit houdt in, dat kalveren met de bestemming USA worden gekeurd:

-via de zichtkeuring methodiek, indien ze aan de hiervoor geldende voorwaarden voldoen, óf:

-via de keuringsmethodiek rund ≥ 6 weken leeftijd uit de VO (EG) 854/2004.

Zie hiervoor ook bijlage 5a.

Logistieke zaken

- Alleen van V-kalveren komt de kop in aanmerking voor broeien, in dat geval vindt in principe alleen visuele PM keuring plaats;
- Bij kalveren moeten de nieren minimaal voor 2/3 deel uit het kapsel/vet vrijgemaakt zijn;
- Bij Nederlandse runderen ≥ 2 jaar zijn de nieren ongeschikt voor menselijke consumptie;
- Wanneer een bedrijf rundernieren wenst te gebruiken voor menselijke consumptie is daar een door NVWA goedgekeurd nierenprotocol voor noodzakelijk. Dit wordt vermeld in de werkafspraken op locatieniveau. KDS registreert alleen het aantal nieren dat wegens pathologische afwijkingen OMC is verklaard;
- Kalveren ≥ 6 maanden moeten gekliefd worden aangeboden, tenzij is aangetoond dat ze gemest zijn in een officieel TBC vrij land. Dit betekent dat kalveren geleverd onder de SKV/IKB voorwaarden met een ingevuld VKI formulier betreffende zichtkeuring ongekliefd mogen worden geslacht, als de vraag: "Zijn de kalveren afkomstig van een kalverhouderij met een tuberculosevrij bestand?" met "ja" is beantwoordt. De OD geeft dit bij niet-permanent toezicht aan op het combiformulier. Voor alle andere

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 26 van 43

kalveren geldt dat de slachterij door middel van een in een protocol vastgelegde werkwijze moet aantonen dat de kalveren gemest zijn in een officieel TBC-vrij land, als zij deze kalveren ongekleefd wil laten. Is dat van toepassing, dan dient er een vermelding worden opgenomen in de werkafspraken op locatieniveau;

- Bij rund ≥ 1 jaar mag geen gezondheidsmerk geplaatst worden voordat het ruggenmerg volledig is verwijderd;
- De ma(a)gen en darmen inclusief lymfeklieren, de urineblaas en vrouwelijke geslachtsorganen worden in principe alleen visueel beoordeeld; bij stationaire PM keuring mogen deze delen geïdentificeerd aanwezig zijn in één of meerdere lekvrije recipiënten in het vuile gedeelte van het slachthuis.

Varkens

Zichtkeuring/Ketenkeuring bij varkens

Verordening (EG) 854/2004 is per 1 juni 2014 zodanig aangepast dat zichtkeuring standaard geworden is voor alle varkens (ongeacht houderij systeem, maar in Nederland met inachtneming van de aanvullende eisen onder het kopje "Additionele keuring bij varkens"). Verordening 1244/2007 komt voor het gedeelte met betrekking tot varkens hiermee te vervallen; er zijn echter een aantal slachthuisexploitanten die, vanwege hun belangen voor export naar 3e landen, toestemming hebben om vast te houden aan het ketenkeuringsregiem. Om deze uitzonderingen vast te leggen wordt dit opgenomen in de werkafspraken op locatieniveau. De uit te voeren keuringshandelingen zijn voor zichtkeuring en ketenkeuring identiek. Per 1 april 2015 voert KDS op alle bedrijven zonder permanent toezicht de PM keuring volgens de zichtkeuringsmethodiek uit.

Karkassen en slachtafval van varkens worden tijdens de PM keuring aan de volgende procedures onderworpen:

1. visueel onderzoek van de kop en de keel. De mond, de keelholte en de tong moeten visueel worden onderzocht;
2. visueel onderzoek van de longen, de luchtpijp en de slokdarm;
3. visueel onderzoek van het hartzakje en het hart;
4. visueel onderzoek van het middenrif;
5. visueel onderzoek van de lever en de lymfeklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales);
6. visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales, caudales);
7. visueel onderzoek van de milt;
8. visueel onderzoek van de nieren, waarbij deze gekeurd worden door de OA KDS;

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 27 van 43

9. visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
10. visueel onderzoek van de geslachtsorganen (behalve de penis, als die reeds verwijderd is); wanneer de testikels zijn vrijgemaakt en zich aan het karkas bevinden, dienen deze gedraaid te worden voor detectie van bezoedeling van het onderliggende karkasgedeelte en de testikels zelf. Wanneer de testikels onderhuids zijn gelaten of los van het karkas geïdentificeerd worden aangeboden, hoeven ze niet gedraaid te worden.
11. visueel onderzoek van de uier en de lymfeklieren daarvan (Lnn. supramammarii);
12. visueel onderzoek van de navelstreek en de gewrichten bij jonge dieren.

Additionele keuring bij varkens

Een additionele keuring moet worden uitgevoerd bij vermoeden van een mogelijk risico voor volksgezondheid, diergezondheid of dierenwelzijn, wat volgt uit:

- controles en analyses van de VKI;
- bevindingen bij de AM keuring: bij alle varkens ingedeeld in AM categorie 2,3 (dus zowel de met spoed geslachte varkens en de "eindlijners") en 4;
- bevindingen gerelateerd aan het dierenwelzijn die nader onderzoek rechtvaardigen;
- pathologische bevindingen bij de PM keuring die mogelijk aanleiding geven tot Bewuste Overdracht van de keuring aan de OD. Zie hiervoor ook het kopje "Bewuste Overdracht aan de OD" onder paragraaf 5.4.3.3. In ieder geval betekent dit dat de OA KDS bij het aantreffen van een lokale ontsteking/abces ergens in het karkas of bijbehorende slachtafvallen, nader moet onderzoeken of er een vermoeden is van een gegeneraliseerde aandoening, en dus additionele PM keuring uit moeten voeren. Dit is echter niet noodzakelijk bij het alléén aantreffen van chronische slijmbeursontsteking (steriele "gallen"), de steriel ontstoken hakken van beren, de ontstoken staartpunt (waarbij de rest van de staart en de rug niet ontstoken is), en de zgn "stallongen" (ontstoken voor-buitendelen) met eventuele chronisch pleuritis en pericarditis/epicarditis. Een nadere uitleg van het verschil in pathologisch beeld tussen een longontsteking die zijn oorsprong heeft in de long zelf, en een metastatische longontsteking (metastatische abcessen long - MAL) is te lezen in bijlage 6: Longontsteking varken en additionele PM keuring;
- een opdracht van de OD: bijvoorbeeld indien additionele epidemiologische gegevens of andere gegevens van het primaire herkomstbedrijf van de dieren daar aanleiding toe geven.
- Daarnaast moet de additionele keuring, vanwege het veelvuldig voorkomen van pathologische afwijkingen, worden uitgevoerd bij alle gewezen reproductiedieren, zoals zeugen en beren en alle dieren die voor het behalen van de slachtrijpe leeftijd van ongeveer 6 maanden naar het slachthuis worden afgevoerd, zoals speenbiggen.

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 28 van 43

Wanneer de additionele keuring bij varkens wordt uitgevoerd, worden de keuringshandelingen die zijn voorgeschreven bij de zichtkeuring herhaald en uitgebreid met de volgende insnijdingen en palpaties:

Insnijdingen van:

1. de luchtpijp en voornaamste vertakkingen van de bronchiën en in het onderste derde gedeelte van de longen. Deze insnijdingen zijn niet vereist als de longen niet voor menselijke consumptie bestemd zijn;
2. het hart;
3. indien nodig: de lymfeklieren behorende bij de maag en het mesenterium;
4. indien nodig: de nieren en de lymfeklieren aan de nieren (Lnn. renales) en
5. bij twijfel: de navelstreek en gewrichten bij jonge dieren.

Bij zeugen: bij twijfel de lymfeklieren behorende bij het uier

Palpaties van:

1. de longen en van de bronchiale en de mediastinale lymfeklieren (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales);
2. de lever en de lymfeklieren van de lever;
3. indien nodig: de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium;
4. indien nodig: de milt en
5. de navelstreek en de gewrichten bij jonge dieren
6. de vrijgemaakte testikels, indien vastgestelde verandering van grootte en kleur bij zichtkeuring (mede) reden waren voor additionele keuring

Logistieke zaken

- Het aantreffen van (delen van) de hartslag in het karkas tgv chronische pleuritis als enige afwijking hoeft in de meeste gevallen geen aanleiding te zijn tot additionele keuring zolang de hartslag voldoende visueel te beoordelen is;
- De wervelkolom dient gekliefd te zijn bij varkens ≥ 5 weken leeftijd, met uitzondering van die varkens die voldoen aan de voorwaarden voor het niet splitsen van varkenskarkassen voor de PM-keuring (zie werkvoorschrift K-RV-AM-WV05);
- De longen van varkens kunnen alleen geschikt zijn voor menselijke consumptie als deze dieren hangend gebroeid zijn.
- De ma(a)gen en darmen inclusief lymfeklieren, de urineblaas en vrouwelijke geslachtsorganen worden in principe alleen visueel beoordeeld; bij stationaire PM keuring mogen deze delen geïdentificeerd aanwezig zijn in één of meerdere lekvrije recipiënten in het vuile gedeelte van het slachthuis.
- Stationaire PM bij speenbiggen die ongekliefd worden aangeboden is alleen toegestaan als het speenbig een incidentele geval is én alleen bij biggen die AM cat 1 zijn, én

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 29 van 43

alleen indien de OD hiervoor uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven middels notitie op het combiformulier. Dit mag zowel bij slachthuis groep 2, 3a als 3b. Dit houdt dus in dat stationaire PM van speenbiggen niet is toegestaan in slachthuizen die structureel/structureler speenbiggen slachten. Dit zijn biggen van mindere kwaliteit. (zie ook K-RV-AM-WV05).

Schapen en geiten

Karkassen en slachtafval van schapen of geiten worden tijdens de PM keuring aan de volgende procedures onderworpen:

1. visueel onderzoek van de kop na verwijdering van de huid en, bij twijfel, onderzoek van de keel, de mond, de tong, de lymfeklieren achter in de keelholte en de oorspeeksel lymfeklieren. Onverminderd de veterinaire rechtelijke voorschriften, is dit onderzoek niet nodig indien de bevoegde autoriteit kan waarborgen dat de kop, daarbij inbegrepen de tong en de hersenen, niet voor menselijke consumptie wordt gebruikt;
2. visueel onderzoek van de longen, de luchtpijp en de slokdarm; palpatie van de longen en van de bronchiale en de mediastinale lymfeklieren (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales); bij twijfel moeten deze organen en lymfeklieren worden ingesneden en onderzocht;
3. visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; bij twijfel moet het hart worden ingesneden en onderzocht;
4. visueel onderzoek van het middenrif;
5. visueel onderzoek van de lever en de lymfeklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales); palpatie van de lever en de lymfeklieren aan de lever; insnijding aan de maagzijde van de lever voor onderzoek van de galwegen;
6. visueel onderzoek van het maagdarmkanaal, het mesenterium en de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales);
7. visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;
8. visueel onderzoek van de nieren; indien nodig insnijding van de nieren en hun lymfeklieren (Lnn. renales);
9. visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
10. visueel onderzoek van de geslachtsorganen (behalve de penis, als die reeds verwijderd is); wanneer de testikels zijn vrijgemaakt en zich aan het karkas bevinden, dienen deze gedraaid te worden voor detectie van bezoedeling van het onderliggende karkasgedeelte en de testikels zelf. Wanneer de testikels los van het karkas geïdentificeerd worden aangeboden, hoeven ze niet gedraaid te worden.
11. visueel onderzoek van de uier en zijn lymfeklieren;

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 30 van 43

12. visueel onderzoek en palpatie van de navelstreek en de gewrichten bij jonge dieren.
Bij twijfel moet de navelstreek worden ingesneden en moeten de gewrichten worden opengesneden; het gewrichtsvocht moet worden onderzocht.
13. Bij melkgeiten dient, vanwege het veelvuldig voorkomen van weinig zichtbare abcessen het karkas ook grondig gepalpeerd te worden.

Logistieke zaken

- Bij schapen/geiten hoeft de kop niet onthuid en niet voor PM keuring aangeboden te worden, indien deze in zijn geheel (inclusief tong en larynx) niet bestemd is voor menselijke consumptie of DBP cat 3;
- Indien de portale lymfeklieren niet aan de lever zitten maar aan de pancreas, vindt alleen visuele keuring plaats;
- Aan de lymfeklieren van maag en darmen wordt in principe alleen een visuele keuring uitgevoerd;
- Bij schaap en geit ≥ 1 jaar mag geen gezondheidsmerk geplaatst worden voordat de controle op verwijdering van ruggenmerg heeft plaatsgevonden;
- De milt is geen SRM meer bij schaap en geit ≥ 1 jaar; in geval van stationaire PM keuring hoeft deze niet verwijderd te zijn voorafgaand aan het aanbrengen van het gezondheidsmerk
- De ma(a)gen en darmen inclusief lymfeklieren, de urineblaas en vrouwelijke geslachtsorganen worden in principe alleen visueel beoordeeld; bij stationaire PM keuring mogen deze delen geïdentificeerd aanwezig zijn in één of meerdere lekvrije recipiënten in het vuile gedeelte van het slachthuis.

Eenhoevigen

Karkassen en slachtafval van eenhoevigen worden tijdens de PM keuring aan de volgende procedures onderworpen:

1. visueel onderzoek van de kop en, na lossnijden van de tong, de keel; de lymfeklieren voor en achter in de keelholte, alsmede de oorspeeksel lymfeklieren (Lnn. retropharyngiales, mandibulares et parotidei) moeten worden gepalpeerd en, indien nodig, worden ingesneden. De tong moet zover worden losgesneden dat een nauwkeurig visueel onderzoek van mond- en keelholte mogelijk is en moet zelf visueel worden onderzocht en gepalpeerd;
2. visueel onderzoek van de longen, de luchtpijp en de slokdarm; palpatie van de longen; de bronchiale en de mediastinale lymfeklieren aan de bronchiën (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales) moeten worden gepalpeerd en, indien nodig, worden ingesneden. In de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen van de bronchiën moet een overlangse snede worden aangebracht en in het onderste derde gedeelte van de longen dient een dwarsnede te worden aangebracht door de voornaamste

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 31 van 43

vertakkingen van de luchtpijp; deze insnijdingen zijn evenwel niet vereist wanneer de longen van menselijke consumptie uitgesloten zijn;

3. visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; in het hart dient een overlangse snede te worden aangebracht waardoor de beide kamers worden geopend en de scheidingswand ervan wordt ingesneden;
4. visueel onderzoek van het middenrif;
5. visueel onderzoek, palpatie en, indien nodig, insnijding van de lever en de lymfeklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales);
6. visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales); indien nodig, insnijding van die lymfeklieren;
7. visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;
8. visueel onderzoek en palpatie van de nieren; indien nodig insnijding van de nieren en hun lymfeklieren (Lnn. renales);
9. visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
10. visueel onderzoek van de geslachtsorganen van hengsten (behalve de penis, als die reeds verwijderd is) en merries; wanneer de testikels zijn vrijgemaakt en zich aan het karkas bevinden, dienen deze gedraaid te worden voor detectie van bezoedeling van het onderliggende karkasgedeelte en de testikels zelf. Wanneer de testikels los van het karkas geïdentificeerd worden aangeboden, hoeven ze niet gedraaid te worden.
11. visueel onderzoek van de uier en zijn lymfeklieren (Lnn. supramammarii) en, indien nodig, insnijding van de lymfeklieren van de uier;
12. visueel onderzoek en palpatie van de navelstreek en de gewrichten bij jonge dieren. Bij twijfel moet de navelstreek worden ingesneden en moeten de gewrichten worden opengesneden; het gewrichtsvocht moet worden onderzocht;
13. onderzoek bij alle grijze of witte paarden op melanose en melanomata. Onder deze groep paarden vallen naast de echte schimmels en de grijze paarden ook de veranderlijke schimmels en de bonte paarden. Het genoemde onderzoek betreft het insnijden van de spieren en de lymfeklieren van de schouders (Lnn. subrhomboidei) onder het kraakbeen van het schouderblad, waarbij één schouder wordt losgemaakt. De nieren moeten worden vrijgemaakt en volledig worden ingesneden voor onderzoek.

Logistieke zaken

- Bij een eenhoevige is mediane klieving van het hoofd alleen nodig als de OD dit noodzakelijk vindt;
- Bij in Nederland gehouden en geslachte paarden ≥ 2 jaar zijn nieren en lever OMC;
- Indien de portale lymfeklieren niet aan de lever zitten maar aan de pancreas, vindt alleen visuele keuring plaats;

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 32 van 43

- De ma(a)gen en darmen inclusief lymfeklieren, de urineblaas en vrouwelijke geslachtsorganen worden in principe alleen visueel beoordeeld; bij stationaire PM keuring mogen deze delen geïdentificeerd aanwezig zijn in één of meerdere lekvrije recipiënten in het vuile gedeelte van het slachthuis. Bij eenhoevigen mag geen gezondheidsmerk geplaatst worden voordat de controle op verwijdering van de chip heeft plaatsgevonden.

Gekweekt wild

De PM keuring van gekweekt wild, zoals bedoeld in Bijlage I, Definities. punt 1.6 van Verordening (EG) nr.853/2004, dus inclusief gekweekte loopvogels vindt onder de volgende voorwaarden plaats:

- De OA KDS heeft een opleiding gevolgd overeenkomstig Bijlage I, Sectie III, Hoofdstuk IV, onder B van Verordening (EG) nr. 854/2004;
- De PM keuring van gekweekt wild vindt plaats overeenkomstig Bijlage I, Sectie IV, Hoofdstuk VII van Verordening (EG) nr.854/2004:
- Tijdens de PM keuring worden onder meer palpaties verricht en, zo nodig, delen van het dier ingesneden die veranderingen hebben ondergaan of om een andere reden verdacht zijn;
- De beschreven procedures voor de PM keuring van runderen, schapen, varkens en pluimvee dienen ook te worden toegepast op de vergelijkbare soorten gekweekt wild. Specifiek geldt hiervoor het volgende:
- Grote en kleine hertachtigen en lama's dienen volgens de methode PM keuring schaa/geit gekeurd te worden (KDS/PM/INS/105);
- Wilde zwijnen dienen volgens de methode additionele keuring varken gekeurd te worden (KDS/PM/INS/104);
- Als de dieren op de primaire houderij zijn gedood en verbloed, moet de OD op het slachthuis het begeleidende certificaat controleren. In de praktijk heeft de OA KDS de opdracht om voorafgaande aan de PM keuring het begeleidende certificaat te controleren. Daarnaast is deel I van het begeleidende combiformulier ingevuld door de OD die de AM keuring op de primaire houderij heeft uitgevoerd.
- Waterbuffels vallen wel onder "overige dieren", maar niet onder gekweekt wild. Het zijn runderen, dienen ook als zodanig PM gekeurd te worden.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 33 van 43

Loopvogels

De PM keuring van loopvogels vindt plaats overeenkomstig Bijlage I, Sectie IV, Hoofdstuk V van Verordening (EG) nr.854/2005:

- De voor pluimvee beschreven procedures worden ook toegepast voor de PM keuring van loopvogels;
- De loopvogels worden gekeurd volgens het keuringsregulatief voor pluimvee en lagomorfen.

Het karkas en het slachtafval moeten na het slachten aan een PM keuring worden onderworpen. Alle externe oppervlakten moeten worden gekeurd. Voor dat doel kan een minimaal hanteren van het karkas en/of het slachtafval, of speciale technische uitrusting, vereist zijn.

Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan het opsporen van zoönosen en dierziekten waarvoor in de wetgeving van de EU veterinairerechtelijke voorschriften zijn vastgesteld. Er moeten, indien nodig aanvullende keuringshandelingen worden verricht, zoals palpaties en incisies van delen van het karkas en het slachtafval.

5.4.3 Specifieke procedures naar aanleiding van de PM keuring

5.4.3.1 Controle op opknapwerkzaamheden

Zolang er op het karkas of bijbehorende delen die bestemd zijn voor menselijke consumptie nog bezoedeling aanwezig is, of wanneer dit delen bevat die niet geschikt zijn voor menselijke consumptie (zoals SRM, bloedingen of pathologie), kan het (nog) niet geschikt voor menselijke consumptie worden verklaard en niet worden voorzien van een Gezondheidsmerk.

Bij inline PM keuring verwijdert een slachthuis meestal bepaalde delen en organen standaard uit het karkas. Dan geldt: indien het deel of orgaan dat de bezoedeling of de pathologie bevat standaard bij elk dier na het afronden van de PM keuring en voor het aanbrengen van het gezondheidsmerk uit het karkas wordt verwijderd, is nacontrole van het karkas in het kader van de PM keuring niet noodzakelijk. Het deel is immers verwijderd voordat het karkas van een gezondheidsmerk wordt voorzien, en het is vervolgens aan het bedrijf om het verwijderde deel in de juiste DBP categorie in te delen. De exploitant heeft deze werkwijze beschreven in zijn FSMS. De OD en OA NVWA houden toezicht op de juiste uitvoering hiervan, zie hiervoor ook paragraaf 5.3.2.8. De OA KDS heeft wel de taak om, indien dit een orgaan of deel betreft wat het bedrijf normaal gesproken voor menselijke consumptie bestemt, dit als OMC aan te merken.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 34 van 43

Indien een deel of orgaan niet standaard bij elk dier na het afronden van de PM keuring wordt verwijderd en er is pathologie of bezoedeling aanwezig, is er nacontrole van deze karkassen en bijbehorende delen in het kader van de PM keuring noodzakelijk, om te borgen dat er geen voor menselijke consumptie ongeschikt vlees van een gezondheidsmerk wordt voorzien. Deze opknapcontrole wordt standaard uitgevoerd door de OA KDS. Indien de PM keuring wordt uitgevoerd door de OD of wanneer de PM keuring is overgedragen aan de OD, wordt de controle op opknapwerkzaamheden uitgevoerd door de OD.

Tenslotte zijn er enkele afwijkingen die niet onder de opknapcontrole in het kader van de PM keuringsbeslissing hoeven te vallen, indien de exploitant hiervoor een door de BB geaccepteerde procedure heeft opgenomen in zijn FSMS, die beschrijft hoe hij/zij borgt dat deze zaken worden verwijderd alvorens het gezondheidsmerk geplaatst wordt. Zie hiervoor ook paragraaf 5.3.2.8. Dit noemen we protocollaire nacontrole. Het betreft de volgende afwijkingen:

- Teentjes (varkens);
- Bloedresten;
- Schuimpleura (middels verwijderen pleura of spoelen, waarbij het spoelen beperkt moet blijven tot de vliezen);
- Kleine ingekapselde oude ontstekingsresten en abcesjes die, gelet op omvang of andere aspecten, zonder kans op bezoedeling redelijkerwijs tijdens het slachtproces verwijderd kunnen worden; steriel ontstoken slijmbeurscysten.

Het is de taak van de exploitant om alle op te knappen karkassen en slachtafvallen, zelf als zodanig aan te merken. Het is de taak van de OA KDS om dit in voorkomende situaties tijdens de PM keuring alsnog te doen als de exploitant dit heeft nagelaten. Indien de OA KDS dit moet doen, hoort daar ook communicatie bij aan de exploitant. Dit vindt op locatie specifieke wijze plaats (kaartje, lintje, knop), bij stationaire PM keuring veelal mondeling.

Het is van belang dat de opknapprocedure die er gevoerd wordt een slachthuis sluitend is, zodat de verantwoordelijkheden duidelijk zijn en eventuele omissies dus herleidbaar zijn.

5.4.3.2 De controle op aanwezigheid van ruggenmerg bij ongesplitste schapen en geiten

Bij schapen en geiten ≥ 1 jaar leeftijd is het ruggenmerg SRM en dient verwijderd te zijn alvorens het karkas GMC kan worden verklaard. Bij een slachtmethode waarbij schapen en geiten ongesplitst voor de PM keuring worden aangeboden, voert de OA KDS een controle uit op de aanwezigheid van ruggenmerg resten, door het door de OD aangegeven % schapen en geiten ≥ 1 jaar leeftijd te laten klieven door de exploitant. Zie verder werkvoorschrift K-RV-PM-WV-04.

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 35 van 43

5.4.3.3 Bewuste Overdracht aan de OD

Er zijn (pathofysiologische) afwijkingen die de OA KDS kan aantreffen tijdens de PM keuring, waarbij hij/zij de verdere keuring van het karkas en bijbehorende slachtafvallen moet overdragen aan de OD. Deze Bewuste Overdracht (BO) aan de OD houdt het volgende in:

- De OA KDS deelt aan de exploitant mede welk karkas hij/zij onthoudt van de keuringsbeslissing GMC en hij/zij overdraagt voor PM keuring door de OD. De wijze waarop de OA KDS een deel van een geslacht dier als zodanig aanmerkt, is locatie specifiek, en bij stationaire PM keuring veelal mondeling. De exploitant dient vervolgens de keuring verder te faciliteren door het karkas en **alle voor de eerste PM keuring aangeboden bijbehorende slachtafvallen** m.u.v. het maagdarmpakket, indien dit niet pathologisch veranderd is of behoort bij een van dierziekte/zoönose verdacht dier, te verzamelen en geïdentificeerd te bewaren in een daartoe aangewezen gedeelte van het bedrijf. Bij pathologie of verdenking dierziekte moet het maagdarmpakket ook overgedragen worden.
- De OA KDS stelt de milt en een nier van het betreffende slachtdier veilig, tenzij deze nog met natuurlijke hechting aan het karkas verbonden is. Ook relevante afwijkingen die los zijn van karkas of bijbehorende slachtafvallen dienen veiliggesteld te worden. Door het overhandigen van de veiliggestelde en geïdentificeerde delen aan de OD kan er namelijk geen twijfel bestaan over de koppeling van deze organen met het desbetreffende karkas. Bij bedrijven met permanent toezicht bestaat het veiligstellen uit het fysiek overhandigen van deze organen aan de OD, bij bedrijven zonder permanent toezicht dient de OA KDS de organen te verzegelen en te plaatsen in een daarvoor bestemde koelkast;
- De OA KDS werkt de Bewuste Overdracht administratief af op het keuringsoverdrachtformulier KDS/PM/FORM/103 en indien van toepassing op het combiformulier.
De OA KDS meldt de Bewuste Overdracht bij de OD voor verdere afhandeling. Op slachthuizen met permanent toezicht bestaat dit uit het overhandigen van het ingevulde keuringsoverdrachtformulier aan de OD. Op slachthuizen zonder permanent toezicht bestaat dit uit het invullen van een digitaal meldingsformulier. KDS/PM/INS/114.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 36 van 43

In de volgende situaties wordt van de OA KDS verwacht dat hij/zij de PM keuring overdraagt aan de OD:

1. Het vermoeden van een aangifteplichtige of meldingsplichtige dierziekte. In geval van overdracht vanwege een verdenking MKZ/KVP/AVP dient de OA KDS naast voorgeschreven werkwijze Bewuste Overdracht dit vermoeden onmiddellijk te melden aan de OD en de Regiomanager KDS. De slachtband dient stopgezet te worden tot de OD nadere instructies heeft gegeven;
2. Het vermoeden van één of meerdere tumoren;
3. Het vermoeden van de aanwezigheid van een gegeneraliseerde aandoening. Dit is in ieder geval van toepassing bij:
 - Ontstekingen/abcessen op meerdere plekken in karkas/en of bijbehorende delen;
 - Ontsteking/abces in combinatie met nierpetechiën/vergrote bolle milt/metastatische abcessen long (MAL);
 - Endocarditis;
 - Multiple abcessen in de longen (aerogeen of metastatisch);
 - Pathologische veranderingen aan de nieren, met name petechiën. Hydronefrose is hiervan uitgezonderd. Bij kalveren tussen de 6 weken en 12 maanden leeftijd worden karkassen met nierpetechiën enkel overgedragen indien er elders in het karkas of bijbehorende slachtafvallen pathologische veranderingen zijn waargenomen;
 - Afwijkende testikels
4. Een afwijkende geur, kleur of consistentie van de weke delen en/of de botten van het karkas;
5. Situaties waarbij er aanwijzingen zijn dat het dierwelzijn in het geding is (geweest). Aanwijzingen om te twijfelen aan de borging van het dierwelzijn zijn o.a. situaties waarin de OA KDS meerdere schietgaten in de kop aantreft, bloeding en/of kneuzingen op het karkas, fracturen, en drachtige baarmoeders waarvan de OA KDS het vermoeden heeft dat de dracht voor 90% of langer was gevorderd;
6. Het vermoeden dat het dier na de AM keuring maar vóór het slachten gestorven is. Aanwijzing om hier aan te twijfelen is het missen van een schietgat in de kop (indien dit op dit slachthuis de standaard bedwelmingsmethodiek van deze diersoort is) in combinatie met een rode/donkere kleur van het vlees door slechte verbloeding van het slachtdier;
7. Het aantreffen van cysten die wijzen op Cysticercose, Sarcosporidiose of Echinococcose;
8. Bij spuitplekken van recent toegediende middelen, te herkennen aan oedeem en eventueel bloedinfiltratie rondom de spuitplek;

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 37 van 43

9. Indien de PM keuring onvoldoende gefaciliteerd wordt door de exploitant, en dit na het bieden van een herstelmogelijkheid nog steeds onvoldoende wordt bevonden²; dit kan te maken hebben met de PM keuringsomstandigheden inclusief het fysiek faciliteren (bv verschuiven karkassen of bordesje) en/of met de aanbiedingsvorm (bv foutieve aanbiedingsvorm, incomplete aanbiedingsvorm of het niet in samenhang kunnen keuren). De bewuste overdracht is proportioneel, dwz. als er een onvolkomenheid wordt geconstateerd bij 1 karkas, dan wordt alleen dit slachtdier overgedragen; heeft de onvolkomenheid effect op de gehele PM keuring, dan wordt deze in het geheel overgedragen aan de OD.
10. Indien er minder slachtdieren AM zijn gekeurd dan er PM zijn aangeboden: alle dieren van de betreffende diersoort overdragen;
11. Indien er ruggenmerg wordt aangetroffen bij de controle van de OA KDS op ruggenmerg van schapen en geiten: alle schapen en geiten > 1 jaar overdragen;
12. Indien de opknapcontrole niet binnen de aangevraagde werktijd van de slachtdag plaats kan vinden; dit vergt een proactieve houding van zowel exploitant als de OA KDS, omdat er organen veiliggesteld dienen te worden;
13. Indien de OA KDS twijfelt of situatie 1 t/m 12 speelt bij de PM keuring van een slachtdier, of een andere bijzonderheid aan de orde is.

5.4.3.4 Overige aan de PM keuring gerelateerde werkzaamheden

De OA KDS voert een aantal aan de PM keuring gerelateerde werkzaamheden in opdracht van de OD uit. Welke werkzaamheden dit zijn, kan per slachthuis verschillen. Het betreft de volgende werkzaamheden:

Het nemen van monsters onder andere in het kader van:

- Het Nationaal Plan Residuenonderzoek (NPR)
De OD zal mondeling of via het combiformulier aangeven van welke (groep) dieren/karkassen welke monsters dienen te worden genomen. De OA KDS volgt werkvoorschrift KDS/PM/INS/111;
- Onderzoek naar TSE
De OD zal mondeling of via het combiformulier aangeven van welke (groep) dieren/karkassen TSE-monsters dienen te worden genomen De OA KDS volgt de procedure KDS/BSE/PRO/100;
- Onderzoek naar Trichinen
Deze monsters worden genomen door de OA KDS of door het bedrijf in aanwezigheid van de OA KDS. De OA KDS volgt werkvoorschrift KDS/PM/INS/110;

² Let op: gedurende een overgangsperiode in 2020 en 2021 wordt een dergelijke situatie gemeld aan de RM, die de TL NVWA op de hoogte stelt. De PM keuring wordt nog niet direct overgedragen.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 38 van 43

- Het nemen van bloedmonsters (vuile slachthal)
De OA KDS volgt werkvoorschrift KDS/PM/INS/116;
- Andere onderzoeken op aanvraag van de NVWA, zoals b.v. het nemen van mestmonsters bij varkensslachterijen in het kader van onderzoek op zoönosen.
Alle monsters dienen op een correcte manier van identificatie voorzien, verpakt en verzegeld voor transport en onder geconditioneerde omstandigheden opgeslagen te worden. Zie hiervoor werkvoorschrift MON01.

Het afleveren van monsters op een verzamelpunt

Bepaalde monsters zullen niet vanaf het slachthuis maar vanaf een bepaald verzamelpunt naar het betreffende laboratorium, dat het onderzoek zal verrichten, worden verzonden. In die gevallen is het noodzakelijk dat de monsters zo spoedig mogelijk naar een vast verzamelpunt worden gebracht om vandaar naar het betreffende laboratorium te worden vervoerd. Zie hiervoor werkinstructie MON01-03.

Karkassen die direct GMC worden bevonden, voorzien van een Gezondheidsmerk.

Dit betreft alleen de karkassen die in principe (al dan niet na afhandeling van een opknapopdracht) GMC zijn, op de uitslag van het eventuele TSE- of trichinenonderzoek na. Indien de exploitant een vrijgaveprotocol TSE- respectievelijk trichinen ('stempelprotocol') voert, waarvan de BB de borging voldoende vindt (zie paragraaf 5.3.2.), mogen de karkassen worden voorzien van een Gezondheidsmerk. Dit merk mag door de OA KDS of door de exploitant in aanwezigheid van de OA KDS worden aangebracht volgens de in paragraaf 5.3.2.13 beschreven wijze. Indien de OD / OA NVWA niet de volledige slachttijd op het slachthuis aanwezig is, neemt de OA KDS het praktische stempelbeheer waar. Zie hiervoor paragraaf 5.3.2.13.

5.4.4 Ander toegestaan werk

De NVWA heeft KDS toegestaan dat de OA KDS op verzoek van de exploitant van het slachthuis andere dan PM keuringswerkzaamheden mag uitvoeren. Dit mag onder de volgende voorwaarden plaatsvinden:

- De andere werkzaamheden worden uitgevoerd door de OA KDS, die op dat moment geen keuringswerkzaamheden verricht;
- De andere werkzaamheden worden niet onder het gezag en de verantwoordelijkheid van de OD uitgevoerd;
- De aangevraagde keuringswerkzaamheden dienen met voorrang te worden uitgevoerd op het andere werk, en wel zo dat de keuringswerkzaamheden binnen de geplande tijd kunnen worden afgerond;
- Tijdens het uitvoeren van de andere werkzaamheden is de OA KDS zodanig herkenbaar dat hij/zij voor medewerkers van NVWA en slachthuis niet als OA KDS

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 39 van 43

belast met PM keuringswerkzaamheden wordt aangezien. Dit geldt niet voor het nemen van bloedmonsters op het PM keurbordes en BSE monsternamen;

- De andere werkzaamheden mogen niet op de urenlijsten van de OA KDS worden vermeld of worden hier apart en overzichtelijk opgenomen. Deze werkzaamheden worden door KDS niet aan de NVWA gefactureerd, maar rechtstreeks aan de exploitant van het slachthuis;
- Binnen KDS dient duidelijk te zijn neergelegd hoe de verschillende werkzaamheden, de keuringswerkzaamheden en het andere werk, gescheiden worden uitgevoerd en dat er geen sprake is van vermenging;
- Of voldaan wordt aan de voorwaarden zal onder meer tijdens de audit van de NVWA op KDS worden nagegaan. Zodra de NVWA constateert dat niet toegestaan ander werk wordt verricht of de hiervoor genoemde voorwaarden niet worden nageleefd, is de NVWA gerechtigd maatregelen te treffen. Deze maatregelen kunnen inhouden dat de toestemming van het toegestane ander werk wordt ingetrokken.

Ander toegestane werkzaamheden:

- BSE monsternamen op verzoek (buiten de verplichte BSE monsternamen) door exploitanten van slachthuizen, op basis van convenant met LNV en overeenkomsten met de voormalige RVV (sinds 2000);
- Het nemen van bloedmonsters van runderen in een slachthuis ten behoeve van onderzoek door de Gezondheidsdienst voor Dieren in het kader van haar gezondheidsprogramma's (sinds maart 2007);
- Berengleur detectie op varkens (sinds 2007);
- Diverse werkzaamheden in andere slachthuizen, dan slachthuizen erkend voor het slachten van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren (sinds december 2001/januari 2006);

Indien KDS andere werkzaamheden wenst te verrichten dan hierboven opgenomen, dient alvorens deze kunnen worden aanvaard en worden verricht, eerst schriftelijk toestemming te worden gevraagd bij de NVWA. KDS dient haar verzoek om toestemming voor de andere werkzaamheden te onderbouwen door aan te geven of deze andere werkzaamheden wel of niet conflicteren met de keuringswerkzaamheden, en of de onafhankelijkheid van KDS of haar OA's door deze andere werkzaamheden niet in het gevaar komt. De NVWA zal de andere werkzaamheden en de onderbouwing van KDS beoordelen en schriftelijk aangeven of de gevraagde andere werkzaamheden mogen worden verricht.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 40 van 43

6 Registratie en archivering

6.1 Registratie

6.1.1 MSPIN

De OD legt de inspectieresultaten van de controle op de uitvoering van de PM keuring door de OA KDS vast in de digitale MSPIN lijst CL PM keuring RV. Hiervoor kan hij de Controleformulieren PM Inspectie Slachthuis Roodvlees (bijlage 1 t/m 3) en de codelijst (bijlage 4) als hulpmiddel gebruiken.

De OD / OA NVWA legt de inspectieresultaten van het toezicht tijdens het slachtproces op de aan de PM keuring gerelateerde omstandigheden vast in de digitale MSPIN lijst CL Hygiënisch werken/ fecale bez.

6.1.2 Slachthuisprotocol inclusief de maatwerkafspraken

De BB maakt een 'Protocol voor Werkafspraken op locatie niveau' op en houdt deze in samenspraak met KDS actueel volgens werkvoorschrift K-RV-PM-88.

6.1.3 Officiële inspectierapporten KDS

De OA KDS legt de resultaten van de PM keuring vast in de officiële inspectierapporten KDS/PM/FORM/101 + KDS/PM/FORM/101a

6.2 Archivering

Voor de archivering van NVWA documenten: zie de PM procedure (K-RV-PM-PR).

Voor de archivering van KDS documenten: zie procedure KDS/ALG/PRO/500.

6.3 Toelichting op Afwijken van Voorschrift (TAV) – voor medewerkers van NVWA

Als hoofdregel geldt dat van het NVWA interventiebeleid en/of het werkvoorschrift niet wordt afgeweken. Afwijken kan alleen als de wet dat voorschrijft, het OM dat beslist of de NVWA gezien de specifieke feiten en omstandigheden daartoe genoodzaakt is.

Indien wordt afgeweken van het interventiebeleid en/of de voorgeschreven werkwijze in dit werkvoorschrift, wordt altijd een TAV (Toelichting op Afwijken van Voorschrift) opgemaakt.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 41 van 43

7 Interventies

7.1 Bedrijf

Het algemene en specifieke interventiebeleid (te vinden zijn op de NVWA – Werkwijzer) is er op gericht duidelijkheid te geven over hoe de NVWA intervenueert als zij overtredingen constateert. De NVWA verstaat onder een interventie: elk instrument dat de NVWA gebruikt om naleving van wettelijke voorschriften te bevorderen. Bij omissies die het bedrijf veroorzaakt heeft, wordt dit interventiebeleid gevolgd.

Indien de BB specifieke aanwijzingen wil geven m.b.t. de omstandigheden waaronder de PM keuring plaatsvindt, kan hij/zij gebruik maken van de voorbeeldbrief schriftelijke aanwijzing adequate PM keuringsomstandigheden (bijlage 7).

7.2 KDS

KDS heeft op grond van de vastgestelde normstelling voor de kwaliteit van de PM keuring een systematiek van borging en corrigerende maatregelen opgesteld. Deze is opgenomen in het kwaliteitshandboek van KDS, dat door de NVWA periodiek wordt getoetst. Het zou echter voor kunnen komen dat bij onvoldoende functioneren van KDS de OD geen andere mogelijkheid heeft dan het stopzetten van de keuring of de bandsnelheid aan te laten passen. Voordat zo'n maatregel kan worden genomen wordt KDS eerst in de gelegenheid gesteld om de kwaliteit van de PM keuringswerkzaamheden opnieuw te waarborgen. Slaagt KDS hier niet in, dan is het aan de OD om verdergaande maatregelen te treffen. De gang van zaken die NVWA en KDS hieromtrent zijn overeengekomen, staan nader beschreven in Bijlage III van het contract VWA-KDS (werkvoorschrift K-RV-PM-87).

8 Arbo, milieu en veiligheid

Zie voor NVWA medewerkers de NVWA - Werkwijzerpagina over ARBO en voor KDS medewerkers de procedure KDS/ALG/PRO/200.

8.1 Veiligheidsbeleid biologische agentia NVWA

Op de NVWA intranetpagina Veiligheidsbeleid biologische agentia is informatie en werkvoorschriften te vinden over dit onderwerp. In de rechterkolom is per specifieke doelgroep het mogelijke risico beschreven en de maatregel die moet worden genomen.

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 42 van 43

9 Bijlagen

Bijlage 1 Controleformulier PM Inspectie Slachthuis Roodvlees Permanent Toezicht

Bijlage 1
Controleformulier P

Bijlage 2 Controleformulier PM Inspectie Slachthuis Roodvlees Ketenkeuring – USA

Bijlage 2
Controleformulier P

Bijlage 3 Controleformulier PM Inspectie Slachthuis Roodvlees Niet-Permanent Toezicht

Bijlage 3
Controleformulier P

Bijlage 4 Codelijst Borging PM Keuring

Bijlage 4 Codelijst
borging PM keuring

Bijlage 5 Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren per diersoort ("kruisjeslijsten")

Bijlage 5A Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren - rund en kalf

Bijlage 5a
Keuringshandelingen

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Doc 3 Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS			
Code	K-RV-PM-86	Versie 03	Ingangsdatum 01-01-2021	pag. 43 van 43

Bijlage 5B Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren – varken

Bijlage 5b
Keuringshandeling

Bijlage 5C Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren – kleine herkauwers

Bijlage 5c
Keuringshandeling

Bijlage 5D Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren - eenhoevigen

Bijlage 5D
Keuringshandeling

Bijlage 6 Longontsteking varken en additionele PM keuring

Bijlage 6
Longontsteking varker

Bijlage 7 Voorbeeldbrief schriftelijke aanwijzing adequate PM keuringsomstandigheden.

voorbeeldbrief
schriftelijke aanwijzing

Bijlage 8 werkwijze controleren bandsnelheid

Werkwijze
beoordelen meenee

Bron: NVWA, Directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team SP

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 1 van 15

Versie	Datum goedkeuring	Wijzigingen ten opzichte van vorige versie
03	02-10-2018	Geaccordeerd in OO NVWA-KDS
02	03-10-2012	update
01	08-10-2010	update

1 ONDERWERP

NVWA en KDS hebben in 2012 een contract afgesloten omtrent de postmortemkeuring op roodvleesslachterijen. Bijlage III maakt daar deel van uit. Omdat het contract is gesloten toen de bevoegde autoriteit VWA heette, blijft deze naam in de titel van het contract en haar bijlagen genoemd staan.

2 BEGRIPPEN

Begrip	Definitie
AM	Ante Mortem
BB	Bedrijvenbeheerder NVWA
DS	Directiesecretaris NVWA
JZ	afdeling Juridische Zaken NVWA
OA	Officiële Assistent KDS
OC	Operationeel Coördinator KDS
OD NVWA	Officiële Dierenarts NVWA
O&O SP	O&D afd Ontwikkeling en Ondersteuning Slachtplaatsen NVWA
OO	Overkoepelend Uitvoeringsoverleg
PM	Post Mortem
RC	Regiocoördinator Offerfeest NVWA
RM	Regio Manager KDS
SI	Senior Inspecteur
TL	Teamleider NVWA

3 WERKWIJZE

INHOUD

SECTIE I : OVERLEGSTRUCTUUR EN VASTLEGGING

SECTIE II: RAPPORTEREN GEGEVENS

SECTIE III: KLACHTENPROCEDURE

SECTIE IV: PLANNING WERKZAAMHEDEN

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 2 van 15

SECTIE I: OVERLEGSTRUCTUUR EN VASTLEGGING

In **artikel 11, 2^e lid van het Contract VWA-KDS** is vastgelegd, dat er ter uitvoering van de overeenkomst, overleg plaatsvindt tussen de NVWA en KDS. De overleggen vinden op verschillende functie- en uitvoeringsniveaus en in verschillende frequentie plaats.

De overeengekomen overleggen zijn:

- A. Overleg op Lokaal- en/of Werkplekniveau;
- B. Overleg op Uitvoerend Management niveau;
- C. Overleg op Landelijk niveau

A. De overeengekomen overleggen op **LOKAAL-EN/OF WERKPLEKNIVEAU** zijn:

1. **Overleg tussen OD NVWA en OC** n.a.v. de resultaten van de controle op de kwaliteit van de keuring, het hygiënegedrag en eventuele overige zaken m.b.t. de OA's van KDS.

Rapportage: Op het Controleformulier "Post Mortem Inspectie... .."¹ opmerking/actie/afspraken en "kleine zaken" mondeling.

Frequentie: Bij permanent toezicht: ad hoc en/of dagelijks.
Bij niet permanent toezicht: indien nodig met OC of RM.

2. **Communicatie OD NVWA belast met de AM keuring en OA** n.a.v. keuringsresultaten AM-keuring en keurings- en bemonsteringsopdrachten.

Werkwijze: Volgens bijlage 7 van het Toezichtsprotocol², en NVWA voorschrift RA-115³

Rapportage: Op het Combiformulier.

Frequentie: Bij iedere AM-keuring op een slachthuis met niet-permanent toezicht.

3. **Communicatie tussen OA en OD NVWA PM keuring** n.a.v. keuringsresultaten en/of eventuele keuringsoverdracht.

Werkwijze: Volgens de tekst en bijlage 7 van het Toezichtsprotocol².

Rapportage:

In een slachthuis met niet-permanent toezicht:

- i.g.v. weergave keuringsresultaten > Combiformulier
- i.g.v. keuringsoverdracht > digitaal formulier "Keuringsoverdracht", werkwijze voor OA beschreven in "PM.INS.114 Bewuste overdracht". Dit ingevulde formulier komt bij NVWA planning in de workload.

¹ Bijlage 1, 2, of 3 van het Toezichtsprotocol (Bijlage II van Contract VWA-KDS).

² het Toezichtsprotocol (Bijlage II van Contract VWA-KDS).

³ Staat ook als tekst op achterzijde van het Combiformulier.

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 3 van 15

Frequentie:

Combiformulier: De OD NVWA vult na het afronden van de werkzaamheden AM en/of PM het combiformulier in, de OA start met tekenen voor gezien mbt de AM keuring van de OD NVWA. Indien de OA dit nog niet kan omdat zijn PM werkzaamheden starten voor de AM keuring is afgerond, vindt in de tijd tussen start PM en afronden AM de communicatie tussen OD NVWA en OA via een in de maatwerkafspraken vastgelegde werkwijze plaats. De OA kan dan in de eerstvolgende pauze het combiformulier alsnog aftekenen voor gezien, omdat hij dan alle informatie omtrent de AM keuring heeft ontvangen.

Overdracht van de PM keuring: De OA vult direct na het afronden van zijn PM keuringswerkzaamheden het digitale formulier "Keuringsoverdracht" in.

In een slachthuis met permanent toezicht:

- i.g.v. weergave keuringsresultaten > formulier "Dagstaat PM keuring" (KDS/PM/FORM/101)
- i.g.v. keuringsoverdracht > papieren formulier "Keuringsoverdracht" (KDS/PM/FORM/103)

Frequentie:

Formulier "Dagstaat PM keuring": na het afronden van de PM keuringswerkzaamheden van de slachtdag.

Papieren formulier "Keuringsoverdracht": direct na het afronden van de PM keuring van het betreffende slachtdier; het formulier moet zo spoedig mogelijk aan de OD NVWA worden overhandigd.

Door het vastleggen van namen op formulieren hebben beide organisaties te maken met de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Daarom leggen beide organisaties hierbij vast dat de namen van medewerkers van zowel NVWA als KDS, voor zover ze op door hen ingevulde formulieren te lezen zijn, alleen worden gebruikt om deze medewerkers snel te kunnen bereiken indien de organisaties snel moeten acteren op een situatie.

4. **Overleg tussen OD NVWA/BB en RM** n.a.v. onderwerpen in 1, 2 of 3 (zie hiervoor), afwijking(en) m.b.t. de uitvoering keuring en/of van de inhoud "Protocol werkafspraken op locatieniveau" (bijlage 8 van het Toezichtsprotocol). De RM gebruikt voor dit overleg o.a. de door de OA's ingevulde formulieren "Meldingsformulier aandachtspunt PM roodvleeskeuring" als basis. Voor de OD/BB is dit het slachthuisdossier op de werkplek en/of het digitale dossier.

Rapportage:

Het overleg zelf wordt genotuleerd, en opgeslagen in het bedrijfsdossier van zowel NVWA als KDS.

De NVWA dient bij een overschrijding van de norm van gemiste PA/KH/BA/BF zoals beschreven in Bijlage II "Toezichtsprotocol" van Contract VWA-KDS als klacht in bij KDS. Tevens wordt een ernstige of herhaaldelijke afwijking(en) m.b.t. de uitvoering van de PM keuring door NVWA als klacht beschouwd en als zodanig ingediend. Overige zaken worden als werkgerelateerde meldingen beschouwd en worden als zodanig besproken en genotuleerd in dit overleg (permanent toezicht bedrijven) of als melding ingediend bij KDS (niet permanent toezicht bedrijven, omdat hier de frequentie van dit overleg niet hoog is). Het digitale meldingen- en klachtenformulier NVWA-KDS is voor NVWA toezichthouders toegankelijk via onderstaand pad:

Werkwijzer > home > afdeling-veterinaire-keuring-exportcertificering > slachthuis-roodvlees > PM-keuring en Toezicht in het verlengde van keuringswerkzaamheden > KDS > Meldingen- en klachtenformulier KDS – NVWA

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 4 van 15

Voor KDS is dit formulier voor de kwaliteitsdienst beschikbaar via een link naar het formdeskformulier.

-Indien de invuller een OA/OC/RM is, rapporteert deze eerst via de door de OA's ingevulde formulieren "Meldingsformulier aandachtspunt PM roodvleeskeuring" aan de kwaliteitsdienst, die vervolgens beoordeelt of het digitale meldingen- en klachtenformulier ingevuld dient te worden.

-Indien de invuller een OD NVWA/BB is komt de melding bij de kwaliteitsdienst van KDS. Deze coördineert een herstelactie en vult dit in op het digitale formulier, welke bij de BB ter beoordeling wordt aangeboden. Deze geeft akkoord/niet akkoord. Indien niet akkoord wordt de melding geagendeerd op het OO.

-Bij KDS is de invuller en medewerker van de afdeling Kwaliteit. Deze filtert de informatie en meldt de structurele problemen m.b.t. de uitvoering keuring en/of van de inhoud "Protocol werkafspraken op locatieniveau" (bijlage 8 van het Toezichtsprotocol) via het digitale formulier aan NVWA.

De melding komt bij de BB. Deze coördineert een herstelactie en vult dit in op het digitale formulier, welke bij de kwaliteitsdienst KDS ter beoordeling wordt aangeboden. Deze geeft akkoord/niet akkoord. Indien niet akkoord wordt de melding geagendeerd op het OO.

-De bewaking van de voortgang van de meldingen en klachten ligt:

- igv KDS bij de kwaliteitsdienst KDS. Deze rapporteert periodiek aan het Managementteam
- igv NVWA bij de kwaliteitsdienst directie Keuren. Deze rapporteert periodiek aan het MT directie Keuren

Frequentie: Indien noodzakelijk

- Referentiedocumenten:
- a. Protocol voor Werkafspraken op locatieniveau (bijlage 8 uit het Toezichtsprotocol)
 - b. Werkvoorschrift organisatie PM keuring bij roodvleesslachthuizen zonder permanent toezicht (bijlage 7 uit het Toezichtsprotocol)
 - c. Invulinstructie controlelijst borging keuring voor roodvleesslachthuizen waar permanent toezicht van de NVWA plaatsvindt (bijlage 6 uit het Toezichtsprotocol).
 - d. Lijst Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren (bijlage 5 uit het Toezichtsprotocol).

Permanent toezicht:

In slachthuizen, waar medewerkers van de NVWA permanent aanwezig zijn, zal de communicatie tussen de NVWA en KDS verlopen via de aanwezige OD NVWA en de aanwezige OC of RM. De wijze van communicatie kan echter per slachthuis verschillen.

Niet-permanent toezicht:

De communicatie tussen de NVWA en KDS in slachthuizen, waar de medewerkers van de NVWA niet permanent aanwezig zijn, zal daarentegen weer anders verlopen. Voor vragen en opmerkingen tijdens het verrichten van de (overige) keuringswerkzaamheden kan de OA contact opnemen met de OD NVWA AM vermeld op het Combiformulier. De OD NVWA kan voor vragen en opmerkingen over onder meer het handelen van de OA's op zijn/haar beurt contact opnemen met de verantwoordelijke RM.

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 5 van 15

Indien de OA de OD NVWA/BB niet kan bereiken, kan het landelijk nummer van het NVWA klantencontactcentrum bellen: 0900 0388. Deze zal de OA verder helpen.

NB. Overleg tussen het slachthuis en de NVWA zal, voor zover het zaken t.a.v. de PM-keuring betreft, in aanwezigheid van KDS plaatsvinden.

B. Het overeengekomen overleg op **UITVOEREND MANAGEMENT NIVEAU** is:

5. **Overleg tussen de TL en RM** (inclusief vakspecialist roodvlees KDS en senior inspecteur O&O SP, en indien gewenst Afdelingshoofd veterinaire keuring en exportcertificering NVWA en sectormanager KDS)

Dit overleg vindt in 2 regio's plaats: Noord/Oost en Zuid

Onderwerpen kunnen zijn:

- Nalopen afspraken vorig overleg;
- Klachtenformulieren afgelopen periode;
- Persisterende kwaliteits-omissies t.a.v. de keuring;
- Vakinhoudelijke zaken;
- Eventuele punten voor "Petit Comité" of "Overkoepelend overleg";
- ARBO keurplek en omgeving;
- Ontoereikende keuringsfaciliteiten;
- Maatwerkafspraken
- Voorbereiding Offerfeest
- Overige zaken op teamniveau
- "Rondje" slachthuizen.

Rapportage:

Vastleggen overleg + afspraken.

Notulist stuurt de notulen en actiepuntenlijst naar alle deelnemers.

Genoteerde actiepunten dienen bij het eerstvolgende overleg of zoveel eerder als nodig is, opgelost of verwerkt te zijn.

Frequentie:

1 maal per 2-3 maanden of indien noodzakelijk.

2 maal per jaar is er een Landelijk Operationeel Overleg met het Afdelingshoofd veterinaire keuring en exportcertificering NVWA en sectormanager KDS op een centrale plaats in Nederland.

C. De overeengekomen overleggen op **LANDELIJK NIVEAU** zijn:

6. **Overkoepelend Uitvoeringsoverleg**

In dit overleg kunnen problemen inzake het uitvoeren van de keuringswerkzaamheden en eventueel voorgestelde oplossingen worden aangekaart.

Deelnemers van de NVWA: Afdelingshoofd veterinaire keuring en exportcertificering, TL en SI O&O SP en de DS.

Deelnemers van KDS: Sectormanager en de vakspecialist roodvlees.

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 6 van 15

Onderwerpen kunnen zijn:

- Inhoudelijke kwesties op hoofdlijnen;
- Onderwerpen uit de overleggen TL-RM (eventueel);
- Onderwerpen t.a.v. de accreditatie;
- Kwesties t.a.v. planningskader / retributies;
- Problemen bij uitvoering van de keuringswerkzaamheden (specifiek);
- Maatwerkafspraken;
- Monsternamen/monstertransport;
- Vaststellen en implementatie vakinhoudelijke besluiten;
- Problemen bij uitvoering van de keuringswerkzaamheden (specifiek);
- Klachten en meldingen;
- Ontwikkelingen binnen NVWA en KDS;
- Aansturing medewerkers;
- Knelpunten communicatie OD NVWA's – OC's/OA's;
- Agressie en geweld op locatieniveau;
- Facilitaire zaken;
- ARBO zaken (algemeen);
- Offerfeest;
- Eventuele uit te werken zaken voor het "Petit Comité";
- Slachthuizen die onderwerp zijn van het Handhavingsoverleg NVWA;
- Slachthuizen t.a.v. veranderingen/aanpassingen;
- Factsheet keuring en toezicht op de keuring;
- Voortgangsrapportage verrichte keuringswerkzaamheden;
- Overige zaken op landelijke niveau.

Rapportage:

Vastleggen overleg + afspraken.

Notulist stuurt de notulen naar de deelnemers van het overleg.

Afdelingshoofd veterinaire keuring en exportcertificering stuurt de notulen naar het MT directie Keuren en de TL's. Sectormanager KDS stuurt de notulen naar de Directeur KDS, de RM's, de Kwaliteitsmanager en de vakspecialist roodvlees.

Frequentie:

1 maal per 3 maanden of indien noodzakelijk.

Daarnaast hebben het Afdelingshoofd veterinaire keuring en exportcertificering en de Sectormanager regelmatig contact voor ad hoc bespreking van uitvoeringszaken en eventuele andere problematieken, en het ondertekenen van slachthuisprotocollen.

7. Overkoepelend Uitvoeringsoverleg "uitgebreide setting".

Dit overleg is een uitgebreid Overkoepelend Uitvoeringsoverleg en wordt georganiseerd wanneer er onderwerpen aan de orde zijn waarover besluitvorming op directieniveau dient plaats te vinden.

De leden van het "Petit Comité" van dit overleg dragen zorg, indien nodig in samenwerking met JZ, voor voorstellen van wijzigingen in het Contract VWA-KDS en aanpassingen van of toevoegingen aan de daarbij behorende Bijlagen van het Contract NVWA KDS.

De voorstellen worden besproken in dit overleg en vervolgens ter ondertekening voorgelegd aan de directies van NVWA en KDS.

Dit overleg vindt sedert de accreditatie van KDS naar behoefte plaats.

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 7 van 15

Deelnemers van de NVWA (tenminste): Afdelingshoofd veterinaire keuring en exportcertificering; TL, CSI en SI O&O SP, senior medewerker JZ en de DS.
Deelnemers van KDS (tenminste): Directeur KDS; Sectormanager en vakspecialist roodvlees.

Onderwerpen kunnen zijn:

- Zaken betreffende aanpassing(en) Contract VWA-KDS;
- Accreditatie KDS;
- Voortgangsrapportage verrichte keuringswerkzaamheden;
- Problemen bij uitvoering van de keuringswerkzaamheden (algemeen);
- Extra uit te voeren werkzaamheden naast de keuring;
- Factsheet keuring en toezicht op de keuring;
- Opleiding en examinering Officieel Assistent KDS;
- Ontwikkeling EU- en nationale wetgeving;
- Zaken ter voorbereiding van Directieoverleg;
- Meldingen en klachten die naar het oordeel van de melder niet naar tevredenheid zijn opgelost;
- Maatwerkafspraken die naar het oordeel van de SI O&O SP en de vakspecialist roodvlees niet naar tevredenheid kunnen worden afgestemd

Rapportage:

Vastleggen overleg + afspraken.

Notulist stuurt de notulen naar de deelnemers van het overleg.

Afdelingshoofd veterinaire keuring en exportcertificering stuurt de notulen naar het MT directie Keuren en de TL's.

Frequentie:

Indien noodzakelijk.

8. **"Petit Comité"**

In dit voorbereidend adviesoverleg worden vooral landelijke vakinhoudelijke onderwerpen besproken en uitgewerkt waarover besluitvorming dient plaats te vinden in het Overkoepelend Uitvoeringsoverleg of het Voortgangsoverleg. Daarnaast zullen de leden van dit overleg zorgdragen dat wijzigingen in de overeenkomst, aanpassingen van of toevoegingen aan de bijlagen van de overeenkomst, veranderingen in werkwijzen en werkvoorschriften langs de voorgeschreven wegen, bekend gemaakt worden bij de uitvoerders.

Deelnemers van de NVWA: TL en SI O&O SP

Deelnemers van KDS: Kwaliteitsmanager, kwaliteitsmedewerker en vakspecialist roodvlees.

Onderwerpen kunnen zijn:

- Vakinhoudelijke zaken t.a.v. de uitvoering van de keuringswerkzaamheden (o.a. Combiformulier/keuringswerkzaamheden/werkvoorschriften)
- Voorbereiding van zaken betreffende aanpassing(en) Contract VWA-KDS en de bijlagen hiervan;
- Advisering betreffende extra uit te voeren werkzaamheden naast de keuring;
- Formuleren van voorstellen voor Overkoepelend Overleg en Overkoepelend Overleg "uitgebreide setting";
- Uitwisseling van kwaliteitszaken;
- Signalering van ontoereikende keurings- of hygiëneomstandigheden op werkplekken.

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 8 van 15

Rapportage:

Vastleggen uitkomsten overleg + formuleren van voorstellen.

Notulist stuurt de notulen en voorstellen naar de deelnemers van het overleg ter beoordeling en goedkeuring.

SI O&O SP stuurt de goedgekeurde notulen/voorstellen naar het Afdelingshoofd veterinaire keuring en exportcertificering ter bespreking en vaststelling in het Overkoepelend Uitvoeringsoverleg of Voortgangsoverleg

Kwaliteitsmanager KDS stuurt de goedgekeurde notulen/voorstellen naar de Sectormanager van KDS ter bespreking en vaststelling in het Overkoepelend Uitvoeringsoverleg of Voortgangsoverleg

Frequentie:

Dit vindt periodiek plaats, voorafgaand aan het OO, of indien noodzakelijk, afhankelijk van de spoedeisendheid van de voorbereiding van de te nemen besluiten. De minimum frequentie is 3 maal per jaar. Daarnaast hebben de SI O&O SP en de vakspecialist roodvlees regelmatig contact voor ad hoc bespreking van vakinhoudelijke vragen.

9. **Directieoverleg**

In dit overleg worden vooral onderwerpen besproken en besluiten genomen betreffende het Contract VWA-KDS en de bijlagen daarvan.

Deelnemers van de NVWA: Directeur directie Keuren en ondersteunend stafid,
Divisiehoofd van de divisie Veterinair & Import

Deelnemers van KDS: Directeur

Onderwerpen kunnen zijn:

- Zaken met betrekking tot Contract VWA-KDS en Bijlagen;
- Rapport Externe Audit door NVWA;
- Europese ontwikkelingen in de organisatie/uitvoering vleeskeuring;
- Jaarrekening en begroting KDS;
- Accreditatie KDS;
- Planningskader en aanvragen;
- Nevenwerkzaamheden KDS;
- Door het management NVWA en/of KDS te bepalen onderwerpen

Rapportage:

Vastleggen van verslag van het overleg, afspraken die gemaakt zijn en besluiten die genomen zijn.

Notulist stuurt de notulen met afspraken en besluiten naar de deelnemers van het overleg ter beoordeling en goedkeuring.

Frequentie:

Drie maal per jaar of indien noodzakelijk, afhankelijk van de spoedeisendheid van de te nemen besluiten.

Daarnaast hebben de Directeur directie Keuren, het Divisiehoofd van de divisie Veterinair & Import en de OD van KDS indien nodig, contact voor de ad hoc bespreking van onderwerpen betreffende de inhoud en/of uitvoering van het Contract VWA-KDS en de Bijlagen.

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 9 van 15

10. **Uitvoering, bespreking en rapportage Externe Audit**

Minimaal één maal per jaar voert de NVWA in opdracht van de Directeur directie Keuren een audit⁴ uit om de uitvoering van het Contract VWA-KDS, de daarbij behorende bijlagen en het Kwaliteitshandboek van KDS te toetsen.

De procedure voor de Externe Audit wordt tevoren schriftelijk en bij het begin van de audit mondeling meegedeeld door de auditor.

De auditor van de NVWA heeft tijdens het onderzoek mondelinge en/of schriftelijke contacten met KDS (auditee). Het formele aanspreekpunt van NVWA is de directie van KDS. De directie KDS laat zich bijstaan door de manager van de afdeling Kwaliteit van KDS.

De auditor bespreekt na afloop van de audit de bevindingen met de auditee.

De auditor verzendt een conceptrapport aan de auditee met een verzoek om reactie. De feitelijke bevindingen vormen de basis voor het definitieve auditrapport.

Het auditrapport wordt aangeboden aan de opdrachtgever, i.c. de Directeur directie Keuren .

De Directeur directie Keuren verzendt een afschrift van het definitieve rapport naar de auditee.

Deelnemers van de NVWA: Auditteam van de NVWA.

Deelnemers van KDS: Sectormanager, afdeling Kwaliteit en andere voor de audit noodzakelijke/betrokken personen.

Mogelijke Onderwerpen bij een NVWA audit:

- Toetsing naleving (deel) Contract VWA-KDS + Bijlagen;
- Toetsing (deel) inhoud en implementatie Kwaliteitshandboek KDS;
- Resultaten Interne Audit(s) KDS;
- Rapportages Raad voor Accreditatie (RvA);
- Bezoeken aan keurlocaties;
- Andere door de NVWA te bepalen onderwerpen

Frequentie:

Minimaal 1 maal per jaar of indien noodzakelijk vaker.

11. **Offerfeest**

De Regiocoördinatoren Offerfeest NVWA zijn als volgt gepositioneerd:

Ze zijn de spin in het web m.b.t de communicatie met BB/bedrijf, TL, toezichthouder tijdens Offerfeest, KDS en de planning NVWA.

Tijdens de voorbespreking Offerfeest toetst de Coördinator Offerfeest NVWA of het bedrijf aan de voorwaarden voor deelname aan slachting tijdens het Offerfeest voldoet en scherpt deze voorwaarden, indien nodig op maat aan in samenspraak met BB en TL.

De RC heeft een sturende, coördinerende, adviserende en ondersteunende rol, maar heeft geen uiteindelijke beslissingsbevoegdheid. Dat heeft de TL.

Voorafgaand aan het Offerfeest gaan de RM en de RC met elkaar in gesprek om af te stemmen wat de bezetting NVWA en KDS op de individuele bedrijven moet worden. Ook worden aandachtspunten behandeld.

Tijdens het Offerfeest kan de RM bij vragen en problemen bij de RC terecht, en visa versa. Zo weten beide partijen meteen van de situatie af en filtert RC of de TL direct

⁴ De basis voor de audit is artikel 8.7 van het Contract VWA-KDS en het Toezichtsprotocol (Sectie I, Hoofdstuk 1.2).

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 10 van 15

nodig is of minder urgent op de hoogte moet worden gebracht. Hij/zij zorgt hier tevens voor.

Na afloop van het Offerfeest maken zowel de RC's als de RM's een evaluatie en gaan daarna met elkaar in gesprek om de situatie tijdens het Offerfeest op de individuele bedrijven te evalueren.

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 11 van 15

SECTIE II: RAPPORTEREN VAN GEGEVENS

In artikel 11, 3e lid van het Contract VWA-KDS is vastgelegd dat de KDS periodiek aan de NVWA moet rapporteren over de voortgang van de verrichte keuringswerkzaamheden.

De voortgang dient gerapporteerd te worden in het **Overkoepelend Uitvoerings-overleg** dat minimaal één maal per 3 maanden tussen de NVWA en KDS wordt gevoerd. De frequentie van het rapporteren is afhankelijk van het aantal malen dat het voortgangsoverleg wordt gehouden. Zie hiervoor ook Sectie I van deze Bijlage III van het Contract VWA-KDS.

Naast het rapporteren van de voortgang van de verrichte keuringswerkzaamheden dienen in dit overleg de problemen die eventueel geconstateerd worden bij het uitvoeren van de keuringswerkzaamheden en de eventueel te nemen oplossingen te worden gerapporteerd. Dit betreffen dan vooral algemeen geconstateerde problemen.

KDS dient naast de voornoemde manier van rapporteren eveneens de procedure van rapporteren die is vastgelegd in haar Kwaliteitshandboek na te leven.

Daarnaast dient KDS dagelijks de keuringsbevindingen vast te leggen op hiervoor door KDS ontwikkelde formulieren. Op deze formulieren dienen de volgende bevindingen vastgelegd te worden:

- gegevens van het slachthuis;
- de namen van de OA's;
- aantal gekeurde dieren per slachtdag, uitgesplitst per diersoort;
- aantal organen, uitgesplitst per soort, welke niet geschikt geacht worden voor humane consumptie.

Door het vastleggen van namen op formulieren hebben beide organisaties te maken met de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Daarom leggen beide organisaties hierbij vast dat de namen van medewerkers van zowel NVWA als KDS, voor zover ze op door hen ingevulde formulieren te lezen zijn, alleen worden gebruikt om deze medewerkers snel te kunnen bereiken indien de organisaties snel moeten acteren op een situatie.

Gezien de aard en omvang van de bevindingen is het voor KDS niet nodig alle bevindingen zoals omschreven in bijlage 5 van Bijlage II van Contract VWA-KDS, per individueel karkas vast te leggen. Een samenvattende rapportage over het geheel van een batch van een dagproductie is voldoende. Uitzondering hierop vormen de bevindingen van de karkassen welke overgedragen dienen te worden aan de OD NVWA. Hiervan dient vastgelegd te worden welk dier het betreft en welke bevinding het noodzakelijk maakt om het karkas over te dragen aan de officiële dierenarts.

KDS dient in het Kwaliteitshandboek een procedure op te nemen waarin de bewaartermijnen van de keuringsbevindingen in vastgelegd zijn. Deze keuringsbevindingen dienen minimaal één jaar bewaard te worden en zijn te allen tijde opvraagbaar voor de NVWA.

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 12 van 15

SECTIE III: KLACHTENPROCEDURE

In artikel 11, 5e lid van het Contract VWA-KDS is vastgelegd dat de afhandeling van klachten plaatsvindt overeenkomstig de werkwijze die hieronder beschreven is.

Het registreren van klachten, kwaliteitsproblemen, preventieve en corrigerende maatregelen dient schriftelijk te gebeuren. KDS heeft een eigen procedure voor de afhandeling van klachten en beroep. Deze procedure is opgenomen in haar kwaliteitshandboek.

Voor het registreren van klachten over door de NVWA geleverde diensten/producten zal de NVWA gebruiken maken van haar eigen klachtenprocedures, die zijn opgenomen in het kwaliteitssysteem van de NVWA. Hieronder volgt een korte beschrijving van de van toepassing zijnde procedures.

- Voor het registreren van kwaliteitsproblemen, preventieve- en corrigerende maatregelen maakt de NVWA gebruik van de procedure NVWA-02 'Kwaliteitsplan, directiebeoordeling, corrigerende en preventieve maatregelen.'
- Voor het registreren van klachten eigen werk maakt de NVWA gebruik van de procedure NVWA04 'Klachtenbehandeling eigen werk door de NVWA.'
- Genoemde procedures zijn te vinden op het NVWA intranet > werkwijzer > NVWA handboeken en NVWA algemene procedures > Kwaliteitsmanagement en ISMS procedures

Registratie van een melding of klacht van de toezichthouder NVWA naar KDS:

Door het vastleggen van namen op formulieren hebben beide organisaties te maken met de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Daarom leggen beide organisaties hierbij vast dat de namen van medewerkers van zowel NVWA als KDS, voor zover ze op door hen ingevulde formulieren te lezen zijn, alleen worden gebruikt om deze medewerkers snel te kunnen bereiken indien de organisaties snel moeten acteren op een situatie.

Het gebruik van het digitale meldingen- en klachtenformulier NVWA-KDS is voor de NVWA tweeledig.

1)Op een slachthuis zonder permanent toezicht is er geen direct contact tussen OD NVWA en RM. Als de RM niet telefonisch bereikt kan worden, kan de OD het formulier voor gebruiken om melding te maken van afwijking(en) m.b.t. de uitvoering keuring en/of van de inhoud "Protocol werkafspraken op locatieniveau" (bijlage 8 van het Toezichtsprotocol).

De NVWA dient bij een overschrijding van de norm van gemiste PA/KH/BA/BF zoals beschreven in Bijlage II "Toezichtsprotocol" van Contract VWA-KDS als klacht in bij KDS. Tevens wordt een ernstige of herhaaldelijke afwijking(en) m.b.t. de uitvoering van de PM keuring door NVWA als klacht beschouwd en als zodanig ingediend. Overige zaken worden als werk gerelateerde meldingen beschouwd.

2)Op een slachthuis met permanent toezicht is er een directe gesprekspartner van KDS in de vorm van de OC voor de OD voorhanden. Een melding zoals hierboven onder 1) omschreven is, kan de OD dan ook mondeling doen, en schriftelijk

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 13 van 15

vastleggen in het slachthuisdossier op de werkplek en/of het digitale dossier. De OC kan direct reageren op de melding en de vastgelegde informatie komt uiteindelijk ook ter sprake in het periodiek overleg tussen OD NVWA/BB en RM. Indien het een ernstige of herhaaldelijke afwijking(en) m.b.t. de uitvoering keuring betreft, kan de OD dit bij KDS via dit formulier melden als klacht.

Het digitale meldingen- en klachtenformulier NVWA-KDS is voor de NVWA toezichthouders te vinden op intranet via onderstaand pad:
Werkwijzer > directie Keuren > werkgebied roodvlees >toezicht op KDS > meldingen en klachten over KDS (formdesk)

KDS beschouwt het volgende als klacht en melding van NVWA:

Definitie klacht:

Een uitdrukking van ontevredenheid over de dienstverlening van KDS waarbij afspraken niet zijn nagekomen dan wel men de regels onjuist heeft toegepast.

Definitie melding:

Constatering van een afwijking met waarbij men KDS de suggestie aan de hand doet het kwaliteitssysteem te verbeteren dan wel de naleving ervan.

Registratie van een melding of klacht van KDS naar NVWA:

Een medewerker van de afdeling Kwaliteit van KDS is de invuller van het digitale meldingen- en klachtenformulier. De informatie voor het invullen wordt gehaald uit de door de RM aangeleverde formulieren (Meldingsformulier aandachtspunt pm roodvleeskeuring). Hierbij filtert de kwaliteitsmedewerker de informatie en meldt de structurele problemen m.b.t. de uitvoering keuring en/of van de inhoud "Protocol werkafspraken op locatieniveau" (bijlage 8 van het Toezichtsprotocol) via het digitale formulier aan NVWA. Een ernstige of herhaaldelijke afwijking(en) m.b.t. de uitvoering van de PM keuring, welke in de verantwoordelijkheid van de NVWA ligt, wordt als klacht beschouwd en als zodanig ingediend. Overige zaken worden als werk gerelateerde meldingen beschouwd.

De URL naar het digitale meldingen- en klachtenformulier is bij de kwaliteitsdienst KDS bekend.

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 14 van 15

SECTIE IV: PLANNING WERKZAAMHEDEN⁵

In artikel 9, 1^e lid van het Contract VWA-KDS is vastgelegd dat de wijze van afstemming en planning van de keuringswerkzaamheden plaatsvindt volgens de uitwerking in deze Sectie.

1. Regels bij de aanvraag

De aanvraagprocedure van slachterijen voor keuringswerkzaamheden betreffende de inzet van OA's is vastgelegd in het planningskader NVWA. Daar bedrijven geen aanvraag indienen bij KDS is een tijdige en correcte communicatie tussen NVWA en KDS essentieel. Hieronder wordt dit puntsgewijs concreet uitgewerkt.

2. Reguliere slachtdagen

De slachterijen dienen in het algemeen een weekaanvraag in. Hierop kunnen nog wijzigingen worden aangebracht tot 07.00 uur, respectievelijk 08.00 uur bij digitale aanvraag, de werkdag voorafgaande aan de aangevraagde uitvoeringsdatum. De aanvragen waarbij permanent toezicht nodig is worden via het aanvraagstelsel direct doorgestuurd naar de planning van KDS.

De NVWA spant zich maximaal in om de aanvragen PM-keuring waarbij geen permanent toezicht nodig is bij voorkeur voor 10.00 uur en in ieder geval voor 11.00 uur, de werkdag voorafgaande aan de aangevraagde uitvoeringsdatum aan KDS aan te leveren.

Aanvragen van slachterijen tot werken op niet reguliere slachtdagen (bv op zaterdag) of afwijkingen op eerdere aanvragen worden, zodra bekend bij de NVWA, naar KDS gecommuniceerd. De beslissing tot al dan niet honoreren wordt normaliter in goed gemeenschappelijk overleg genomen. Bij verschil van mening is het standpunt van de NVWA doorslaggevend. De NVWA is verantwoordelijk voor de communicatie naar de bedrijven.

3. Te late aanvragen en uitloop van werkzaamheden

De honorering van te late aanvragen van slachterijen of de uitloop van werkzaamheden wordt door de Teamleider NVWA of het Afdelingshoofd veterinaire keuring en exportcertificering toegestaan of geweigerd. Deze beslissing vindt plaats na overleg met de Regiomanager. Zowel NVWA als KDS dienen de nodige capaciteit beschikbaar te hebben. Bij sporadische geringe uitloop in slachterijen kan dit op werkeplekniveau worden geregeld.

4. Aanvragen buiten de openingstijden

De openingstijden NVWA en KDS zijn respectievelijk op weekdays (maandag t/m vrijdag, niet zijnde feestdagen) van 07.00 uur tot 18.00 uur en van 06.00 tot 18.00 uur.

PM-Keuringswerkzaamheden buiten deze openingstijden worden enkel toegestaan in overleg tussen NVWA en KDS. Op weekdays dient deze keuringstijd aan te sluiten bij de reguliere werkzaamheden binnen openingstijd. Op andere dagen (bv zater-, zon- of feestdagen) worden hier ruimschoots⁶ van tevoren afspraken over gemaakt. Er dient in ieder geval voldoende keuringspersoneel voorhanden te zijn en de minimale duur van de aangevraagde keuring bedraagt 4 uren netto inzet.

Het islamitische Offerfeest valt buiten deze reguliere aanvraagperiode. Een volledige beschrijving van de aanvraag van deze slachtdagen is in het planningskader te lezen.

⁵ Bron "Planningskader NVWA werkzaamheden op aanvraag"

⁶ Bedrijven dienen dit minimaal twee weken vooraf bij NVWA aan te vragen.

Titel	Bijlage III van Contract VWA-KDS (Communicatie, planning, klachten en meldingen) Doc 4			
Code NVWA	K-RV-PM-87	Versie 03	Ingangsdatum 29-10-2018	pag. 15 van 15

5. Afmelding en wijziging van eerder aangevraagde werkzaamheden

De afmeldingen en wijzigingen van de aanvragen van de bedrijven worden via het systeem direct verstuurd naar zowel de planning van de NVWA als de planning van KDS. Indien KDS de gewijzigde aanvragen niet kan invullen, rapporteert zij dit zo spoedig mogelijk aan de planning van de NVWA.

Wijzigingen van langlopende afspraken: afwijkende aanvragen op de structurele afspraken of afwijkende inplanning van de OD NVWA voor AM keuring worden uitdrukkelijk aan KDS gemeld, zodat KDS de inplanning van de PM keuring hierop kan aanpassen.

6. Maximale duur van de aangevraagde PM-keuring

Roodvleesslachterijen die tussen 9 en 9,75 uren per dag willen slachten, dienen hierover structurele afspraken met NVWA te maken. NVWA zal deze aanvragen met KDS bespreken daar dit moet worden ingepast in de afspraken met medewerkers over hun arbeidspatroon en conform de CAO regels en de Arbowetgeving. De termijn van honorering is afhankelijk van de beschikbaarheid van OA, het kan hierbij zelfs noodzakelijk zijn dat extra OA's worden geworven en opgeleid. In dit laatste geval is een voorbereidingstermijn van 6 maanden noodzakelijk en dient de betreffende slachterij garanties te geven dat de extra inzet ook effectief voor langere duur (minimaal 1 jaar) wordt afgenomen.

Voor roodvleesslachterijen die meer dan 9,75 uren willen slachten, zal in overleg tussen NVWA en KDS worden gekeken of en onder welke voorwaarden OA's efficiënt kunnen worden ingezet in een ploegendienst.

De al dan niet honorering van (sporadische) incidentele langere slachtdagen van 10 of meer uren wordt in overleg tussen de plannings NVWA en KDS besproken.

Besluitvorming hierover vindt indien nodig plaats op het niveau van regiomanagers en teamleiders.

11. Calamiteit

Bij calamiteiten kan het nodig zijn dat er langer wordt gekeurd dan aangevraagd. NVWA hanteert hierbij een ruimer kader van het begrip calamiteit omdat NVWA met meerdere elementen rekening moet houden (o.a. dierenwelzijn). Een volledige beschrijving is in het planningskader te lezen.

4 ARBO, MILIEU EN VEILIGHEID

Voor zowel NVWA als KDS geldt dat de eigen ARBO voorwaarden van toepassing zijn. Deze zijn te vinden op de internetpagina van de betreffende organisatie.

BIJLAGE IV

VERGOEDING ALGEMEEN EN TARIEF, ALS BEDOELD IN ARTIKEL 17

1. De in artikel 17, tweede lid genoemde afspraken worden gemaakt door de afdeling FP&C van de VWA en KDS.
2. De voor 01 juni.gemaakte afspraken hebben betrekking op de componenten welke in de kostprijsberekening dienen te zijn opgenomen. Daarnaast is afgesproken op welke datum de overeengekomen vergoeding en het tarief in werking zullen treden.
3. De in artikel 17, derde lid bedoelde berekening van de kosten en het voorgestelde tarief is voorzien van de begroting, de kostprijsberekening en een verantwoording van de jaarrekening.
4. Uitgangspunt bij de berekening van de vergoeding en voorstel van het tarief is, evenals bij de VWA kostendeckendheid. Op aangeven van de VWA kan hiervan worden afgeweken.
5. De berekening zal ieder jaar worden bijgesteld.
6. De onder punt twee bedoelde kostprijsberekening bestaat in ieder geval uit de volgende componenten:
 - a. opbrengsten;
 - b. overige opbrengsten;
 - c. personeelskosten;
 - d. reis- en verblijfkosten;
 - e. overige kosten buitendienst;
 - f. bureaunkosten;
 - g. algemene kosten;
 - h. managementkosten;
 - i. financiële baten, en
 - j. financiële lasten.
7. KDS verplicht zich om ten aanzien van de vergoeding de door de officiële assistenten aan de keuringswerkzaamheden bestede tijd, uitgedrukt in kwartieren, met inbegrip van de daarbij op het betreffende slachthuis te verrichten bijbehorende administratie, en de verscheidene verrichte keuringswerkzaamheden per slachthuis overzichtelijk bij te houden.
8. De in artikel 17, zevende lid genoemde nacalculatie is mede input voor de vaststelling van de vergoeding in het jaar volgend waarop de nacalculatie betrekking heeft.
9. De goedgekeurde vergoeding, als bedoeld in artikel 17, derde lid, wordt door de VWA verdisconteerd in tarieven die hun basis vinden in de Regeling retributies veterinaire en hygiënische aangelegenheden.

BIJLAGE V

FACTURERING EN BETALING, ALS BEDOELD IN ARTIKEL 18

A. Facturering

1. Op de facturering van de aan de keuringswerkzaamheden bestede tijd, uitgedrukt in kwartieren zijn de bepalingen van de Regeling retributies veterinaire en hygiënische aangelegenheden I van toepassing.
2. KDS verplicht zich om 2-wekelijks op een van te voren afgesproken tijdstip per slachthuis gegevens aan de VWA aan te leveren van de in de daaraan voorafgaande twee weken door de officiële assistenten aan de keuringswerkzaamheden bestede tijd, uitgedrukt in kwartieren, onder vermelding van slachthuis en tijdsperiode. Tevens wordt hierin de nafacturatie van de zes daaraan voorafgaande weken meegenomen. Incidenteel is sprake van nafacturatie als de gegevens ouder zijn dan 8 weken.
De hiervoor genoemde gegevens mogen niet afkomstig zijn van keuringswerkzaamheden die langer dan 6 maanden daarvoor hebben plaatsgevonden.
Voor de afwikkeling van klachten en opmerkingen kan wel gefactureerd worden voor keuringswerkzaamheden langer geleden dan de genoemde periode van 6 maanden.
3. De onder punt 1. bedoelde gegevens behelzen in ieder geval per slachthuis:
 - a. de dag waarop de keuringswerkzaamheden hebben plaatsgevonden;
 - b. de daadwerkelijk door de officiële assistenten aan de keuringswerkzaamheden bestede kwartieren;
 - c. het starttarief;
 - d. de vermelding van het werkbonnummer waarop de onder a. tot en met c. bedoelde gegevens inzichtelijk worden vermeld, en
 - e. de vermelding van eventuele toeslagen.
4. De VWA heeft het recht de in punt 1. en 2. bedoelde aangeleverde gegevens op ieder moment aan een controle te onderwerpen.
5. De door KDS aangeleverde factuurbatches van de creditfacturen hebben een minimale omvang van 20 facturen. Een batch van creditfacturen wordt minimaal één keer in de vier weken aangeleverd bij de VWA gelijk met de debetfacturen, ook als deze een kleinere omvang heeft dan 20 facturen. De aangeleverde batches zijn uniek genummerd en identificeerbaar.
6. Indien blijkt dat een door KDS aangeleverde factuurbatch fouten bevat, neemt de VWA de gehele factuurbatch niet in behandeling. Deze foute factuurbatch wordt aan de KDS geretourneerd. Zodra KDS een correcte factuurbatch heeft aangeleverd, neemt de VWA deze alsnog in behandeling.
7. Alle door KDS aangeleverde facturen zijn voorzien van een uniek volgnummer. De VWA kan dwingende eisen stellen aan de wijze en range van factuurnummers. Vooralsnog wordt de bij VWA en KDS bekende nummering gebruikt.
8. De VWA verstrekt aan KDS per slachthuis het door de VWA gebruikte debiteurennummer (relatienummer). KDS zorgt ervoor dat bij de facturering gebruikt wordt gemaakt van het juiste debiteurennummer, de juiste tenaamstelling en rechtsvorm van het betreffende slachthuis.
9. Het incassobeheer ten aanzien van de openstaande facturen, die door de verschillende slachthuizen moeten worden voldaan, ligt bij de VWA.
10. Indien een klacht, bezwaarschrift of juridische procedure, als bedoeld in artikel 19, leidt tot aanpassing van een factuur dient KDS deze aanpassing binnen uiterlijk 2 weken te corrigeren in haar financiële administratie.

B. Afwijkingen en opmerkingen

1. Naast de in artikel 19 genoemde termijnen voor klachten, bezwaarschriften of andere juridische procedures kan de VWA na overleg KDS toestaan dat de termijnen voor het aanleveren van gegevens omtrent een afwijking of opmerking van een slachthuis kunnen afwijken van de in artikel 19 genoemde termijnen.
2. De in punt 1. bedoelde afwijking of opmerking kan betrekking hebben op het aantal in rekening gebrachte kwartieren op de bij een slachthuis opgelegde facturen. De VWA stuurt de opmerkingen zo spoedig mogelijk na ontvangst door aan de KDS.
3. KDS beoordeelt de ingediende afwijking of opmerking en bereidt een antwoord voor inclusief de eventuele financiële gevolgen. Dit voorstel wordt via de mail aan de VWA voorgelegd. De mail met het conceptantwoord wordt verstuurd naar een vast mailadres van de VWA, namelijk ~~naam?~~.
4. De VWA streeft er naar de in punt 2. bedoelde afwijkingen of opmerkingen binnen 4 weken op te lossen. Dit houdt in dat KDS binnen 2 weken de gegevens en het door KDS voorgestelde antwoord op de afwijking of opmerking aan de VWA aanlevert. Indien dit voor KDS niet mogelijk is, treedt zij hierover in overleg met de VWA.
5. KDS dient de binnengekomen afwijkingen en opmerkingen en de termijnen voor het aanleveren van gegevens goed te bewaken. KDS registreert hiertoe de datum van ontvangst en de datum van verzending van het antwoord en legt hierbij tevens het aantal dagen van de doorlooptijd vast. KDS zal op eerste verzoek van de VWA de doorlooptermijn gegevens aan de VWA overleggen en met verbetervoorstellen komen indien in redelijkheid niet voldaan wordt aan de doelstellingen van de VWA.
6. Indien KDS en de VWA niet tot een antwoord op de afwijking of opmerking kunnen komen, zal de behandeling hiervan op een hoger niveau plaatsvinden. Zie hiervoor bijlage III.

C. Betaling

1. De VWA betaalt KDS de door haar op basis van deze overeenkomst verschuldigde bedragen, niet zijnde een voorschot, binnen 30 dagen na ontvangst van de in deze bijlage, onder A, bedoelde gegevens.
2. Indien de VWA het verschuldigde bedrag zonder geldige reden niet na het verstrijken van de onder punt 1. bedoelde termijn heeft voldaan, is zij van rechtswege de wettelijke rente over het openstaand bedrag verschuldigd. Op de rentevergoeding kan KDS geen aanspraak maken, indien KDS niet aan het gestelde in deze bijlage onder A, voldoet.
3. De VWA is te allen tijde gerechtigd de door KDS verzonden gegevens door een door de VWA aan te wijzen accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek op inhoudelijke juistheid te laten controleren. KDS verleent de betrokken accountant inzage in boeken en bescheiden en verstrekt hem alle gegevens en informatie die deze verlangt. De controle is vertrouwelijk en strekt zich niet verder dan voor het verifiëren van de gegevens is vereist. De accountant brengt zijn rapportage zo spoedig mogelijk aan beide partijen uit. De kosten van het accountantsonderzoek komen voor rekening van de VWA, tenzij uit het onderzoek van de accountant blijkt dat de aangeleverde gegevens niet juist dan wel onvolledig zijn, in welke geval bedoelde kosten voor rekening van KDS komen.
4. De VWA is gerechtigd de betaling van het verschuldigde bedrag of een deel daarvan, waarover tussen partijen geen overeenstemming bestaat, op te schorten gedurende de periode van het accountantsonderzoek. Van deze bevoegdheid maakt de VWA uitsluitend gebruik, indien bij haar redelijke twijfel bestaat omtrent de juistheid van het desbetreffende verschuldigde bedrag.

5. Overschrijding van een betalingstermijn door de VWA of niet-betaling door de VWA van het verschuldigde bedrag op grond van vermoedelijke inhoudelijke onjuistheid van dat bedrag of in geval van ondeugdelijkheid van de gefactureerde keuringswerkzaamheden geeft KDS niet het recht haar keuringswerkzaamheden op te schorten dan wel te beëindigen.
6. Alle betalingen door de VWA aan KDS dienen te geschieden op bankrekeningnummer ING 6810.86.963 te name van KDS.
7. Indien het bedrag op een factuur van een slachthuis vanwege een omstandigheid genoemd in artikel 19, eerste lid dient te worden aangepast naar een lager bedrag dan is de VWA gerechtigd het teveel aan KDS betaalde vergoeding te verrekenen met een nieuwe door de VWA aan KDS te betalen vergoeding. Alle aanpassingen zullen worden gedocumenteerd met debet- en creditfacturen.

BIJLAGE VI

LIJST VAN WERKZAAMHEDEN IN HET KADER VAN EEN DIERZIEKTE UITBRAAK, ALS BEDOELD IN ARTIKEL 29, VIERDE LID

De volgende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden kunnen in het kader van een dierziekte uitbraak door de officiële assistenten worden verricht:

- a. het meenemen van de benodigde monstername- en ruimingsmaterialen of andere materialen uit de materialenwagen;
- b. het, indien nodig, ondersteunen van teamleden bij hun werkzaamheden;
- c. het aanspreken van teamleden / externe partijen op omissies en het, indien nodig, melden ervan aan de daartoe aangewezen coördinator van de VWA;
- d. het assisteren bij het verstrekken van de benodigde medicijnen door de GG&GD en het gebruik hiervan;
- e. het assisteren bij het verstrekken van middelen voor persoonlijke hygiëne en veiligheid aan een ieder en het controleren hierop;
- f. het ondersteunen van de officiële dierenarts van de VWA bij de inventarisatie van de dieren op het bedrijf, de monstername, het verpakken/coderen van de monsters en het vastleggen van de bevindingen op de betreffende formulieren;
- g. het bewaken van het dierenwelzijn tijdens het bedrijfsbezoek;
- h. het bewaken van de discipline op het gebied van persoonlijke hygiëne en veiligheid van de medewerkers tijdens het bedrijfsbezoek;
- i. het assisteren bij de Reiniging & Ontsmetting (R&O) van het bedrijf, het materieel en het materiaal;
- j. het bewaken van de arbeidsomstandigheden (ARBO) tijdens het bedrijfsbezoek;
- k. het assisteren bij het opstellen van plattegronden en het invullen van het bedrijfslogboek;
- l. het inleveren van monsters, monsterbegeleidingsformulieren en alle andere ingevulde formulieren bij de daartoe aangewezen persoon van de VWA;
- m. het deponeren van gebruikte materialen in zakken, het ontsmetten van de zakken en het deponeren ervan in een aangewezen container;
- n. het controleren of alle afval op de juiste wijze is verwijderd en het verzegelen van de container;
- o. het inleveren van de ingevulde formulieren bij de daartoe aangewezen persoon van de VWA;
- p. het assisteren bij het invullen van de presentielijst / prestatieverklaring;
- q. het assisteren bij het verzamelen van alle formulieren en het controleren op juistheid, volledigheid en ondertekening;

Voor het verrichten van de werkzaamheden is het onder meer noodzakelijk dat de officiële assistenten naast hun deskundigheid op grond van Verordening (EG) nr. 854/2004:

- r. bekend zijn met de verschillende dierziekte draaiboeken en de aanwijzingen hierin opvolgen;
- s. aanwezig zijn bij briefingen van de daartoe aangewezen coördinator van de VWA voor alle interne- en externe medewerkers die betrokken zijn bij de ruiming;
- t. deel nemen aan oefeningen en terugkomdagen.

BIJLAGE VII

BEPALINGEN INZAKE DE ADMINISTRatieve EN FINANCIële AFHANDELING VAN WERKZAAMHEDEN VERRICHT IN HET KADER VAN EEN DIERZIEKTE UITBRAAK EN OVERIGE OP DE VOORNOEMDE WERKZAAMHEDEN BETREKKING HEBBENDE VAN BELANGZIJNDE BEPALINGEN, ALS BEDOELD IN ARTIKEL 29, ZESDE LID

De in deze bijlage opgenomen bepalingen dienen ter aanvulling van de in deze overeenkomst gestelde artikelen. De in deze overeenkomst opgenomen artikelen die betrekking hebben op de keuringswerkzaamheden zijn van overeenkomstige toepassing op de werkzaamheden als opgenomen in bijlage VI.

1. Begrippen

Werkzaamheden:	De werkzaamheden als opgenomen in bijlage VI.
Declarabele uren:	De medicatietijd, reistijd, wachttijd, inzet, standby-tijd, quarantainetijd en annuleringstijd zijn declarabel.
Fases Dierziektebestrijding	Fase 1 Vredestijd Fase 2 Crisistijd
Vredestijd:	De periode waarin zich geen besmettelijke dierziekte van aanzienlijke (landelijke) omvang binnen de lidstaat Nederland voordoet. Geldt voor reguliere bestrijdingswerkzaamheden en kleine uitbraken. Werkzaamheden zijn van een beperkte omvang en impact en vinden plaats op kleine schaal.
Crisistijd:	De periode van uitbraak van een besmettelijke dierziekte van aanzienlijke omvang binnen de lidstaat Nederland, welke formeel door de Minister of Secretaris Generaal (SG) van het ministerie van LNV is afgekondigd. De VWA geeft in overleg met de verantwoordelijke aan wanneer de werkzaamheden starten en eindigen. De aard van de uit te voeren werkzaamheden komen overeen met fase 1. De omvang van de werkzaamheden zal in een kort tijdsbestek echter sterk toenemen
Dag:	Een periode van 24 uur, welke ingaat op 00.00 uur en eindigt op 23.59 uur.
Dagdelen:	Conform CAO afspraken welke van toepassing zijn op de werkzaamheden van KDS.
Feestdagen:	De algemeen erkende feestdagen in de zin van artikel 3 van de Algemene termijnenwet (Wet van 25 juli 1964, houdende berekening van termijnen in verband met de zaterdag, de zondag en algemeen erkende feestdagen).
Inzet:	Vanaf het tijdstip op een dag waarop gevraagde inzet aanvangt conform de geaccordeerde VWA-presentiële lijst tot en met het laatste tijdstip op dezelfde dag waarop gevraagde inzet wordt beëindigd conform de (formele) VWA-presentiële lijst en met daarop in mindering gebracht de conform de CAO afspraken geldende pauze. De gewerkte uren voor personen en materieel worden op vijf minuten naar boven afgerond.
Onregelmatigheidstoeslag:	Conform CAO afspraken welke van toepassing zijn op de werkzaamheden van KDS. Wanneer deze afspraken niet aanwezig zijn, geldt dat de onregelmatigheidstoeslag volgens onderstaande tabel wordt berekend. Het tarief voor onregelmatigheid wordt berekend door het uurtarief zonder toeslagen te vermenigvuldigen met onderstaande

percentages. Het dagtarief is van toepassing van maandag tot en met vrijdag tussen 06.00 en 18.00 uur.

	Dag	Nacht
Maandag – vrijdag	100%	150%
Zaterdag	150%	150%
Zon- en feestdag	150%	150%

Overwerk: Conform CAO afspraken welke van toepassing zijn op de werkzaamheden van KDS. Wanneer deze afspraken niet aanwezig zijn, geldt dat de toeslag voor overwerk volgens onderstaande tabel wordt berekend. De toeslag voor overwerk wordt toegekend voor inzet die langer dan 8 uur op één dag heeft plaatsgevonden en die niet middels een vooraf vastgestelde planning of vooraf gemaakte afspraken kon worden voorzien. Het tarief voor overwerk wordt berekend door het uurtarief zonder toeslagen te vermenigvuldigen met onderstaande percentages.

	Overwerk
Maandag – vrijdag	150%
Zaterdag	200%
Zon- en feestdag	200%

Alle bovengenoemde toeslagen worden alleen toegekend indien de inzet de geplande duur overschrijdt met minimaal 1 uur.

Annuleringstijd: De tijd dat er tevergeefs medewerkers op de locatie door de VWA zijn afgeroepen. Tenzij anders bepaald in een geldende CAO, wordt hiervoor een vaste vergoeding van één uur per persoon en, indien van toepassing, één uur per materieelstuk gehanteerd. Wanneer er een afgetekende VWA-presentielijst is ingevuld, worden de uren vergoed conform deze presentielijst. Reiskosten, in combinatie met de annulering van een opdracht, worden vergoed indien KDS deze aantoonbaar kan onderbouwen.

Medicatietijd: De tijd die benodigd is voor het halen van vaccinaties en pillen in opdracht van de VWA. Voor het halen van medicatie heeft KDS recht op een standaardvergoeding van één uur per persoon per keer. Wanneer deze medicatie door de VWA op de locatie van de werkzaamheden wordt uitgereikt, vervalt deze vergoeding. Een hogere vergoeding is van toepassing indien KDS aan kan tonen dat de tijd die benodigd is geweest voor het ophalen van vaccinaties en pillen langer dan één uur heeft geduurd.

Wachttijd: Begint op het moment van afroep conform de geaccordeerde VWA-planningslijst en eindigt op het moment van inzet conform de geaccordeerde VWA-presentielijst.

Standby-tijd: De standby-tijd, alleen in crisistijd (fase 2), voor ingezette materialen of voertuigen, geldt voor een periode van 24 uur per dag waarvan maximaal 8 uur per dag minus de ingezette uren, de wachturen en de medicatietijd declarabel is. De tijd gaat in op het moment dat de inzet is beëindigd. Hierbij geldt het einde van de dag (23.59 uur) als omslagpunt.

Een voertuig dat voor werkzaamheden standby wordt gehouden, dient voorzien te zijn van een uniek kenmerk. De lengte van de standby-periode dient onder vermelding van datum en berekeningswijze per machine inzichtelijk te zijn. Tevens dient de standby-locatie per machine bijgehouden te worden en bekend te worden gemaakt bij de VWA.

- Quarantaine-tijd:** De VWA bepaalt de noodzaak en de duur van de quarantaine. De quarantaine-tijd voor ingezette materialen of voertuigen c.q. personeel, geldt voor een periode van 3 dagen gedurende 72 uur (3 x 24 uur). De tijd gaat in op de dag na de laatste inzet. Hiervan is 8 uur per dag declarabel (3 x 8 uur = 24 uur gedurende de quarantaineperiode). Hierbij geldt het einde van de dag (23.59 uur) als omslagpunt. Indien de VWA besluit tot andere perioden van quarantaine wordt het bovenstaande, met behoud van de systematiek, omgeslagen over de door de VWA aangegeven periode.
- Een machine of voertuig dat na werkzaamheden in quarantaine wordt gezet, dient voorzien te zijn van een uniek kenmerk. De lengte van de quarantaineperiode dient onder vermelding van datum en berekeningswijze per machine inzichtelijk te zijn.
- Medewerkers en machines die zich in quarantaine bevinden mogen niet op bedrijven worden ingezet waar dieren aanwezig zijn die besmettelijk zijn voor de heersende dierziekte. Nadere richtlijnen worden per crisis door de VWA opgesteld.
- Reistijd:** De tijd die benodigd is om te reizen conform de snelste route in Easy Travel Pro van de postcode van vertrekpunt tot de postcode van eindpunt. De reistijd wordt op vijf minuten naar boven afgerond.
- Kilometers:** De afstand bedoelt conform de snelste route in Easy Travel Pro van de postcode van vertrekpunt tot de postcode van het eindpunt.
- Rittenstaat:** Deze dient voorzien te zijn van de postcode van het vertrekpunt en van de postcode van het eindpunt per voertuig met daarbij het kenteken, de namen en de personeelsnummers van de chauffeur en inzittenden. Bij gebruik van een aanhanger dient deze op de rittenstaat aangegeven te worden met daarbij het materieelnummer. Onvoorziene omstandigheden gedurende de reis kunnen tevens op deze staat worden aangegeven.
- Snelste route:** De snelste route tussen twee postcodes wordt bepaald op basis van Easy Travel Pro van Falkplan-Andes, zijnde de meest recente versie.
- Woon-werkverkeer:** De afgelegde kilometers conform de snelste route tussen de overnachtingslocatie van de ingezette medewerker en de locatie die bepalend is voor de aanvang van de inzet (kilometers).
- De snelste route conform Easy Travel Pro tussen de overnachtingslocatie van de ingezette medewerker en de locatie die bepalend is voor de aanvang van de inzet minus één uur (reistijd).

2. Uitvoering werkzaamheden

Bij het uitvoeren van werkzaamheden voor de VWA zal KDS stipt alle door of namens het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aangewezen toezichthoudende ambtenaren gegeven aanwijzingen onverwijld en stipt opvolgen.

3. Toepasselijke voorwaarden

De VWA ondersteunt KDS in het vertrouwd raken met de voor de uitvoering van de werkzaamheden op de datum van inwerking treden van deze overeenkomst geldende relevante nationale en internationale voorschriften, richtlijnen en (wettelijke) beschikkingen van overheidswege.

4. Exclusiviteit

- 4.1 KDS is zich er van bewust dat deze overeenkomst niet op basis van exclusiviteit met haar is aangegaan en de VWA derhalve geen enkele garantie ten aanzien van aantallen in te zetten middelen en/of diensten, medewerkers, dan wel te werken uren kan geven. Bij een crisis heb je namelijk te maken met vele onzekere variabelen, welke door de VWA bij het aangaan van deze overeenkomst en ook bij de aanvang van een crisis nimmer bekend zullen zijn. Denk hierbij aan de grootte van een dergelijke crisis met daaraan verbonden de opschaling, de duur van een crisis, de soort crisis etc.
- 4.2 Wanneer er tijdens een crisis uitvoerend personeel door de VWA bij KDS zal worden ingehuurd, dient vanwege het spoedeisende karakter KDS binnen een tijdsbestek van twee uur de aanvragen van de VWA te effectueren. Wanneer deze termijn niet wordt gehaald, is de VWA gerechtigd om na overschrijding van deze termijn met twee uren, de aanvraag voor uitvoerend personeel bij derden neer te leggen.
- 4.3 In zeer bijzondere gevallen, bijvoorbeeld indien buitengewone functie-eisen door de VWA aan personeel van KDS zullen worden gesteld, kan de in het vorige lid genoemde responsetijd in onderling overleg afwijken. KDS dient in dergelijke gevallen de geschatte responsetijd onmiddellijk aan de VWA schriftelijk kenbaar te stellen.

5. Contactpersonen

- 5.1 In vredetijd is de contactpersoon van de VWA voor de operatie het Unithoofd VIC, Incidentenmanagement, Meldkamer en Dierziektebestrijding, terwijl bij KDS de Adjunct Directeur als contactpersoon zal optreden.
- 5.2 In crisistijd is de contactpersoon van de VWA voor de operatie de Chef de Bureau van het Regionaal Crisiscentrum (RCC), terwijl bij KDS de Adjunct Directeur als contactpersoon zal optreden.
- 5.3 Mocht de contactpersoon van één der partijen gedurende de dienstverlening tussentijds wijzigen, dan wordt dit zo spoedig mogelijk schriftelijk aan de wederpartij medegedeeld.

6. Verplichtingen van KDS

- 6.1 KDS garandeert dat de door of namens haar te verrichten werkzaamheden zullen voldoen aan de in deze overeenkomst vastgelegde eisen alsmede de overige wet- en regelgeving die van toepassing is op de werkzaamheden.
- 6.2 KDS garandeert dat de door of namens haar te verrichten werkzaamheden op vakbekwame wijze worden uitgevoerd.
- 6.3 KDS draagt er voor zorg dat de betreffende voorschriften, protocollen e.d. bij haar medewerkers en eventuele andere door haar in te zetten derden bekend zijn en volledig worden nageleefd.

7. Inspanningsverplichting en vakbekwaamheid

- 7.1 De door KDS op basis van deze overeenkomst te vervullen werkzaamheden betreffen inspanningsverplichtingen van KDS. KDS zal zich inspannen voor de door haar aanvaarde opdrachten overeenkomstig de bepalingen van deze overeenkomst naar beste inzicht, kennis en vermogen alsmede overeenkomstig de eisen van goed vakmanschap uit te voeren.
- 7.2 Indien medewerkers van KDS niet (langer) voldoen aan de voorwaarden als gesteld voor het mogen uitvoeren van de werkzaamheden, dan wel naar het redelijk oordeel van de VWA anderszins voor het

verrichten van de opgedragen taken ongeschikt zijn, is de VWA gerechtigd uitsluiting van verdere opdrachten van de VWA van deze medewerkers te verlangen en is KDS, zo spoedig als in redelijkheid mogelijk is, verplicht voor vervanging zorg te dragen. Een dergelijke uitsluiting van verdere opdrachten kan mondeling door de VWA aan KDS worden medegedeeld en zal in ieder geval binnen een termijn van één week schriftelijk aan KDS worden bevestigd.

8. Vervanging medewerkers die belast zijn met de uitvoering van de diensten

- 8.1 KDS is zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de VWA niet gerechtigd de medewerkers die zijn belast met de uitvoering van de werkzaamheden tijdelijk of definitief te vervangen. De VWA zal haar toestemming niet op onredelijke gronden weigeren en is gerechtigd aan deze toestemming voorwaarden te verbinden. De voor de oorspronkelijke medewerkers geldende tarieven zullen bij vervanging niet kunnen worden verhoogd.
- 8.2 Vervanging van medewerkers die zijn belast met de uitvoering van de werkzaamheden, kan door KDS slechts bij uitzondering plaatsvinden.
- 8.3 Bij uitval wegens ziekte of andere onvoorziene omstandigheden voorziet KDS, behoudens overmacht, binnen maximaal twee uur in vervanging door een ander, ingewerkte medewerker.
- 8.4 Indien de VWA vervanging verlangt van medewerkers die zijn belast met de uitvoering van de werkzaamheden, omdat zij meent dat dit in het belang van een goede uitvoering van de overeenkomst nodig of wenselijk is, geeft KDS hieraan gevolg. Daarbij wordt een tarief in rekening gebracht dat niet hoger is dan voor de persoon die wordt vervangen, in de overeenkomst is vastgelegd.
- 8.5 Bij een vervanging van medewerkers die belast zijn met de uitvoering van de werkzaamheden, dient KDS medewerkers beschikbaar te stellen die qua deskundigheid, cursus en ervaring ten minste gelijkwaardig zijn aan de oorspronkelijk genoemde medewerkers.
- 8.6 Vervanging door medewerkers die aan mindere kwalificaties voldoen zal slechts bij hoge uitzondering kunnen worden toegestaan, dit na voorafgaande goedkeuring van de zijde van de VWA. Eventuele inwerkkosten voor vervangende medewerkers worden door KDS niet bij de VWA in rekening gebracht.

9 Gebruik van zaken van Opdrachtgever; onderaanneming

Bij het verrichten van de werkzaamheden kan KDS gebruik maken van zaken die eigendom zijn van de VWA, en die voor dat doel in bruikleen worden gegeven. Aan deze bruikleen kunnen voorwaarden worden verbonden.

10 Beveiliging

KDS is verplicht haar medewerkers die betrokken zijn bij de uitvoering van de werkzaamheden voor zover die bij de VWA worden verricht, op te dragen de door de VWA aangehouden beveiligingsprocedures en huisregels in acht te nemen. De VWA informeert KDS tijdig over deze procedure en regels.

11 Reiniging en ontsmetting

Na het verrichten van de werkzaamheden zowel in vrede-tijd als in crisistijd dienen de daarvoor gebruikte vervoermiddelen, gereedschappen, kleding of andere materialen te worden gereinigd en ontsmet overeenkomstig de geldende instructies die door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zijn uitgevaardigd.

12 Voorzorgen en protocollen

- 12.1 KDS zal er voor zorg dragen dat - in voorkomend geval - er geen vermenging van besmette goederenstromen met niet besmette stromen kan plaatsvinden. Hiervoor geldt het protocol dat bij de opdracht wordt meegezonden
- 12.2 Voorts zal KDS er voor zorg dragen, dat haar medewerkers of door haar ingeschakelde derden niet in contact zullen treden met in andere goederenstromen werkzame personen, indien de kans op verspreiding van een dierziekte daardoor vergroot zou worden.

13 Facturering

- 13.1 KDS baseert haar tarief voor de werkzaamheden op het in bijlage V opgenomen uurtarief. Ter zake de facturering en verantwoording voor vergoeding zijn naast de in hoofdstuk 5 van deze overeenkomst opgenomen artikelen, de bijlagen 1 en 2 van deze bijlage eveneens van toepassing.
- 13.2 KDS factureert, conform de eisen van bijlage 1, binnen 30 dagen na de uitgevoerde werkzaamheden voor de VWA.
- 13.3 Indien is overeengekomen dat betaling volgens nacalculatie zal plaatsvinden, zal KDS de factuur specificeren en in door de VWA eventueel nader aangegeven vorm factureren. In de factuur zal KDS opgave doen van het aantal en de data van de werkelijke en noodzakelijk bestede dagen of uren, waarbij KDS een korte omschrijving van de verrichte werkzaamheden geeft, alsmede een omschrijving van de eventuele reis- en verblijfkosten, indien deze niet zijn inbegrepen in de dag- of uurtarieven.
- 13.4 Wanneer aan de eisen van bijlagen 1 en 2 is voldaan, wordt de factuur gecontroleerd met de overeengekomen prijsafspraken in de onderhavige overeenkomst. Bij goedkeuring wordt deze geregistreerd en vervolgens door de VWA aan KDS betaalbaar gesteld wanneer de factuur voldoet aan de in deze overeenkomst vastgestelde normen voor de controle op de hoeveelheid.
- 13.5 Wanneer KDS namens de VWA personeel standby dient te houden, dient KDS over de aantallen aanvullende afspraken te maken met de VWA. Overige personen van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben geen mandaat.

14 Betaling en controle

- 14.1 Indien KDS ter uitvoering van deze overeenkomst werkzaamheden factureert, welke echter door de VWA niet binnen 90 dagen door onvoorziene omstandigheden kunnen worden betaald, kan er tussen beide partijen de mogelijkheid van betaling middels een voorschot worden besproken tot maximaal 80% van het factuurbedrag, mits de ingediende facturen voldoen aan de criteria gesteld in bijlage 1 en 2. Wanneer een factuur door de VWA (deels) wordt goedgekeurd wordt het factuurbedrag verrekend met het nog openstaande voorschot. Wanneer het bedrag aan goedgekeurde facturen het uitgekeerde voorschot overstijgt, zal een fysieke betaling richting KDS plaatsvinden. In vredestijd geldt een betalingstermijn van 30 dagen, mits de ingediende facturen voldoen aan de criteria gesteld in bijlage 1 en 2.
- 14.2 Indien KDS door het opschalen in crisistijd (fase 2) in liquiditeitsproblemen geraakt, kan KDS in overleg treden met de VWA om aanspraak te maken op bevoorschotting. De VWA kan vervolgens besluiten om de termijn voor het uitkeren van een voorschot, zoals bepaald in het eerste lid, te verkorten.
- 14.3 De VWA beoordeelt de factuur aan de hand van verantwoorde prestatieverklaringen welke conform de in bijlage 2 omschreven normen zijn gecontroleerd.

- 14.4 Indien door de VWA geconstateerd wordt dat een prestatieverklaring niet overeenstemt met de volgens de administratie van de VWA door KDS verrichte werkzaamheden, zal de VWA zo spoedig mogelijk na ontvangst van die factuur met KDS hieromtrent in overleg treden.
- 14.5 Indien de VWA een factuur zonder geldige reden niet na het verstrijken van de in het eerste lid bedoelde termijn heeft voldaan, is zij van rechtswege de wettelijke rente over het openstaand bedrag verschuldigd. Op de rentevergoeding kan KDS geen aanspraak maken, indien de desbetreffende factuur niet aan het gestelde onder paragraaf 13.4, voldoet.
- 14.6 KDS zal de facturen ter zake van de verrichte diensten in vredetijd en crisistijd adresseren aan: Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, t.a.v. Dienst Regelingen-DGF, Postbus 20401, 2500 EK te Den Haag, o.v.v. dierziektebestrijding/Uitvoeringscontract VWA/KDS.

15 Aansprakelijkheid

- 15.1 Indien de verzekeraar van KDS bepaalde werkzaamheden uitzondert, is KDS alleen aansprakelijk als er sprake is van opzet en grove schuld aan de zijde van KDS en aan de zijde van de door haar ingezette derden.
- 15.2 Indien KDS voor het verrichten van de werkzaamheden gebruik maakt van zaken als bedoeld onder paragraaf 9, die eigendom zijn van de VWA, is KDS aansprakelijk voor de schade die aan deze zaken wordt toegebracht. Indien als gevolg van aanwezigheid van zaken van de VWA bij KDS ter uitvoering van de overeenkomst schade aan KDS en/of derden wordt toegebracht, op welke wijze dan ook, is deze schade geheel voor rekening en risico van KDS. In voorkomende gevallen zal KDS de VWA vrijwaren voor aansprakelijkheid van derden.
- 15.3 Alle verplichtingen, ook die krachtens de belasting- en sociale verzekeringswetgeving, met betrekking tot de medewerkers van KDS komen ten laste van KDS. KDS vrijwaart de VWA tegen elke aansprakelijkheid in dit verband.
- 15.4 Indien KDS schade lijdt welke toe te schrijven valt onder de noemer molest, zal de VWA een schadevergoeding uitkeren indien KDS al het redelijke heeft gedaan om de schade te voorkomen respectievelijk te beperken, deze schade niet op de veroorzakers is of lijkt te verhalen en de schade niet door een verzekering gedekt is. Voorts komt alleen die schade in aanmerking die ontstaan is bij de directe uitvoering van werkzaamheden voor de VWA. Vaststelling van de hoogte van de schadevergoeding dient op een objectieve wijze door een expert, welke door de VWA wordt aangewezen, op basis van de waarde in het economisch verkeer te worden vastgesteld. Door aanvaarding van de schadevergoeding draagt KDS zijn regresrecht op de VWA over.

16 Overleg

- 16.1 Partijen zullen tijdens de duur van deze overeenkomst tenminste tweemaal per jaar overleg voeren over de wijze waarop het in deze overeenkomst gestelde wordt uitgevoerd. Het overleg wordt gevoerd door de in paragraaf 7.1 vermelde contactpersoon van de VWA en KDS. Afspraken die tijdens een overleg worden gemaakt zijn bindend als deze schriftelijk zijn vastgelegd en door de VWA en KDS zijn ondertekend.
- 16.2 In geval van crisistijd vindt direct overleg plaats op verzoek van de meest gerede partij. Aan dit overleg nemen personen van beide organisaties deel, die gemachtigd zijn beslissingen te nemen.

Bijlage 1 Facturering

De door KDS te verzenden facturen dienen te zijn voorzien van:

- Een juiste tennaamstelling en adressering.
- Bedrijfsnaam, adres, en woonplaats op de factuur welke corresponderen met de NAW-gegevens behorende bij het bankrekeningnummer.
- BTW-identificatienummer, conform gewijzigde zesde Europese BTW-richtlijn 2001/115/EG.
- Locatienummer werkzaamheden (UBN-nummer, Maatregellocatienummer of postcode met huisnummer).
- Ordernummer, datum en activiteit van de uitgevoerde werkzaamheden.
- Een toegevoegde, juist en volledig door een LNV-functionaris afgetekende prestatieverklaring.
- Een volledig ingevulde rittenstaat.

Daarnaast dient KDS zich te houden aan onderstaande punten:

- Er mag geen kredietvergoeding in rekening zijn gebracht.
- Er dient per dag (0.00 tot en met 23.59 uur) gefactureerd te worden.
 - Er mogen geen administratiekosten in rekening worden gebracht.
 - De overeengekomen betalingstermijn dient te zijn opgenomen.
 - De declarabele uren moeten conform de begrippen onder paragraaf 1 van bijlage VII worden gefactureerd.
 - De uren inzet moeten voorzien zijn van het locatienummer waarop de werkzaamheden hebben plaatsgevonden.

Indien de factuur niet voldoet aan bovenstaande eisen, wordt deze geretourneerd aan KDS.

In crisistijd (fase 2) geldt voor de prestatieverklaring van KDS het volgende:

- De prestatieverklaring dient door KDS op locatie aan de VWA te worden overhandigd, om de verspreiding van een dierziekte tot een minimum trachten te beperken. Een kopie van de prestatieverklaring wordt binnen 24 uur na beëindiging van de werkzaamheden per fax/post/e-mail toegezonden.

Bijlage 2 Verantwoording voor vergoeding

De prestatieverklaring van KDS dient minimaal onderstaande elementen te bevatten:

- Locatienummer werkzaamheden (UBN, Maatregellocatienummer of postcode met huisnummer)
- Ordernummer en datum uitgevoerde werkzaamheden
- Per medewerker: naam, uniek (sofi)nummer, begin- en eindtijd en activiteit (uitgevoerde werkzaamheden).

Indien de factuur aan de eisen van bijlage 1 voldoet, wordt de factuur aan de hand van onderstaande normen betaalbaar gesteld:

- De prestatieverklaring cq. leveringsbon per locatie dient door een daartoe bevoegde ambtenaar of functionaris die in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit handelt, afgetekend te zijn.
- De gewerkte uren op locatie worden betaalbaar gesteld conform de afgetekende prestatieverklaring van KDS.
- De urenregistratie van KDS op locatie dient overeen te komen met de tijden welke door haar medewerkers op de VWA-presentielijst worden ingevuld. KDS dient haar medewerkers hierop attent te maken. De VWA-presentielijst blijft uit privacy overwegingen in het bezit van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
- Wanneer er een verschil is tussen het moment van afroep en het moment van inzet conform de afgetekende prestatieverklaring van KDS, dient KDS schriftelijk aan te tonen dat KDS op het gefactureerde moment werd verwacht.
- Wanneer de uitgevoerde werkzaamheden worden geannuleerd, heeft KDS op basis van het aantal medewerkers en eventueel ingezet materieel en de hoeveelheid uren op de afgetekende prestatieverklaring recht op vergoeding. Wanneer de prestatieverklaring ontbreekt wordt aan de hand van het aantal medewerkers en het materieel vermeld in de planningslijst en verstrekte opdracht van de VWA, één uur per persoon vergoed.
- De geleverde en/of verbruikte middelen tijdens de uitgevoerde werkzaamheden worden vergoed per locatie op basis van een afgetekende leveringsbon.
- De vergoeding van de kilometers wordt bepaald op basis van een volledig ingevulde bijgevoegde rittenstaat.
- De vergoeding van de reistijd wordt bepaald aan de hand van een volledig ingevulde bijgevoegde rittenstaat en onderstaande gemiddelde snelheden in Easy Travel Pro:

Per auto:

- autosnelweg: 95 km/uur;
- hoofdweg 1: 75 km/uur;
- hoofdweg 2: 75 km/uur;
- verbindingsweg: 60 km/uur;
- doorgaande weg: 45 km/uur;
- lokale weg: 35 km/uur.

Per persoonsbus, vrachtauto of auto met aanhanger:

- autosnelweg: 70 km/uur;
- hoofdweg 1: 60 km/uur;
- hoofdweg 2: 60 km/uur;
- verbindingsweg: 50 km/uur;
- doorgaande weg: 40 km/uur;
- lokale weg: 20 km/uur.

Bij inzet van personeel op een Regionaal Crisiscentrum (RCC) gelden de aanvullende voorwaarden:

- Er dient door KDS per medewerker per week met vermelding van de uitgevoerde werkzaamheden gefactureerd te worden.
- KDS dient haar medewerker erop te attenderen dat als basis voor de vergoeding het urenregistratiesysteem van het RCC dient te worden gebruikt. Vervolgens wordt door of namens de VWA aan het einde van iedere periode (week of maand) de gewerkte uren van de medewerker van KDS gecontroleerd aan de hand van de tijdsregistratie.
- Na goedkeuring door of namens de VWA wordt de geleverde prestatie door of namens de VWA afgetekend. Het afgetekende origineel of een doordruk van de prestatie dient bij de financiële administratie van de VWA op het RCC te worden ingeleverd.
- In het geval van levering van goederen op het RCC, dient de goederenontvangst bij een daartoe bevoegde ambtenaar of functionaris die in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit handelt, te geschieden. De bevoegde persoon dient na controle de levering te accorderen. Het afgetekende origineel of een doordruk van de prestatie dient bij de financiële administratie van de VWA op het RCC te worden ingeleverd.

Indien de VWA een verschil constateert tussen de prestatieverklaring en de factuur, stuurt de VWA een voorstel tot creditering welke door KDS schriftelijk dient te worden bevestigd.

Titel	Addendum artikel 10 contract VWA – KDS Beoordeling PM keurplek bij verbouwing of nieuwbouw, en/of beoordeling kwaliteit PM keuring bij wijzigingsverzoek bandsnelheid of aantal OA KDS t.b.v. de PM keuring			
Code	K-RV-PM-85- addendum	Versie 01	Ingangsdatum 11-12-2018	pag. 1 van 8

Versie	Goedkeuring datum	Wijzigingen ten opzichte van vorige versie		
01	04-12-2018	Nieuw document		

Inhoudsopgave

1	Onderwerp.....	2
2	Wet- en regelgeving.....	2
2.1	EU-Regelgeving	2
2.2	Nationale wetgeving	2
2.3	Beleidsregels.....	2
3	Begrippen en definities	2
4	Benodigdheden.....	3
5	Procesbeschrijving	4
5.1	Inleiding	4
5.2	Exploitant start nieuw slachthuis.....	4
5.3	Exploitant doet wijzigingsverzoek betreffende de keursnelheid en/of het aantal OA's dat nodig is voor de PM keuring en/of verbouwt de PM keurplek ingrijpend	5
5.4	KDS of NVWA doet wijzigingsverzoek betreffende de keursnelheid en/of het aantal OA's dat nodig is voor de PM keuring.....	6
6	Registratie en Archivering	7
6.1	Registratie	7
6.2	Archivering	7
7	Interventies	7
8	Arbo, milieu en veiligheid.....	7
9	Bijlagen	8
	Bijlage 1: Voorbeeldbrieven	8

Titel	Addendum artikel 10 contract VWA – KDS Beoordeling PM keurplek bij verbouwing of nieuwbouw, en/of beoordeling kwaliteit PM keuring bij wijzigingsverzoek bandsnelheid of aantal OA KDS t.b.v. de PM keuring			
Code	K-RV-PM-85- addendum	Versie 01	Ingangsdatum 11-12-2018	pag. 2 van 8

1 Onderwerp

Dit document is een uitwerking van artikel 10 van het contact VWA-KDS. Hierin staan de processtappen beschreven van de NVWA directie Keuren en KDS, welke gevolgd dienen te worden indien een slachthuis bij de NVWA een nieuwe erkenning aanvraagt.

Deze stappen zijn ook van toepassing als een bestaand slachthuis of KDS een wijzigingsverzoek bij de NVWA indient dat betrekking heeft op de keursnelheid en/of het voor de PM keuring benodigde aantal Officiële Assistenten KDS. Dit is meestal een gevolg van een herinrichting van de PM keurplek.

NVWA kan op eigen initiatief een onderzoek instellen naar de inrichting van de keurplek, de bandsnelheid en/of het aantal benodigde Officiële Assistenten KDS.

2 Wet- en regelgeving

2.1 EU-Regelgeving

VO (EG) 853/2004

VO (EG) 854/2004

2.2 Nationale wetgeving

Wet Dieren

2.3 Beleidsregels

Rapport Normen en normstellingen in de roodvleesslachterij

3 Begrippen en definities

Begrip	Definitie
Als landbouwhuisdier gehouden hoefdier	als landbouwhuisdier gehouden runderen (met inbegrip van de soorten Bubalus en Bison), varkens, schapen, geiten en eenhoevigen. Hierna genoemd: slachtdieren
Gekweekt wild	gekweekte loopvogels en andere gekweekte landzoogdieren dan die hierboven genoemd.
Officiële Dierenarts (OD)	een dierenarts die, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 854/2004, gekwalificeerd is om als zodanig op te treden en

Titel	Addendum artikel 10 contract VWA – KDS Beoordeling PM keurplek bij verbouwing of nieuwbouw, en/of beoordeling kwaliteit PM keuring bij wijzigingsverzoek bandsnelheid of aantal OA KDS t.b.v. de PM keuring			
Code	K-RV-PM-85- addendum	Versie 01	Ingangsdatum 11-12-2018	pag. 3 van 8

	door de bevoegde autoriteit is aangesteld.
AM keuring	Ante Mortem keuring (de keuring van het levende dier)
PM keuring	Post Mortem keuring (de geslachte keuring)
Keuren	de beoordeling van de te keuren objecten binnen het kader van de volksgezondheid, de diergezondheid en het dierenwelzijn.
Officiële Assistent KDS (OA KDS)	een medewerker van KDS die, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 854/2004, gekwalificeerd is om als zodanig op te treden en onder de verantwoordelijkheid van de Officiële dierenarts PM werkzaamheden verricht in een slachthuis voor landbouwhuisdieren en gekweekt wild.
Bedrijvenbeheerder NVWA (BB)	Medewerker NVWA die namens deze organisatie het aanspreekpunt is voor een bedrijf dat levensmiddelen van dierlijke oorsprong produceert.
Teamleider NVWA (TL)	Manager van een NVWA team
Regiomanager KDS (RM)	Manager van een KDS team
Operationeel Coördinator (OC)	OA KDS die een operationeel coördinerende functie heeft
Vakspecialist roodvleeskeuring	Medewerker KDS die gespecialiseerd is in de PM keuring op slachthuizen voor landbouwhuisdieren en gekweekt wild
SI O&O SP	Medewerker NVWA die gespecialiseerd is in slachthuizen voor landbouwhuisdieren en gekweekt wild
PM Keurplek	De plaats waar de PM keuringswerkzaamheden uitgevoerd worden

4 Benodigdheden

Nvt

Titel	Addendum artikel 10 contract VWA – KDS Beoordeling PM keurplek bij verbouwing of nieuwbouw, en/of beoordeling kwaliteit PM keuring bij wijzigingsverzoek bandsnelheid of aantal OA KDS t.b.v. de PM keuring			
Code	K-RV-PM-85- addendum	Versie 01	Ingangsdatum 11-12-2018	pag. 4 van 8

5 Procesbeschrijving

5.1 Inleiding

In VO (EG) 853/2004 staat beschreven dat de PM keuring op een slachthuis onder adequate omstandigheden plaats moet kunnen vinden. Omdat niet ieder slachthuis hetzelfde is, zal voor ieder slachthuis moeten worden vastgesteld welke omstandigheden door de NVWA als adequaat worden beschouwd. Hiertoe is een degelijke en op risicoanalyse gebaseerde onderbouwing noodzakelijk. NVWA en KDS hebben hierover afspraken gemaakt in het contract tussen beide partijen (artikel 10, K-RV-PM-85), met een verdere toelichting in het toezichtprotocol (K-RV-PM-86). Er is voor gekozen om deze onderbouwing middels een onderzoek naar de faciliteiten voor en de omstandigheden waaronder de PM keuring plaatsvindt uit te laten voeren door de hiertoe gespecialiseerde SI O&O SP NVWA en de vakspecialist roodvlees KDS. Daarnaast kan KDS er voor kiezen om een onafhankelijk arbotechnisch onderzoek betreffende de PM werkzaamheden te laten uitvoeren.

Wanneer een slachthuis de NVWA een wijzigingsverzoek doet betreffende de keursnelheid of het aantal OA's dat nodig is voor de PM keuring, kunnen dergelijke wijziging niet zomaar plaatsvinden maar dient er opnieuw een op risicoanalyse gebaseerd onderzoek plaats te vinden. Een wijzigingsverzoek zoals hierboven beschreven kan ook afkomstig zijn van KDS, en NVWA kan ook op eigen initiatief een onderzoek instellen naar de inrichting van de keurplek, de bandsnelheid en/of het aantal benodigde Officiële Assistenten KDS.

Indien een slachthuis de PM keurplek niet ingrijpend wijzigt, is het in eerste instantie aan de BB en RM om te beoordelen of de PM keuring adequaat kan worden blijven uitgevoerd. De BB en RM kunnen de SI O&O SP en vakspecialist roodvlees KDS hierin om advies vragen.

5.2 Exploitant start nieuw slachthuis

Een exploitant kan zich via de website van NVWA melden voor een erkenning slachthuis landbouwhuisdieren en gekweekt wild. Op dat moment komt de erkenningsaanvraag in de workload van de afdeling Industrie van de divisie Inspectie, directie Handhaven. Een auditor van deze afdeling legt contact met de voor dit bedrijf beoogde BB van de afdeling VKE van de divisie Veterinair en Import, directie Keuren en de exploitant om de erkenningsverlening in gang te zetten.

De BB stelt de SI O&O SP en de RM wel op de hoogte van de plannen van het bedrijf, zodat in een vroegtijdig stadium zowel KDS als NVWA ook op centraal niveau betrokken worden bij de tekeningen. De rol van NVWA/KDS is hier uitdrukkelijk geen adviserende. NVWA en

Bron: NVWA, directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team Slachtplaatsen

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Titel	Addendum artikel 10 contract VWA – KDS Beoordeling PM keurplek bij verbouwing of nieuwbouw, en/of beoordeling kwaliteit PM keuring bij wijzigingsverzoek bandsnelheid of aantal OA KDS t.b.v. de PM keuring			
Code	K-RV-PM-85- addendum	Versie 01	Ingangsdatum 11-12-2018	pag. 5 van 8

KDS kunnen als gesprekspartner van het bedrijf zaken aangeven, indien NVWA en/of KDS van mening zijn dat bepaalde voorzieningen niet voldoende lijken te worden om een adequate PM keuring mogelijk te kunnen maken. Daarnaast kan KDS ervoor kiezen om een arbotechnisch onderzoek uit te laten voeren naar de PM keurplek.

In het proces van erkenningsverlening zit een basale beoordeling van de PM keurplek. De specifieke beoordeling van de PM keurplek en de beoordeling van het benodigde aantal OA's bij een bepaalde keursnelheid wordt uitgevoerd door de SI O&O SP NVWA in samenwerking met de vakspecialist roodvlees KDS. Eventueel wordt hier door KDS ook een ARBO deskundige bij betrokken.

Zodra er praktijktests worden uitgevoerd die betrekking hebben op de keuring, wordt KDS hierbij betrokken.

De BB stelt de SI O&O SP zodra de voorlopige erkenning aan het slachthuis is verleend op de hoogte van het feit dat deze beoordeling plaats dient te vinden, waarop deze de vakspecialist roodvlees KDS hiervan in kennis stelt en het auditbezoek plaats kan vinden. Dit auditbezoek vindt plaats in de 3 maanden waarbij het slachthuis onder de voorlopige erkenning produceert. Een definitieve erkenning kan pas aan het slachthuis worden afgegeven als de PM keurplek als adequate faciliteit is aangemerkt en de voor de PM keuring benodigde OA's bij een bepaalde keursnelheid is vastgesteld. De auditor van de afdeling Industrie van de divisie Inspectie, directie Handhaven zal daarom eerst moeten controleren of aan deze voorwaarde is voldaan.

5.3 Exploitant doet wijzigingsverzoek betreffende de keursnelheid en/of het aantal OA's dat nodig is voor de PM keuring en/of verbouwt de PM keurplek ingrijpend

De exploitant van een slachthuis kan de NVWA verzoeken om de keursnelheid en/of het aantal OA's dat nodig is voor de PM keuring te wijzigen. Dit verzoek komt binnen bij het afdelingshoofd VKE. Zodra het afdelingshoofd VKE besluit een onderzoek naar het gevraagde in te stellen, verzoekt het afdelingshoofd de betrokken TL het verzoek in ontvangst te nemen en BB en de SI O&O SP te betrekken. Ook vraagt hij de directiesecretaris Keuren om de sectormanager KDS te verzoeken mee te werken aan een op risicoanalyse gebaseerd onderzoek dat nodig is om een uitspraak te kunnen doen of het verzoek van het bedrijf kan worden ingewilligd. De betrokken teamleider zorgt tevens voor een brief naar de exploitant met het verzoek om nadere informatie en uitleg over de verdere procedure. Zie bijlage 1 voor voorbeeldbrieven.

Bij een ingrijpende verbouwing van de PM keurplek stelt de BB tevens de SI O&O SP en de RM op de hoogte van de plannen van het bedrijf, zodat in een vroegtijdig stadium zowel KDS als NVWA ook op centraal niveau betrokken worden bij de tekeningen. De rol van NVWA/KDS is hier uitdrukkelijk geen adviserende. NVWA en KDS kunnen als

Bron: NVWA, directie Keuren, divisie O&D, afdeling O&O, team Slachtplaatsen

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Titel	Addendum artikel 10 contract VWA – KDS Beoordeling PM keurplek bij verbouwing of nieuwbouw, en/of beoordeling kwaliteit PM keuring bij wijzigingsverzoek bandsnelheid of aantal OA KDS t.b.v. de PM keuring			
Code	K-RV-PM-85- addendum	Versie 01	Ingangsdatum 11-12-2018	pag. 6 van 8

gesprekspartner van het bedrijf zaken aangeven, indien NVWA en/of KDS van mening zijn dat bepaalde voorzieningen niet lijken te gaan voldoen aan adequate omstandigheden voor een geborgde PM keuring.

De SI O&O SP NVWA en de vakspecialist roodvlees KDS nemen contact op met respectievelijk de BB en RM om het auditbezoek uit te voeren. De SI O&O SP NVWA en de vakspecialist roodvlees KDS maken naar aanleiding van het auditbezoek een verslag van de bevindingen met een advies betreffende de onderzoeksvraag, en sturen dit verslag naar het de teamleider O&O SP die het doorstuurt naar het afdelingshoofd VKE N/Z Keuren, en de sectormanager KDS. Het afdelingshoofd VKE neemt i.o.m. de sectormanager KDS het besluit of het verzoek van het bedrijf ingewilligd kan worden en zo ja, in welke vorm. De betrokken teamleider van de afdeling VKE N/Z Keuren zorgt er vervolgens voor dat dit besluit schriftelijk wordt meegedeeld aan het bedrijf.

5.4 KDS of NVWA doet wijzigingsverzoek betreffende de keursnelheid en/of het aantal OA's dat nodig is voor de PM keuring

Aanleiding hiervoor kan divers zijn, en wordt besproken in het Petit Comité, waarna het ter besluitvorming wordt ingebracht in het Overkoepelend Uitvoeringsoverleg. Indien een audit mbt de borging van de PM keuring nodig wordt geacht, zorgt de betrokken teamleider voor een brief naar de exploitant met het verzoek om nadere informatie en uitleg over de verdere procedure. Zie bijlage 1 voor voorbeeldbrieven.

Titel	Addendum artikel 10 contract VWA – KDS Beoordeling PM keurplek bij verbouwing of nieuwbouw, en/of beoordeling kwaliteit PM keuring bij wijzigingsverzoek bandsnelheid of aantal OA KDS t.b.v. de PM keuring			
Code	K-RV-PM-85- addendum	Versie 01	Ingangsdatum 11-12-2018	pag. 7 van 8

6 Registratie en Archivering

6.1 Registratie

Het benodigde aantal OA's in relatie tot de keursnelheid worden per individueel slachthuis vastgelegd in het slachthuisprotocol. Indien er diverse diersoorten geslacht worden of diverse omstandigheden van toepassing kunnen zijn, dienen ook de alternatieven hierin opgenomen te worden.

De procedure voor het opstellen/wijzigen van slachterijprotocollen inclusief maatwerkafspraken is beschreven in werkvoorschrift K-RV-PM-88.

Tijdelijke wijzigingen in het aantal voorde PM keuring benodigde OA's in het kader van handhavingsmaatregelen hoeven niet in het maatwerkprotocol worden opgenomen, wel blijft een degelijke onderbouwing en formele communicatie naar het bedrijf noodzakelijk.

6.2 Archivering

Het getekende slachthuisprotocol inclusief maatwerkafspraken wordt op de KDS werkplek in het slachthuis bewaard.

7 Interventies

Nvt

8 Arbo, milieu en veiligheid

Zie voor NVWA medewerkers de [NVWA - Werkwijzerpagina over ARBO](#) en voor KDS medewerkers de procedure KDS/ALG/PRO/200.

Voor het veiligheidsbeleid biologische agentia zie [de NVWA werkwijzer pagina over veiligheidsbeleid biologische agentia](#).

Titel	Addendum artikel 10 contract VWA – KDS Beoordeling PM keurplek bij verbouwing of nieuwbouw, en/of beoordeling kwaliteit PM keuring bij wijzigingsverzoek bandsnelheid of aantal OA KDS t.b.v. de PM keuring			
Code	K-RV-PM-85- addendum	Versie 01	Ingangsdatum 11-12-2018	pag. 8 van 8

9 Bijlagen

Bijlage 1: Voorbeeldbrieven

Antwoord op voornemen bedrijf tot aanpassen bandbezetting:

STANDAARD
BRIEF_aanpassing ba

Antwoord op voornemen bedrijf tot aanpassen bandsnelheid:

STANDAARD
BRIEF_aanpassing ba

KDS of NVWA doet wijzigingsverzoek voor onderzoek betreffende de keursnelheid en/of het aantal OA KDS dat nodig is voor de PM keuring:

STANDAARD
BRIEF_aanpassing ba

Het Toezichtsprotocol Bijlage II van het Contract VWA-KDS

Code: K-RV-PM-86 Versie: 04

Ingangsdatum: 01-01-2023

Versie	Datum	Wijziging ten opzichte van vorige versie
RA86-v12	01-12-2015	Oude codering
01	01-11-2018	Herschreven qua format en inhoud
02	01-04-2019	Enkele voorwaarden exploitant gewijzigd, enkele taken OA NVWA gespecificeerd
02a	20-04-2020	Voorwaarden exploitant aangepast, wetgeving aangepast
03	21-12-2020	Aanpassingen in verband met Controleverordening
04	01-01-2023	Herschreven qua format en diverse aanvullingen/wijzigingen

Inhoudsopgave

1	Onderwerp.....	2
2	Wet- en regelgeving.....	2
2.1	EU-Regelgeving	2
2.2	Nationale wetgeving.....	3
2.3	Beleidsregels.....	3
3	Begrippen en definities	3
4	Benodigheden.....	4
5	Werkwijze	5
5.1	Inleiding	5
5.2	Voorwaarden exploitant.....	5
5.3	Taken OA/OD NVWA (Sectie I)	7
5.4	Taken OA KDS (Sectie II)	21
6	Registratie en archivering	42
6.1	Registratie	42
6.2	Archivering	43
6.3	Toelichting op Afwijken van Voorschrift (TAV) – voor medewerkers van NVWA	43
7	Interventies	43
7.1	Bedrijf.....	43

7.2	KDS	43
8	Arbo, milieu en veiligheid.....	44
8.1	Veiligheidsbeleid biologische agentia	44
9	Bijlagen	44
	Bijlage 1 Controleformulier PM Inspectie Slachthuis Roodvlees Permanent Toezicht	44
	Bijlage 2 Controleformulier PM Inspectie Slachthuis Roodvlees Ketenkeuring – USA	44
	Bijlage 3 Controleformulier PM Inspectie Slachthuis Roodvlees Niet-Permanent Toezicht.....	44
	Bijlage 4 Codelijst Borging PM Keuring	44
	Bijlage 5 Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren per diersoort ("kruisjeslijsten")	45
	Bijlage 6 Longontsteking varken en additionele PM keuring.....	45
	Bijlage 7 Voorbeeldbrief schriftelijke aanwijzing adequate PM keuringsomstandigheden.....	45
	Bijlage 8 Werkwijze controleren slachtsnelheid	46
	Bijlage 9 Spuitplekken.....	46

1 Onderwerp

Het Toezichtsprotocol is Bijlage II van het Contract VWA-KDS. In dit document staat de PM keuring van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren en gekweekt wild centraal. Het Toezichtsprotocol is een handleiding voor de OD/OA NVWA en de OA KDS en beschrijft de uitvoering van de PM keuring van bovengenoemde diersoorten en het toezicht op deze PM keuring en de daaraan gerelateerde omstandigheden. Tevens worden specifieke voorwaarden voor de exploitant omschreven, die noodzakelijk zijn om een adequate PM keuring mogelijk te maken.

2 Wet- en regelgeving

2.1 EU-Regelgeving

- VO (EG) 852/2004
- VO (EG) 853/2004
- VO (EU) 2017/625
- VO (EU) 2019/624
- VO (EU) 2019/627

2.2 Nationale wetgeving

- Wet Dieren

2.3 Beleidsregels

- Nvt

3 Begrippen en definities

Begrip	Definitie
AM	Ante Mortem
BB	Bedrijvenbeheerder NVWA
DBP	Dierlijk Bijproduct (OMC)
FSMS	Food Safety Management System: Systeem van activiteiten rond preventie, paraatheid en zelfcontrole met als doel de voedselveiligheid en hygiëne in een levensmiddelenbedrijf te beheersen. Dit systeem omvat basisvoorwaarden, GMP, GHP, en op HACCP gebaseerde procedures
Gezondheidsmerk	Een merk dat aangeeft dat, voordat het werd aangebracht, er overeenkomstig VO (EU) 2017/625 officiële controles zijn uitgevoerd en waarmee wordt verklaard dat het vlees geschikt is voor menselijke consumptie.
GMC	Geschikt voor menselijke consumptie
Inline PM keuring	PM keuring direct in aansluiting op de evisceratie en het eventuele klieven van het karkas; de slachtband kan hierbij door blijven draaien of tijdelijk even stilhangen
In samenhang PM keuren	De informatie van alle onderdelen van een slachtdier tegelijk in overweging nemen ten behoeve van de PM keuringsbeslissing van een slachtdier, alvorens dit voor een ander slachtdier te doen
Integrale keuringsbeslissing	Keuringsbeslissing die het slachtdier geheel omvat
KDS	Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector
NVWA	De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
OA KDS	Officiële Assistent KDS
OA NVWA	Officiële Assistent NVWA
OD NVWA	Officiële Dierenarts NVWA
OMC	Ongeschikt voor menselijke consumptie
PM	Post Mortem

RM	Regiomanager KDS
Roodvlees	(Vlees van) als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren en gekweekt wild
Schone deel slachthal	Het gedeelte van het slachthuis waar de slachthandelingen na de slachthandeling branden/nascheren (varkens) of onthuiden (andere diersoorten) plaatsvinden, inclusief bijbehorende opslagruimten
Slachtafval	Vers vlees dat geen deel uitmaakt van het karkas inclusief ingewanden en bloed
Slachtproces	het proces vanaf het doden (incl. opdrijven en fixeren) tot aan de koelcel.
Stationaire PM keuring	De methode van PM keuren na afloop van het slachtproces van een dier of meerdere dieren, waarbij in de tijd tussen slachten en PM keuring behalve het karkas ook de kop en bijbehorende slachtafval geïdentificeerd bewaard moeten worden. Stationaire PM keuring mag alleen door de OA KDS uitgevoerd worden indien er gestart wordt als het slachtproces van de betreffende slachtdag nog bezig is.
STDA	Senior Toezichthoudend dierenarts, tevens OD
SVO	Slagers Vak Opleiding
TL	Teamleider NVWA
Uitgestelde PM keuring	Het tijdstip waarop de PM keuring wordt uitgevoerd, vindt later plaats dan direct in aansluiting op de evisceratie en het eventuele klieven van het karkas en het gehele slachtproces is reeds geëindigd. Deze keurwijze mag niet door de OA KDS uitgevoerd worden.
Vuile deel slachthal	Het gedeelte van het slachthuis waar de slachthandelingen tot en met de slachthandeling branden/nascheren (varkens) of onthuiden (andere diersoorten) plaatsvinden, inclusief bijbehorende opslagruimten

4 Benodigdheden

- Standaard uitrusting OA KDS, OA NVWA, OD NVWA
- Voor specifieke metingen OD / OA NVWA: luxmeter, rolmaat

5 Werkwijze

5.1 Inleiding

Sinds 1 januari 2006 is de PM keuring van Roodvlees in Nederland ondergebracht bij KDS. De werknemers van KDS die de PM keuring mogen uitvoeren zijn gekwalificeerde officiële assistenten (OA KDS), zoals gedefinieerd in artikel 3 lid 49 van VO (EU) 2017/625. Zij hebben hiertoe de door de NVWA erkende opleiding bij SVO met goed gevolg afgerond, inclusief de bijbehorende praktijkstage uren zoals bedoeld in VO (EU) 2019/624, bijlage II, hoofdstuk II.

De OA KDS voert de PM keuring uit onder volledige eindverantwoordelijkheid van de officiële dierenarts (OD), hoewel deze niet op alle slachthuizen altijd tijdens de uitvoering hiervan fysiek aanwezig is. Om te kunnen verantwoorden dat de PM keuring adequaat wordt uitgevoerd, wordt de performance van de OA KDS en de omstandigheden waaronder deze plaatsvindt, gemonitord door de OD. In paragraaf 5.3 wordt deze monitoring verder beschreven.

5.2 Voorwaarden exploitant

Toezicht onder nieuwe Europese wetgeving

Sinds 14 december 2019 is er nieuwe Europese wetgeving van kracht voor de NVWA. Deze wetgeving wordt de CoVo ("Controleverordening") of OCR ("Official Control Regulation") genoemd. Deze wetgeving heeft consequenties voor het tijdstip en duur van het toezicht op slachthuizen en wildbewerkingsinrichtingen, en brengt dus wijzigingen met zich mee voor zowel de bedrijven als NVWA en KDS.

De NVWA heeft de slachthuizen en wildbewerkingsinrichtingen (WBI's) op basis van de CoVo en een nieuwe risicoanalyse in 3 groepen ingedeeld, elk met hun eigen toezicht arrangement en regels voor de postmortem keurwijze en -tijdstip.

Details zijn na te lezen in document K-VKE-ALG-ID01.

De postmortem keuring

De PM keuring door OA KDS kan op twee manieren plaatsvinden (keurwijze):

- "Inline" PM keuring: direct in aansluiting op de evisceratie en het eventuele klieven van het karkas; de slachtband kan hierbij door blijven draaien of tijdelijk even stilhangen;
- Stationaire PM keuring: na afloop van het slachtproces, waarbij in de tijd tussen slachten en PM keuring behalve het karkas ook de kop en bijbehorende slachtafvallen geïdentificeerd bewaard moet worden. Stationaire PM keuring mag alleen door de OA KDS uitgevoerd worden indien er gestart wordt als het slachtproces van de betreffende slachtdag nog bezig is. Dit mag het slachtproces van het laatste dier zijn van die dag, voorwaarde is wel dat het slachtproces een doorlopend proces is.

Schoonmaakwerkzaamheden na afloop van het slachtproces vallen niet onder het slachtproces. Indien het slachtproces al geëindigd is voordat de OA KDS begonnen is met de PM keuring dient de OA de PM keuring over te dragen aan de OD.

- Het is de verantwoordelijkheid van de exploitant van het slachthuis om ervoor te zorgen dat de PM keuring van alle geslachte dieren onder adequate omstandigheden kan worden uitgevoerd. Indien de NVWA de exploitant hieromtrent instructies geeft, dient de exploitant deze op te volgen (VO (EG) 853/2004 art 3 en bijlage III, sectie I, hoofdstuk IV, punt 12).
- Daarnaast is de exploitant verantwoordelijk voor het correct en zonder bezoedeling ter PM keuring (haren/wol, baansmeer, gal, fecale bezoedeling) aanbieden van karkas en slachtafvallen.

In 2020 hebben de roodvleesslachthuizen bovengenoemde specifieke instructies schriftelijk van de NVWA gekregen omtrent de omstandigheden die door de NVWA als minimaal noodzakelijk worden gezien om een adequate PM keuring mogelijk te maken. Het betreffen aanwijzingen omtrent voorzieningen, aanbiedingsvorm en werkwijze. Deze eisen zijn vanaf 1 januari 2021 van kracht.

De instructies die de slachthuizen hebben gekregen staan samengevat in het NVWA informatiedocument K-RV-ALG-ID05: Uniforme PM keuringsomstandigheden roodvlees slachthuizen. In bijlage 1 van dit informatiedocument zijn de eisen te vinden met betrekking tot de PM Keuringsomstandigheden, in bijlage 2 de eisentabel voor de keurbordessen.

5.3 Taken OA/OD NVWA (Sectie I)

5.3.1 PM keuring

De PM keuring van geslachte dieren wordt in Nederland door of onder toezicht of verantwoordelijkheid van de OD uitgevoerd. In het contract VWA-KDS is vastgelegd dat de PM keuring van als landbouwhuisdieren gehouden hoefdieren en gekweekt wild in principe wordt uitgevoerd door de OA KDS. De beslissingsbevoegdheid van de OA KDS is echter beperkt, omdat alleen de integrale keuringsbeslissing "geschikt voor menselijke consumptie" (GMC) mag worden genomen. De beslissing "ongeschikt voor menselijke consumptie" (OMC) mag de OA KDS uitspreken over delen van het geslachte dier, zolang de integrale keuringsbeslissing "GMC" blijft luiden. Zodra de OA KDS de integrale keuringsbeslissing "GMC" niet kan nemen, dient hij/zij de PM keuring over te dragen aan de OD.

De PM keuring van als landbouwhuisdieren gehouden hoefdieren en gekweekt wild wordt door de OD uitgevoerd in de volgende gevallen:

- Slachtdieren die bij de AM keuring worden aangewezen voor PM keuring door de OD;
- Slachtdieren waarvan de PM keuring door de OA KDS wordt overgedragen aan de OD;
- Noodslachtingen (AM cat 4).
- Dieren die via de MDU voor de slacht worden aangeboden. Deze worden namelijk aangemerkt als "aandachtsdieren". Om de borging van welzijn en voedselveiligheid t.a.v. deze dieren en hun historie goed te kunnen monitoren, zullen ze onder toezicht van de NVWA worden geslacht en zal de PM-keuring door een officiële dierenarts van de NVWA worden uitgevoerd. (zie werkvoorschrift K-RV-MDU-WV01).
- Indien er sprake is van uitgestelde PM keuring dan moet dit altijd gebeuren door de OD NVWA. Uitgestelde PM keuring betekent dat het tijdstip waarop de PM keuring wordt uitgevoerd, later plaats vindt dan direct in aansluiting op de evisceratie en het eventuele klieven van het karkas en het gehele slachtproces is reeds geëindigd. Deze keurwijze mag niet door de OA KDS uitgevoerd worden. Dit kan niet aangevraagd worden door de exploitant. Indien het slachtproces beëindigd is voordat de OA KDS begint met de PM keuring dan is dit een reden voor bewuste overdracht aan de OD, zie 5.4.3.3.

De keuringshandelingen die tijdens de PM keuring uitgevoerd dienen te worden, staan per diersoort geschreven in paragraaf 5.4.2, en omvatten indien noodzakelijk ook de opknapcontrole (zie hiervoor paragraaf 5.4.3.1). De vereiste insnijdingen bij overdragers hoeven hierbij slechts uitgevoerd worden, wanneer de OD het aspect van het sneevlak van de insnijding door de OA KDS onvoldoende kan beoordelen.

De keuringsbeslissing en het eventuele hiervoor benodigde nader onderzoek staan beschreven in werkvoorschrift K-RV-PM-WV01.

De PM keuring van een slachtdier dat overgedragen wordt door de OA KDS dient op de dag van overdracht of de volgende werkdag plaats te vinden. Indien dit niet haalbaar is moet deze PM keuring zo spoedig mogelijk na deze termijn, echter uiterlijk op dag 4 plaatsvinden, waarbij de dag van slachten dag 0 is. Onderzoek van Buro Risicobeoordeling NVWA heeft aangetoond dat de kans op een foutieve keuringsbeslissing na deze 4 dagen significant toeneemt. PM keuring later dan 4 dagen na de dag van slachten kan dan ook niet meer verantwoord uitgevoerd worden, en dient te leiden tot de beslissing OMC met als onderbouwing VO (EU) 2019/627 Titel III, Sectie 5, Hoofdstuk III, artikel 45 t)

5.3.2 Toezicht op de PM keuring en daaraan gerelateerde omstandigheden

Het toezicht dat de OD en OA NVWA houden op een slachthuis roodvlees, is samengevat in de AM- en PM- procedure (K-RV-AM-PR en K-RV-PM-PR). Het toezicht dat in het Toezichtsprotocol is beschreven maakt hier onderdeel van uit, en betreft specifiek:

- Toezicht tijdens de PM keuring op de uitvoering van de PM keuring door de OA KDS;
- Toezicht tijdens het slachtproces op de aan de PM keuring gerelateerde omstandigheden.

Dit is schematisch weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Relatie toezicht in het kader van het Toezichtsprotocol tot het algemene toezicht in het verlengde van keuren op een slachthuis roodvlees

Er zijn toezichtstaken in het verlengde van keuren die specifiek door de BB uitgevoerd dienen te worden. Deze zijn opgenomen in het werkvoorschrift K-VKE-BB-WV01 Bedrijvenbeheer Roodvlees. De specifieke taken in het kader van de PM keuring en de daaraan gerelateerde omstandigheden zijn in paragraaf 5.3.2.1 t/m 5.3.2.14 beschreven.

5.3.2.1 Frequentie

In Nederland wordt de aanwezigheid van de OD op een slachthuis bepaald door een combinatie van slachtsnelheid per diersoort per uur en slachtaantallen per week. Daarnaast is het aantal geslachte GVE's per jaar van belang, omdat de CoVo 1000 GVE per jaar als belangrijke grens hanteert. Dit resulteert in drie soorten bedrijven. Zie hiervoor de rekentabel en ook figuur 2.

De taken die de OD tijdens zijn/haar aanwezigheid uit dient te voeren staan beschreven in de PM procedure (K-RV-PM-PR). Het in paragraaf 5.3.2. beschreven toezicht is daar een onderdeel van. Specifiek dit toezicht dient in onderstaande frequentie te worden uitgevoerd en vastgelegd:

- Bij slachthuizen in groep 1 wordt dit toezicht wekelijks uitgevoerd dus in totaal 52 keer per jaar;
- Bij slachthuizen in groep 2 en 3a wordt dit toezicht ook wekelijks uitgevoerd, wanneer in het voorgaande jaar minimaal 95% van de aangeboden dieren behoorde tot een laag risico diergroep kan deze frequentie verlaagd worden naar maandelijks (12x per jaar);
- Bij slachthuizen in groep 3b wordt dit toezicht maandelijks uitgevoerd, dus 12x per jaar.
- Het uitgevoerde toezicht dient vast gelegd te worden op de MSPIN lijst: CL PM keuring RV. Voorheen waren hier 2 MSPIN lijsten voor, namelijk CL PM keuring RV en CL hygiënisch werken/fecale bez. De frequentie van uitvoeren was ook verdeeld over deze lijsten waardoor de frequentie voor het uitvoeren van CL PM keuring RV lager lag. Nu zijn alle vragen overgegaan naar de lijst CL PM keuring RV waardoor de frequentie van deze controlelijst dus 52x/jaar is bij groep 1 en bij groep 2/3a indien <95% laag risicodieren en 12x/jaar bij groep 2/3a bedrijven met >95% laag risicodieren en bij groep 3b bedrijven.

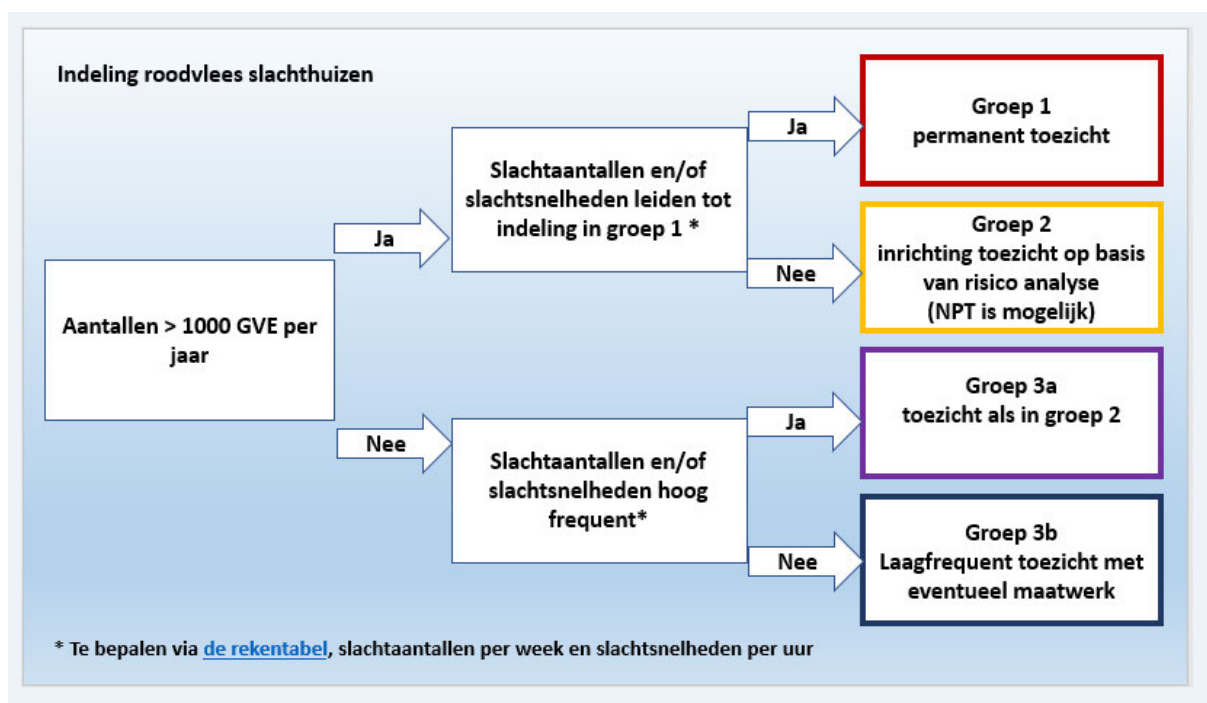
Het onderscheid tussen groep 1 en groep 2 en het onderscheid tussen groep 3a en groep 3b kan via de rekentabel in tabel 1 worden berekend. Het is een taak van de BB om elk kwartaal deze berekening uit te voeren, om te controleren of de toezichtsfrequentie nog overeenkomt met de actuele situatie op het slachthuis.

De rekentabel is te vinden via [Rekentabel toezichtsprotocol | Publicatie | NVWA](#)

In het tabblad: *Basistabellen toezicht* van de rekentabel zijn de bovengrenzen per diersoort te vinden zoals deze gebruikt worden in de rekentabel.

Er zijn nieuwe bovengrenzen voor de diersoort Overige varkens (speenbiggen). Een slachthuis dat veel speenbiggen slacht zal hierdoor minder snel in groep 1 vallen.

Hieronder is schematisch weergegeven hoe de indeling van de slachthuizen op basis van de CoVo is ingeregeld en welke consequenties die heeft voor het toezicht.

Figuur 2: Indeling slachthuizen roodvlees op basis van de CoVo

Het toezicht arrangement en de regels voor de postmortem keurwijze en -tijdstip per slachthuisgroep zijn na te lezen in document K-VKE-ALG-ID01.

5.3.2.2 Aantal en functiegroep toezichthouder

Het toezicht wat de OD dient te realiseren op de PM keuring en de daaraan gerelateerde omstandigheden, mag voor 84% op jaarbasis worden uitgevoerd door een OA NVWA (dit komt bij groep 3b bedrijven en bij groep 2/3a bedrijven met >95% laag risicodieren neer op minimaal 2x per jaar door OD NVWA en evt. 10x per jaar door OA NVWA en bij groep 1 en groep 2/3a bedrijven met <95% laag risicodieren minimaal 9x door OD NVWA en evt. 43x door OA NVWA). In de stuurhut moeten de risico's per bedrijf afgewogen worden

en bepaald worden in welke verhouding de OD en de OA NVWA het toezicht op de PM keuring uitvoeren.

De OA NVWA mag echter alleen het toezicht op de uitvoering van de PM keuring door KDS uitvoeren, als hij/zij daartoe gekwalificeerd is.

De norm voor het aantal medewerkers van de NVWA, welke nodig is om de taken van de NVWA op een slachthuis uit te voeren, is afhankelijk van een aantal variabele parameters en is bedrijfsspecifiek. Het aantal benodigde medewerkers per functiegroep wordt per bedrijf vastgesteld door de TL NVWA, eventueel na ruggenspraak met O&O SP. Kaders voor het bepalen voor het aantal medewerkers NVWA zijn na te lezen in document K-VKE-ALG-ID01.

5.3.2.3 Aantal OA KDS

De norm voor het aantal aanwezige OA KDS die nodig zijn om de kwaliteit van de PM keuring voldoende te kunnen borgen, en de procedure voor wijzigen van dit aantal, zijn geregeld in artikel 10 van het "Contract VWA-KDS" (K-RV-PM-85). Dit benodigde aantal staat direct in relatie tot een aantal bedrijfsspecifieke zaken, zoals de logistieke indeling van de PM keurplek en het pauzeregime, maar met name ook de slachtsnelheid. Eén van de taken van de OD is het toezien op de maximale toegestane slachtsnelheid die de exploitant bij een bepaalde bezetting OA KDS en/of specifieke omstandigheden (bv PM keuringsregime bij een bepaalde diersoort) mag voeren. Hiervoor volgt de OD de werkwijze zoals beschreven in bijlage 8.

5.3.2.4 Tijdstip van toezichthouden

Om alle onderdelen van het toezicht op de PM keuring en daaraan gerelateerde omstandigheden op een effectieve manier te kunnen beoordelen, moet er naar gestreefd worden dat minimaal 25% van het toezicht tijdens het slachtproces wordt uitgevoerd en minimaal 25% tijdens de uitvoering van de PM keuringshandelingen wordt uitgevoerd. De overige 50% wordt naar inzicht van de BB ingevuld om een goede borging van de toezicht werkzaamheden te garanderen. De lengte van de inspectie is niet standaard voorgeschreven.

5.3.2.5 Toezicht op de uitvoering van de PM keuring door de OA KDS

Batchgrootte

Bij het toezicht op de uitvoering van de PM keuring door de OA KDS wordt als richtnorm voor het aantal te controleren slachtingen $\sqrt{n}$ aangehouden. Uitgewerkt betekent dit dat bij bedrijven waar maandelijks gecontroleerd wordt " n " het aantal dieren is wat in die maand geslacht is. Indien wekelijks toezicht van toepassing is, is " n " het aantal dieren dat in die week is geslacht.

Deze $\sqrt{n}$ wordt verdeeld over 2 te controleren batches. Er wordt een maximum aangehouden per batch van 15 te controleren slachtingen (zie verder onder "norm") bij slachthuizen zonder permanent toezicht, 25 slachtingen bij slachthuizen met permanent toezicht, en 40 slachtingen bij varkensslachthuizen met ketenkeuring die USA erkend zijn.

Norm

Een controle op de uitvoering van de PM keuring door de OA KDS moet verricht worden op de plaats waar de PM keuring plaatsvindt, plus de plaats waar de opknapcontrole wordt uitgevoerd. Er wordt gecontroleerd op de posities karkas, kop, organen, opknapcontrole, en bij varkens op de positie waar additionele PM keuring plaatsvindt indien dit niet op het PM keurbordes plaatsvindt.

Per batchcontrole wordt het berekende aantal karkassen en/of slachtafvallen (zie onder 'batchgrootte') bekeken. Niet alle items hoeven elke controle aan de orde te komen. Dit verdeelt de OD zodanig in de tijd, dat alle te controleren posities evenredig aan bod komen.

Met name bij de controle op de opknappositie kan het voorkomen dat de batchgrootte niet gehaald wordt. De OD NVWA zal in een dergelijk geval bepalen, wanneer hij/zij voldoende gezien heeft om een goede indruk te hebben opgedaan van de kwaliteit van de PM keuring op deze positie.

De controles zijn niet gericht op de beoordeling van de individuele OA KDS, maar op de keuringspositie, onafhankelijk van het aantal personen dat de positie bemant.

- Keuringshandelingen

De keuringshandelingen die tijdens de PM keuring van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren en gekweekt wild moeten worden uitgevoerd, zijn beschreven in hoofdstuk 5.4.2 en bijlage 5. De norm voor het niet correct uitvoeren van de voorgeschreven keuringshandelingen is vastgesteld op 5 % per keurpositie.

- Keuringsbeslissing van de OA KDS

De keuringsbeslissingen die de OA KDS tijdens de PM keuring van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren en gekweekt wild mag nemen, zijn beschreven in paragraaf 5.4.1 en 5.4.3.3.

De controle op het nemen van correcte keuringsbeslissingen heeft betrekking op de onderstaande twee onderdelen:

- *Pathologische afwijkingen*

De norm voor gemiste pathologische afwijkingen wordt vastgesteld op 2% per te controleren positie. Bij varkens kan de kop- en karkaspositie doorgaans tegelijk beoordeeld worden. De additionele PM keuring bij varkens kan op een andere positie plaatsvinden dan op het PM keurbordes. In dat geval is de additionele keurpositie een afzonderlijk te beoordelen positie.

Voor USA erkende bedrijven wordt onderscheid gemaakt in de ernst van de gemiste pathologische afwijkingen. Pathologische afwijkingen worden op deze slachterijen onderverdeeld in:

- enkelvoudige (kleine) pathologische afwijkingen
- gegeneraliseerde pathologische afwijkingen

De norm van 2% gemiste pathologische afwijkingen blijft van toepassing op enkelvoudige (kleine) pathologische afwijkingen. Voor gegeneraliseerde pathologische afwijkingen is de norm 0% op deze bedrijven.

- *Hygiënisch slachten*

De exploitant is verantwoordelijk voor het correct en zonder bezoedeling (haren/wol, baansmeer, gal, fecale bezoedeling) aanbieden van karkas en slachtafval. Mocht er onverhoopt toch bezoedeling ontstaan, dan dient de exploitant er voor te zorgen dat de bezoedeling direct en volledig wordt verwijderd door afsnijden of een methode met een gelijkwaardig effect. In gevallen waar de exploitant het logistiek niet kan inregelen om alle bezoedeling vóór de PM keuring te verwijderen dient de exploitant gebruik te maken van de hiervoor in zijn FSMS opgenomen procedure om te garanderen dat de bezoedeling na het PM keurbordes adequaat wordt verwijderd. Om aan te geven dat een bepaald karkas of orgaan bezoedeld is, wordt dit via een bedrijfsspecifieke wijze gemerkt, zodat dit voor iedereen duidelijk zichtbaar is.

Het is de taak van de OD om er op toe te zien of de exploitant het slachtproces beheerst, zoals nader beschreven is in de handhavingsprotocollen (te vinden in de werkwijzer -> Algemene documenten Directie Keuren -> interventiebeleid NVWA -> handhavingsprotocol LHD met permanent toezicht en handhavingsprotocol LHD zonder permanent toezicht). Deze protocollen geven aan dat deze beheersing nog binnen toelaatbare grenzen wordt bevonden bij het aantreffen van maximaal 2% bezoedeling vóór de PM keurplek bij het inline slachten van varkens. Voor het inline slachten van herkauwers is dit maximaal 5%.

Als de OD bij het uitvoeren van de controle op de PM keuring vaststelt dat deze normen worden overschreden, moet de OD actie ondernemen richting de exploitant, en zo nodig een interventie nemen en hercontrole uitvoeren m.b.t. deze beheersing, zoals in de handhavingsprotocollen en het interventiebeleid beschreven is.

De OA KDS zal tijdens zijn of haar keurtaken ook toezien op het aanwezig zijn van bezoedeling op karkassen en organen. Mocht de exploitant verzuimd hebben het karkas 'keurklaar' aan te leveren, dan zal de OA KDS de nog bezoedelde karkassen en delen aanmerken. De norm voor de OA KDS voor het niet waarnemen van alle bezoedeling (inclusief fecale bezoedeling) door slachtfouten per karkas of orgaan, is vastgesteld op 2%. Voor fecale bezoedeling is de norm weliswaar 0%, maar er wordt een handhavingsnorm

van 2% gehanteerd. Dit betekent dat de toezichthouder NVWA dit registreert als een klacht naar KDS indien fecale bezoedeling bij >2% wordt gemist.

De OD legt de inspectieresultaten vast op de in paragraaf 6.1 beschreven wijze. Indien de norm overschreden is, neemt de OD de onder hoofdstuk 7 omschreven interventies.

Adequate PM keuringsomstandigheden

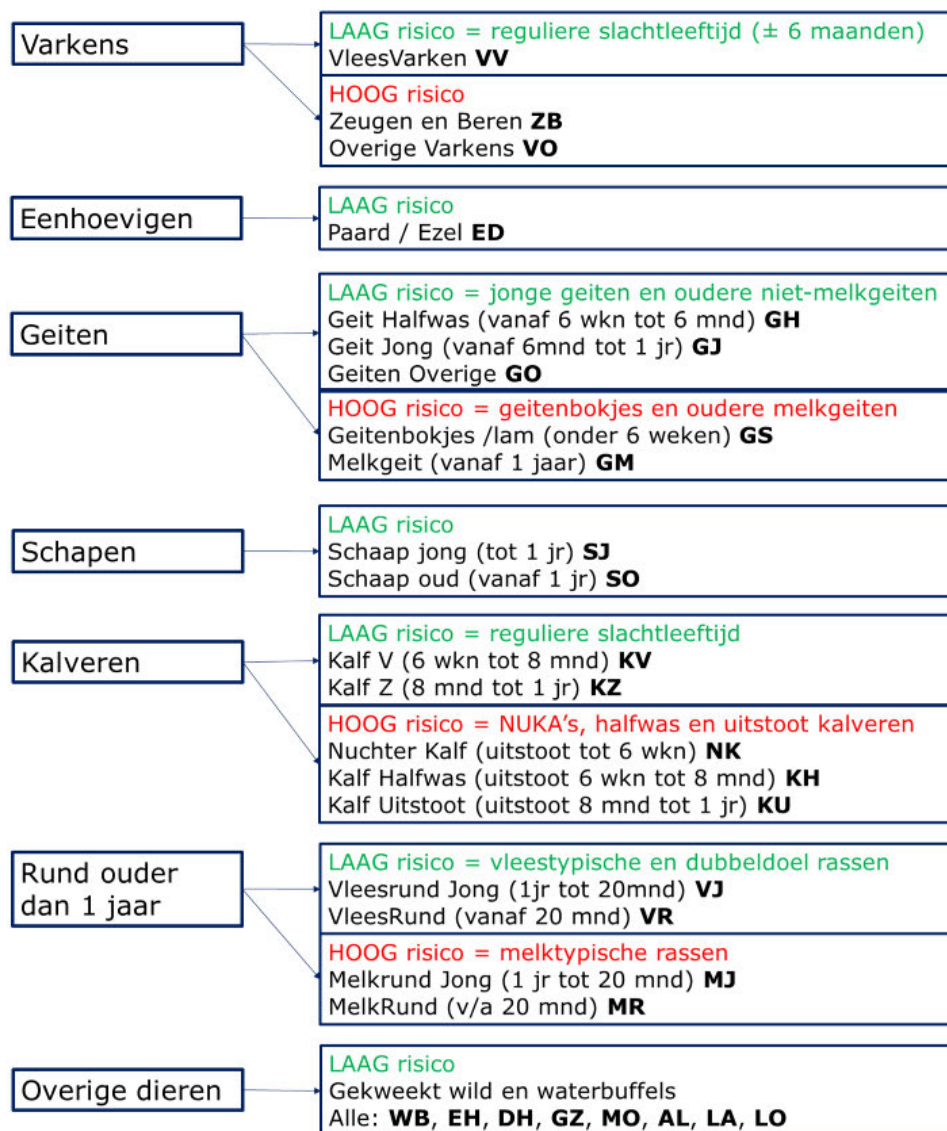
De OD of OA NVWA beoordeelt of de exploitant zich aan de in informatiedocument K-RV-ALG-ID05 genoemde voorwaarden houdt, die een adequate PM keuring mogelijk moeten maken.

De verlichtingssterkte dient gemeten te worden met een door de NVWA goedgekeurde en gekalibreerde luxmeter. De norm is minimaal 1000 lux op ooghoogte waarbij er sprake mag zijn van een afwijking van 5%.

De BB beoordeelt aan de hand van de criteria genoemd in informatiedocument K-RV-ALG-ID05 of de exploitant in aanmerking komt voor stationaire PM keuring voor één of meerdere diersoorten of diergroepen, zie tevens figuur 3: Risico Indeling Diergroepen Roodvlees en figuur 4: Toezicht en type PM keuring per slachthuisgroep.

Tijdens het toezicht op de PM keuring en de daaraan gerelateerde omstandigheden wordt door de OD of OA NVWA beoordeeld of de exploitant zich aan deze voorwaarden houdt. Indien dit niet het geval is, intervineert de OD/ OA NVWA volgens de in hoofdstuk 7 beschreven wijze.

Risico Indeling Diergroepen Roodvlees

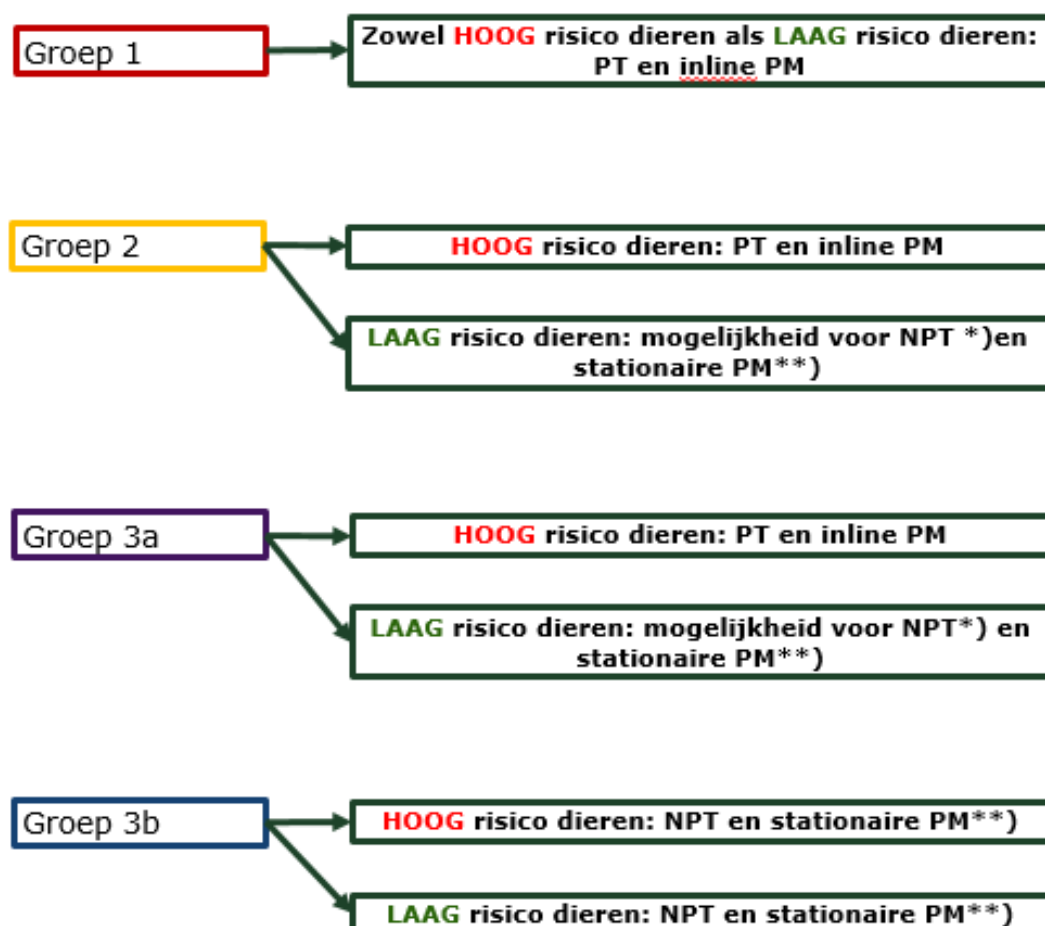
Figuur 3: Risico Indeling Diergroepen Roodvlees

Toelichting: Bij runderen ouder dan 1 jaar worden kruisingen met 75% of meer melktypisch (zoals HF of Jersey) gerekend tot melktypische runderen (Hoog risico). Andere kruisingen vallen onder dubbeldoel runderen (laag risico). Bij twijfel is de beslissing van de OD doorslaggevend.

Bij vleesvarkens zal de slachtrijpe leeftijd doorgaans rond 6 maanden liggen, bij langzaam groeiende vleesrassen wordt de voor het ras gangbare slachtleeftijd aangehouden.

De inhoudelijke omschrijving voor uitstoot vleeskalveren: Kalveren, uitstoot van de melkveehouderij en kalvermesterij, klinisch gezond met uitwendig waarneembare, plaatselijke afwijkingen (AM categorie 2 en 3).

Toezicht en type PM-keuring per slachthuisgroep

PT: permanent toezicht

NPT: niet permanent toezicht

***)** NPT en stationaire PM in groep 2 en 3a is mogelijk op basis van de risico inventarisatie NVWA op bedrijfsniveau

****) Stationaire PM** alleen mogelijk indien voor diergroep > 95% AM CAT 1 in voorgaande kwartaal en voldoende facilitering stationaire keuring. Geldt voor gehele diergroep gedurende het lopende kwartaal.

Stationaire PM niet mogelijk bij Nuka's en geitenbokjes

Figuur 4: Toezicht en type PM keuring per slachthuisgroep

5.3.2.6 *Synchroniciteit en identificatie*

De persoon die de PM keuring uitvoert moet er vanuit kunnen gaan dat hij/zij de juiste slachtafvallen bij het karkas beoordeelt, anders is er geen goed onderbouwde keuringsbeslissing mogelijk. Daarom is het van belang dat de OD of OA NVWA toezicht houdt op de synchroniciteit en de identificatie van karkas en slachtafvallen. Indien dit niet correct is, intervenueert de OD of OA NVWA volgens de in hoofdstuk 7 beschreven wijze.

5.3.2.7 *Toezicht op de opknapprocedure en het bestemmen van OMC delen in de juiste DBP categorie*

Het is de taak van de exploitant om te voorkomen dat bezoedeling optreedt tijdens het slachtproces. Treedt deze toch op, dan is de exploitant wettelijk verplicht om ervoor te zorgen dat deze zo spoedig mogelijk wordt verwijderd door afsnijden of een andere methode met gelijkwaardig effect. Hierbij kunnen zowel voor als na de PM keuring opknaphandelingen nodig zijn.

Opknaphandelingen voor de PM keuring

Het is de taak van de exploitant om karkas en slachtafvallen in zodanige staat voor de PM keuring aan te bieden dat huid, horens en hoeven/teentjes en eventuele schuimplouren zijn verwijderd.

De volgende zaken hoeven niet bij de PM keuring aanwezig te zijn, zie ook K-VKE-DBP-WV001 en K-RV-ALG ID05 (overige delen dienen dus wel aanwezig te zijn):

- Bloed
- Huid
- Horens en hoeven
- Onderpoten (muv onderpoten rund >1jr mits bestemd voor humane consumptie)
- Penis
- Steekgat
- Kop van schaap/geit indien niet voor HC
- Galblaas
- Varkenshaar
- Vet uitsluitend bestemd voor technische toepassing

Pathologie mag niet voor de PM keuring verwijderd worden, ook niet als het pathologisch veranderde deel bezoedeld is.

Bezoedeling dient zo spoedig mogelijk verwijderd te worden. Indien dit logistiek niet mogelijk is en/of als verwijdering betekent dat er tevens pathologie verwijderd wordt, dient de bezoedeling zodanig afgedekt te worden dat er geen kruiscontaminatie met andere karkassen en losse delen of de slachthal op kan treden.

Opknaphandelingen na de PM keuring

Bij inline PM keuring maken we na de PM keuringspositie(s) verschil tussen kleine en grote opknappers. We spreken van kleine opknappers als karkas en slachtafvallen inline opgeknapt worden, en vervolgens langs de nacontrole KDS gaan. Grote opknappers zijn opknappers die uitgeraid worden naar een apart bordes of aparte cel. KDS doet nacontrole op slachtdag zelf; als dit qua tijd niet lukt wordt het een overdrager.

De OD of OA NVWA houdt toezicht op alle opknaphandelingen van het bedrijf en ziet er op toe dat de exploitant geen pathologische afwijkingen verwijdert tijdens de opknaphandelingen voor de PM keuring. Daarnaast houdt de OD of OA NVWA toezicht op het tot de juiste DBP bestemmen van karkassen, losse delen en vleessnippers die ontstaan bij opknapwerkzaamheden, die niet geschikt zijn voor menselijk consumptie.

In paragraaf 5.4.3.1 wordt de opknapcontrole in het kader van de PM keuringsbeslissing beschreven, die in principe door de OA KDS (of door de OD, indien deze de PM keuring zelf uitvoert) wordt uitgevoerd. Er zijn echter enkele afwijkingen die niet onder deze opknapcontrole hoeven te vallen, indien de exploitant hiervoor een procedure heeft opgenomen in zijn FSMS die beschrijft hoe hij/zij borgt dat deze afwijkingen worden verwijderd, alvorens het gezondheidsmerk geplaatst wordt. Dit wordt protocollaire nacontrole genoemd. De afwijkingen die het hier betreft zijn van niet-pathologische aard en staan beschreven in paragraaf 5.4.3.1.

De BB beoordeelt de procedure voor protocollaire nacontrole op verzoek van het bedrijf en geeft toestemming aan deze werkwijze als hij/zij de borging voldoende acht. De OD houdt toezicht of deze procedure door de exploitant wordt nageleefd.

Indien het bedrijf standaard delen of organen uit het karkas verwijdert na de PM keuring, en deze delen of organen indien van toepassing niet onder de nacontrole in het kader van de keuringsbeslissing vallen, dient het bedrijf dit aan de BB kenbaar te maken. De BB heeft tot taak dit in slachthuisprotocollen NVWA-KDS op te nemen. Dit geldt ook voor het al dan niet aanwezig zijn van protocollaire nacontrole.

Indien de PM keuring inclusief opknapcontrole door KDS worden uitgevoerd kunnen de slachtafvallen vrijgegeven worden van de karkassen met kleine afwijkingen die de integrale keuringsbeslissing GMC hebben voordat de opknapcontrole (na PM keuring) heeft plaatsgevonden. De opknaphandelingen die nog moeten worden uitgevoerd zullen dan naar inschatting van de OA KDS niet leiden tot overdracht aan de OD. In de uitzonderingssituatie dat er toch bij de nacontrole blijkt dat overdracht aan OD nodig is, moet de OD besluiten of hij voldoende info heeft om de keuringsbeslissing voldoende onderbouwd te nemen.

Indien de PM keuring inclusief opknapcontrole uitgevoerd wordt door de OD (bij overdragers, noodslachtingen, AM aangewezen voor PM door OD en karkassen uit MDU) kunnen de slachtafvallen zolang de PM keuring inclusief opknapcontrole nog niet is afgerond (en er dus nog geen keuringsbeslissing is genomen), niet worden vrijgegeven. Dit betekent dus dat slachtafvallen en dus ook de organen niet vrijgegeven kunnen worden voordat de opknapcontrole heeft plaatsgevonden. De NVWA kan echter toestemming geven tot het afwaarderen van de slachtafvallen tot DBP cat. 1 of 2 in afwachting van vrijgave van het karkas. Het moet de exploitant dan duidelijk worden gemaakt dat herkeuring dan niet meer tot de mogelijkheden behoort.

5.3.2.8 *Aanwijzen dieren voor de monstername NP*

De OD moet aangeven aan de OA KDS van welke (groep) dieren/karkassen welke monsters dienen te worden genomen. Dit doet hij/zij door rechtstreekse communicatie met de OA KDS op slachthuizen met permanent toezicht; bij slachthuizen zonder permanent toezicht vermeldt de OD dit op het combiformulier. Zie hiervoor werkvoorschrift K-RV-REG-WV-01.

Het bedrijf kan de NVWA verzoeken om aan te geven op welke karkassen monstername in kader NP heeft plaatsgevonden. Indien de NVWA dit toestaat is NVWA noch KDS verantwoordelijk voor het sluitend uitvoeren van dit verzoek. Het aangeven van deze karkassen kan effect hebben op de slachtsnelheid.

5.3.2.9 *Toezicht op de monstername Nationaal Plan Residuen Slachtfase, TSE en trichinen*

De monstername in het kader van Nationaal Plan Residuenonderzoek, TSE en trichinen wordt door KDS uitgevoerd. Trichinenmonstername mag ook door het bedrijf gedaan worden in aanwezigheid van de OA KDS. De OD of OA NVWA houdt toezicht op de correcte naleving van de monsternameprocedures.

De werkwijze van monstername staat beschreven in het algemene monstername werkvoorschrift MON01.

Voor Nationaal Plan Residuen Slachtfase, zie verder MON01-03.

Voor trichinenmonstername, zie verder K-RV-PM-WV-05.

Voor TSE monstername, zie verder het KDS werkvoorschrift KDS.BSE.PRO.100

5.3.2.10 *Beoordelen procedure exploitant m.b.t. vrijgave karkassen en slachtafvallen van slachtdieren die een trichine- of TSE onderzoek moeten ondergaan*

Vrijgave van karkassen en slachtafvallen van slachtdieren die een trichine- of TSE onderzoek moeten ondergaan is geen directe taak van de OD of OA NVWA. De exploitant is hier zelf voor verantwoordelijk en dient een procedure in zijn/haar FSMS op te nemen, waarin deze vrijgave geregeld wordt. Als er geborgd wordt dat deze karkassen en

slachtafvallen het bedrijf niet verlaten zolang de uitslag nog niet bekend is, mag de BB toestaan dat de karkassen van een Gezondheidsmerk worden voorzien ("stempelprotocol").

5.3.2.11 Toezicht op de vrijgaveprocedure van de exploitant

De OD of OA NVWA houdt eens per kwartaal toezicht op de naleving van de bedrijfseigen procedures van de exploitant omtrent vrijgave van karkassen en organen van slachtdieren die een TSE- of trichinenonderzoek moeten ondergaan. Zie hiervoor ook K-WV-PM-WV-05.

5.3.2.12 Toezicht op het gebruik van het Gezondheidsmerk

Gezondheidsmerken worden door of onder de verantwoordelijkheid van de OD aangebracht op karkassen van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren, andere gekweekte wilde zoogdieren dan lagomorfen, en groot wild, wanneer bij officiële controles geen gebreken aan het licht zijn gekomen die het vlees ongeschikt voor menselijke consumptie maken. Het moet worden aangebracht met behulp van een stempel of een brandmerk, en zodanig dat, indien volledige karkassen in tweeën of in vieren of halve karkassen in drieën worden gesneden, elk deel een gezondheidsmerk draagt. De merken mogen ook worden aangebracht door de OA KDS, of in diens aanwezigheid door de exploitant.

Het gezondheidsmerk wordt door de NVWA op de slachtlocatie beheerd. Hiertoe is een afgesloten bewaarplaats beschikbaar (kluis die op slot kan of een verzegelde zak) en een register waarin uitgifte en inname wordt bijgehouden (locatie specifiek format). Op slachthuizen waar de NVWA niet (volledig) aanwezig is zodra de PM keuring plaatsvindt, neemt KDS de praktische uitvoering van deze taak waar. De gezondheidsmerken, behoudens de merken die in een stempelmachine aan de slachtbaan zijn verankerd, worden aan het begin van de slachtdag uitgegeven en aan het eind van de slachtdag weer ingenomen door de OD/ OA NVWA of OA KDS.

De OD of OA NVWA houdt wekelijks toezicht op de gezondheidsmerken en/of het gebruik hiervan door de OA KDS of de exploitant bij slachthuizen in groep 1, 2 en 3a. Bij slachthuizen in groep 3b voert de OD of OA NVWA dit toezicht maandelijks uit. Het beheer van de gezondheidsmerken (bestel- en inleverprocedure, gebruik tijdelijk gezondheidsmerk bij vermissing) is beschreven in werkvoorschrift K-VKE-MVE-WV01.

5.3.2.13 Opstellen en actueel houden protocol voor werkafspraken op locatieniveau

De BB van een slachthuis is verantwoordelijk voor het opstellen van een 'Protocol voor Werkafspraken op locatie niveau', waarin alle details betreffende de

keuringswerkzaamheden en eventueel ander toegestaan werk zijn opgenomen. Dit slachthuisprotocol, ook wel maatwerkafspraken genoemd, is het overzicht van de specifieke werkwijzen en aanbiedingsvormen m.b.t. de keuring op een bepaalde locatie, zodat de PM keuring - inclusief het aanmerken van karkassen en delen en de registratie hiervan – adequaat uitgevoerd kan worden. Het is een onderdeel van het contract VWA-KDS. Indien hier zaken in zijn genoemd die effect hebben op de werkwijze van het exploitant, zorgt de BB dat deze aanwijzingen aan hem/haar worden gegeven. In werkvoorschrift K-RV-PM-88 wordt beschreven hoe een 'Protocol voor Werkafspraken op locatie niveau' opgemaakt dient te worden, zodat geborgd wordt dat elke medewerker NVWA of KDS die moet weten hoe de PM keuring en daaraan gerelateerde omstandigheden op een bepaald slachthuis ingeregeld zijn, dit kan opzoeken.

5.3.3 *Andere taken OD/OA NVWA*

Alle met de AM- en PM keuring in verband staande taken die door de OD/OA NVWA uitgevoerd moeten worden, waaronder het toezicht in verlengde van keuren op de activiteiten van de exploitant, staan beschreven in de AM- en PM procedures (K-RV-AM-PR en K-RV-PM-PR) en onderliggende werkvoorschriften.

De bedrijvenbeheerders bij slachthuizen met USA erkenning dienen er voor te zorgen dat de OA's KDS werkzaam op deze bedrijven minimaal 1x per jaar uitleg krijgen over de voor de OA KDS van belang zijnde bilaterale afspraken met de USA met betrekking tot de PM keuring en wat de aanvullende eisen zijn op deze bedrijven.

5.4 **Taken OA KDS (Sectie II)**

5.4.1 *Verantwoordelijkheid OA KDS*

Voordat de OA KDS kan starten met de uitvoering de PM keuring, zal hij/zij zich tenminste van een aantal zaken moeten vergewissen, anders kan de uitvoering van de PM keuring niet adequaat plaatsvinden. Deze gegevens moeten voorafgaand aan de PM keuring en/of op de recuperatieplek/de werkplek van de OA KDS aanwezig zijn, en betreffen:

-Kennis van het gevraagde PM keurtijdstip. Dit is met name van belang bij stationaire PM keuring. Deze mag slechts door de OA KDS plaatsvinden indien het slachtproces nog niet is afgerond. De OA KDS meldt eventuele omissies betreffende het handelen van de exploitant en/of diens medewerkers aan de RM (zie hiervoor ook K-RV-ID-ALG-05). De RM kan dit melden aan de TL NVWA. De exploitant dient op de slachtdag de werkzaamheden niet te onderbreken ten behoeve van het starttijdstip van de PM keuring.

Schoonmaakwerkzaamheden horen niet bij het slachtproces. Indien het slachtproces al is afgerond voordat de stationaire PM keuring kan plaatsvinden, mag de OA KDS deze niet uitvoeren. De OA KDS dient dan de gehele PM keuring over te dragen aan de OD NVWA

- Kennis van de actuele versie van het slachthuisprotocol ("maatwerkafspraken") van het slachthuis, en
- Kennis van de AM gekeurde aantallen slachtdieren per diersoort en subcategorie (waaronder verhoogd risico diergroepen in slachthuizen groep 2 en 3a), en
- Kennis van de relevante AM gegevens van de slachtdieren, en
- Kennis van de eventueel gegeven nadere opdrachten van de OD.

De OA KDS heeft een beperkte beslissingsbevoegdheid bij de PM keuring, omdat alleen de integrale keuringsbeslissing "geschikt voor menselijke consumptie" (GMC) mag worden genomen. De beslissing "ongeschikt voor menselijke consumptie" (OMC) mag de OA KDS uitspreken over delen van het geslachte dier, zolang de integrale keuringsbeslissing "GMC" blijft luiden. Dit kan op basis van pathologische verandering en/of bezoedeling van de betreffende delen zijn, waarbij specifiek voor het met mest bezoedelde maagdarmpakket geldt dat de OA KDS dit OMC verklaart als het voor hem/haar aannemelijk is dat dit door een slachtfout is veroorzaakt.

De wijze waarop de OA KDS een deel van een geslacht dier als zodanig aanmerkt, is locatie specifiek. Dit kan het fysiek aanmerken middels een lintje, kaartje of potlood zijn, het toetsen op een slachthuis met slachthaakherkenning, of het verwijderen van het deel van de band/haak/schaal zonder het daarbij specifiek in een DBP categorie in te delen. Zodra de OA KDS de integrale keuringsbeslissing "GMC" niet kan nemen, dient hij/zij de PM keuring over te dragen aan de OD. Zie hiervoor verder paragraaf 5.4.3.3.

Daarnaast is het van belang dat de OA KDS op de hoogte is van de eisen die de NVWA minimaal als adequate omstandigheden voor de uitvoering van de PM keuring beschouwt (zie hiervoor hoofdstuk 5.2), en hier vanaf 01-01-2021 actief gebruik van maakt.

Ook moet de OA KDS weten welke diergroepen er verplicht via inline PM keuring en onder permanent toezicht NVWA gekeurd moeten worden. Zie hiervoor ook figuur 3 en 4. Voor meer informatie zie ook K-VKE-ALG-ID01.

5.4.2 *Uitvoering van de PM keuring van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren en gekweekt wild per diersoort*

De PM keuring van als landbouwhuisdieren gehouden hoefdieren en gekweekt wild wordt in principe door de OA KDS uitgevoerd. Dit betekent ook dat als de (groep) OA KDS niet tijdig op het PM keurbordes aanwezig is, de keuring niet overgenomen wordt door de OD of OA NVWA.

In de volgende situaties wordt de PM keuring niet uitgevoerd door de OA KDS, al mag de OA KDS wel assisteren bij het uitvoeren van de PM keuringshandelingen (zie ook 5.3.1):

- Slachtdieren die bij de AM keuring worden aangewezen voor PM keuring door de OD;
- Slachtdieren waarvan de PM keuring door de OA KDS wordt overgedragen aan de OD;
- Noodslachtingen (AM cat 4).
- Dieren die gedood zijn in een MDU (zie K-RV-MDU-WV01)
- Als er sprake is van uitgestelde PM keuring

De keuringshandelingen die bij de PM keuring uitgevoerd dienen te worden, staan per diersoort geschreven in deze paragraaf.

Voor de specifieke uitvoering van de PM keuring volgen we tot nader order VO (EG) 854/2004. Deze verordening bevat ook een artikel dat beschrijft onder welke voorwaarden afwijkingen van de voorschreven werkwijze door een lidstaat is toegestaan. Van deze mogelijkheid heeft Nederland gebruik gemaakt. In het per diersoort beschreven gedeelte is **vet gedrukt** de Nederlandse methode beschreven, zodra deze afwijkt van de tekst van de genoemde verordening.

De keuringshandelingen zijn in overzichtstabellen weergegeven in bijlage 5 A t/m D.

Runderen

De groep runderen wordt door de verordening opgedeeld in runderen minder dan zes weken oud en runderen meer dan zes weken oud. Deze laatste groep is nog onder te verdelen in V-kalveren (minder dan 8 maanden), Z-kalveren (van 8 tot 12 maanden) en runderen vanaf 12 maanden leeftijd.

Minder dan zes weken oude runderen ("nuka's")

Karkassen en slachtafval van minder dan zes weken oude runderen worden tijdens de PM keuring aan de volgende procedures onderworpen:

1. visueel onderzoek van de kop en de keel; de lymfeklieren in de keelholte (Lnn. retropharyngiales) moeten worden ingesneden en onderzocht; onderzoek van de mond- en de keelholte; palpatie van de tong;
2. visueel onderzoek van de longen, de luchtpijp en de slokdarm; palpatie van de longen; de bronchiale en de mediastinale lymfeklieren (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales) moeten worden ingesneden en onderzocht. In de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen van de bronchiën moet een overlangse snede worden aangebracht en in het onderste derde gedeelte van de longen dient een dwarssnede te worden aangebracht door de voornaamste vertakkingen van de luchtpijp; deze insnijdingen zijn evenwel niet vereist wanneer de longen niet voor menselijke consumptie bestemd zijn;

Bij kalveren worden de mediastinale lymfeklieren alleen ingesneden bij vergroting van deze klieren;

Bij kalveren worden de longen vereenvoudigd ingesneden, zodanig dat de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen voldoende diep geopend worden en het onderste derde deel van de longen ook ingesneden wordt (verticale snede).

3. visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; in het hart dient een overlangse snede te worden aangebracht waardoor beide kamers worden geopend en de scheidingswand ervan wordt ingesneden;

Bij kalveren wordt het hart vereenvoudigd ingesneden, dit houdt in: boven de AV kleppen langs snijden en een overlangse snede in het septumgebied die niet tot doel moet hebben het ventrikel te openen, maar om de sneevlakte in de musculatuur goed te beoordelen.

4. visueel onderzoek van het middenrif;
5. visueel onderzoek van de lever en de lymfeklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales); palpatie en, indien nodig, insnijding van de lever en de lymfeklieren aan de lever;
6. visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales); palpatie van de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium en, indien nodig, insnijding van die lymfeklieren;

Aan de lymfeklieren van maag en darmen wordt alleen het visuele onderzoek uitgevoerd

7. visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;
8. visueel onderzoek van de nieren; indien nodig insnijding van de nieren en lymfeklieren aan de nieren (Lnn. renales);
9. visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
10. visueel onderzoek en palpatie van de navelstreek en de gewrichten. Bij twijfel moet de navelstreek worden ingesneden en moeten de gewrichten worden opengesneden; het gewrichtsvocht moet worden onderzocht.

- (Insnijden gewrichten en andere zaken tijdens PM keuring: in sommige gevallen is dit voorgeschreven (zie hierboven) maar het keurobject mag niet onnodig gehanteerd en/of beschadigd worden tijdens de PM keuring. Indien de OA echter gereede twijfel heeft over de aard van een pathologisch proces en duidelijkheid hierover essentieel is voor de beslissing om een dier aan te merken /uit te railen voor additionele PM keuring, zal de OA op het keurbordes nader onderzoek doen naar de aard van het proces. Het bedrijf dient de OA hierbij te faciliteren zodat voorkomen wordt dat er bezoedeling optreedt.)

Meer dan zes weken oude runderen

Karkassen en slachtafval van meer dan zes weken oude runderen worden tijdens de PM keuring aan de volgende procedures onderworpen:

1. visueel onderzoek van de kop en de keel; de lymfeklieren voor en achter in de keelholte, alsmede de oorspeeksel lymfeklieren (Lnn. retropharyngiales, mandibulares et parotidei) moeten worden ingesneden en onderzocht; de uitwendige kauwspieren, waarin twee parallel met de onderkaak lopende sneden moeten worden aangebracht, en de inwendige kauwspieren, waarin een vlakke snede moet worden aangebracht, moeten worden onderzocht.

Bij kalveren wordt slechts één parallel met de onderkaak lopende snede in de uitwendige kauwspieren aangebracht (1x links en 1x rechts). De inwendige kauwspieren worden niet ingesneden;

Bij V-kalveren waarvan de kop gebroeid wordt, vinden daaraan geen andere keuringshandelingen plaats dan uitwendige bezichtiging.

2. de tong moet zo ver worden losgesneden dat een nauwkeurig visueel onderzoek van mond- en keelholte mogelijk is en moet zelf visueel worden onderzocht en gepalpeerd.

Bij kalveren mag de tong, mits dit op een hygiënische wijze mogelijk is, losgesneden ter keuring worden aangeboden; de tonsillen en retrofaringeale lymfeklieren moeten hierbij aanwezig zijn.

3. onderzoek van de luchtpijp en de slokdarm; visueel onderzoek en palpatie van de longen; de bronchiale en de mediastinale lymfeklieren (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales) moeten worden ingesneden en onderzocht. In de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen van de bronchiën moet een overlangse snede worden aangebracht en in het onderste derde gedeelte van de longen dient een dwarssnede te worden aangebracht door de voornaamste vertakkingen van de luchtpijp; deze insnijdingen zijn evenwel niet vereist wanneer de longen van menselijke consumptie uitgesloten zijn;

Bij kalveren worden de bronchiale en mediastinale lymfeklieren alleen ingesneden bij vergroting van deze klieren;

Bij kalveren worden de longen vereenvoudigd ingesneden, zodanig dat de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen voldoende diep geopend worden en het onderste derde deel van de longen ook ingesneden wordt (verticale snede).

4. visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; in het hart dient een overlangse snede te worden aangebracht waardoor de beide kamers worden geopend en de scheidingswand ervan wordt ingesneden;

Bij kalveren wordt het hart vereenvoudigd ingesneden, dit houdt in: boven de AV kleppen langs snijden en een overlangse snede in het septumgebied die

niet tot doel moet hebben het ventrikel te openen, maar om op snee vlakke de musculatuur goed te beoordelen.

5. visueel onderzoek van het middenrif;
6. visueel onderzoek en palpatie van de lever en de lymfeklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales); een insnijding aan de maagzijde van de lever en een insnijding aan de basis van de Spiegelse kwab voor onderzoek van de galwegen;

Indien de portale lymfeklieren niet aan de lever zitten maar bij de alvleesklier dan vindt alleen het visuele onderzoek van deze lymfeklieren plaats;

Bij kalveren volstaat (naast de visuele beoordeling en palpatie) een kleine insnijding aan de maagzijde

7. visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales); palpatie van de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium en, indien nodig, insnijding van die lymfeklieren;

Aan de lymfeklieren van maag en darmen wordt alleen het visuele onderzoek uitgevoerd

8. visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;
9. visueel onderzoek van de nieren en, indien nodig, insnijding van de nieren en hun lymfeklieren (Lnn. renales);
10. visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
11. visueel onderzoek van de geslachtsorganen (behalve de penis, als die reeds verwijderd is); wanneer de testikels zijn vrijgemaakt en zich aan het karkas bevinden, dienen deze gedraaid te worden voor detectie van bezoedeling van het onderliggende karkasgedeelte en de testikels zelf. Wanneer de testikels los van het karkas geïdentificeerd worden aangeboden, hoeven ze niet gedraaid te worden.
12. visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie en insnijding van de uier en zijn lymfeklieren (Lnn. supramammarii); bij koeien dient elke helft van de uier door een lange en diepe snede tot de melkboezem (sinus lactiferes) te worden geopend en moeten de lymfeklieren van de uier worden ingesneden, behalve indien de uier niet bestemd is voor menselijke consumptie.

Zichtkeuring+ bij V-kalveren

In afwijking van bovenstaande werkwijze worden een aantal keuringshandelingen op aangepaste wijze uitgevoerd op bedrijven die middels een geaccepteerd systeem (zichtkeuring+) bepaalde waarborgen over aangeboden v-kalveren leveren en waar de OD permanent aanwezig is tijdens het slachten van deze dieren. Dit zijn:

Er wordt slechts één parallel met de onderkaak lopende snede in de inwendige kauwspieren aangebracht (1x links en 1x rechts). De uitwendige kauwspieren en de Inn. parotidei et mandibulares worden niet ingesneden;

De lever hoeft slechts bezichtigd en gepalpeerd te worden.

Kalveren die worden gekeurd voor de bestemming USA

De USA heeft de keuringsmethodiek zichtkeuring kalf equivalent verklaard met de keuringsmethodiek die VO (EG) 854/2004 voorschrijft voor runderen ≥ 6 weken leeftijd. Dit houdt in, dat kalveren met de bestemming USA worden gekeurd:

-via de zichtkeuring methodiek, indien ze aan de hiervoor geldende voorwaarden voldoen, óf:

-via de keuringsmethodiek rund ≥ 6 weken leeftijd uit de VO (EG) 854/2004.

Zie hiervoor ook bijlage 5a.

Logistieke zaken

- Alleen van V-kalveren komt de kop in aanmerking voor broeien, in dat geval vindt in principe alleen visuele PM keuring plaats;
- Bij kalveren moeten de nieren minimaal voor 2/3 deel uit het kapsel/vet vrijgemaakt zijn;
- Bij Nederlandse runderen ≥ 2 jaar zijn de nieren ongeschikt voor menselijke consumptie;
- Wanneer een bedrijf rundernieren wenst te gebruiken voor menselijke consumptie is daar een door NVWA goedgekeurd nierenprotocol voor noodzakelijk. Dit wordt vermeld in de werkafspraken op locatieniveau. KDS registreert alleen het aantal nieren dat wegens pathologische afwijkingen OMC is verklaard;
- Kalveren ≥ 6 maanden moeten gekleefd worden aangeboden, tenzij is aangetoond dat ze gemest zijn in een officieel TBC vrij land. Dit betekent dat kalveren geleverd onder de SKV/IKB voorwaarden met een ingevuld VKI formulier betreffende zichtkeuring ongekleefd mogen worden geslacht, als de vraag: "Zijn de kalveren afkomstig van een kalverhouderij met een tuberculosevrij bestand?" met "ja" is beantwoordt. De OD geeft dit bij niet-permanent toezicht aan op het combiformulier. Voor alle andere kalveren geldt dat de slachterij door middel van een in een protocol vastgelegde werkwijze moet aantonen dat de kalveren gemest zijn in een officieel TBC-vrij land, als zij deze kalveren ongekleefd wil laten. Is dat van toepassing, dan dient er een vermelding worden opgenomen in de werkafspraken op locatieniveau;
- Bij rund ≥ 1 jaar mag geen gezondheidsmerk geplaatst worden voordat het ruggenmerg volledig is verwijderd;
- Voor alle categorieën runderen geldt: De ma(a)gen en darmen inclusief lymfeklieren, de urineblaas en vrouwelijke geslachtsorganen worden in principe alleen visueel beoordeeld. Bij stationaire PM keuring mogen deze delen geïdentificeerd aanwezig blijven in één of meerdere lekvrije recipiënten in het vuile gedeelte van het slachthuis en zal de ondernemer gevraagd worden deze delen alsnog ter PM keuring aan te bieden als daar gerichte aanleiding voor is (hoeven dus niet structureel beoordeeld te worden bij stationaire PM).

VarkensZichtkeuring/Ketenkeuring bij varkens

Verordening (EG) 854/2004 is per 1 juni 2014 zodanig aangepast dat zichtkeuring standaard geworden is voor alle varkens (ongeacht houderij systeem, maar in Nederland met inachtneming van de aanvullende eisen onder het kopje "Additionele keuring bij varkens"). Verordening 1244/2007 komt voor het gedeelte met betrekking tot varkens hiermee te vervallen; er zijn echter een aantal slachthuisexploitanten die, vanwege hun belangen voor export naar 3e landen, toestemming hebben om vast te houden aan het ketenkeuringsregiem. Om deze uitzonderingen vast te leggen wordt dit opgenomen in de werkafspraken op locatieniveau. De uit te voeren keuringshandelingen zijn voor zichtkeuring en ketenkeuring identiek. Per 1 april 2015 voert KDS op alle bedrijven zonder permanent toezicht de PM keuring volgens de zichtkeuringsmethodiek uit.

Karkassen en slachtafval van varkens worden tijdens de PM keuring aan de volgende procedures onderworpen:

1. visueel onderzoek van de kop en de keel. De mond, de keelholte en de tong moeten visueel worden onderzocht;
2. visueel onderzoek van de longen, de luchtpijp en de slokdarm;
3. visueel onderzoek van het hartzakje en het hart;
4. visueel onderzoek van het middenrif;
5. visueel onderzoek van de lever en de lymfeklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales);
6. visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales, caudales);
7. visueel onderzoek van de milt;
8. visueel onderzoek van de nieren, waarbij deze gekeerd worden door de OA KDS;
9. visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
10. visueel onderzoek van de geslachtsorganen (behalve de penis, als die reeds verwijderd is); wanneer de testikels zijn vrijgemaakt en zich aan het karkas bevinden, dienen deze gedraaid te worden voor detectie van bezoedeling van het onderliggende karkasgedeelte en de testikels zelf. Wanneer de testikels onderhuids zijn gelaten of los van het karkas geïdentificeerd worden aangeboden, hoeven ze niet gedraaid te worden.
11. visueel onderzoek van de uier en de lymfeklieren daarvan (Lnn. supramammarii);
12. visueel onderzoek van de navelstreek en de gewrichten bij jonge dieren.

Additionele keuring bij varkens

Een additionele keuring moet worden uitgevoerd bij vermoeden van een mogelijk risico voor volksgezondheid, diergezondheid of dierenwelzijn, wat volgt uit:

- 1) controles en analyses van de VKI;
- 2) bevindingen bij de AM keuring: bij alle varkens ingedeeld in AM categorie 2,3 (dus zowel de met spoed geslachte varkens en de "eindlijners") en 4;
- 3) bevindingen gerelateerd aan het dierwelzijn die nader onderzoek rechtvaardigen;
- 4) pathologische bevindingen bij de PM keuring die mogelijk aanleiding geven tot Bewuste Overdracht van de keuring aan de OD. Zie hiervoor ook het kopje "Bewuste Overdracht aan de OD" onder paragraaf 5.4.3.3.

Additionele PM keuring is verder aangewezen als er pathologische bevindingen bij de PM keuring worden vastgesteld die mogelijk in relatie staan tot een gegeneraliseerde aandoening. Dit betekent dat de OA KDS bij het aantreffen van een lokale ontsteking/abces ergens in het karkas of bijbehorende slachtafvallen nader moet onderzoeken of er een vermoeden is van een gegeneraliseerde aandoening en dus additionele PM keuring uit moet voeren. Een additionele PM keuring bij een lokale ontsteking/abces is echter niet nodig indien de ontsteking of het abces aan een aantal kenmerken voldoet:

- Het betreft slechts één enkele ontsteking/abces
- De ontsteking/het abces beperkt zich alleen tot de huid
- De ontsteking/het abces kenmerkt zich door bindweefsel vorming, waardoor aangenomen mag worden dat het een oud proces betreft

Een additionele PM keuring is ook niet noodzakelijk indien er sprake is van:

- een chronische slijmbeursontsteking (steriele "gallen") waarbij het gewricht niet is aangedaan en de steriel ontstoken hakken van beren. Bij twijfel of de aard van het proces steriel of niet steriel is moet wel besloten worden tot additionele PM keuring.
 - een ontsteking aan de staartpunt, waarbij de rest van de staart en de rug niet ontstoken zijn.
 - chronische pleuritis
 - pericarditis en/ of epicarditis
 - een ontsteking van de voor- / buitendelen van de long (zgn "stallongen"). Een nadere uitleg van het verschil in pathologisch beeld tussen een longontsteking die zijn oorsprong heeft in de long zelf, en een metastatische longontsteking (metastatische abscessen long - MAL) is te lezen in bijlage 6: Longontsteking varken en additionele PM keuring;
- Indien er sprake is van een combinatie van meerdere van bovenstaande uitzonderingen, dient er wel additionele keuring gedaan te worden.

- 5) een opdracht van de OD: bijvoorbeeld indien additionele epidemiologische gegevens of andere gegevens van het primaire herkomstbedrijf van de dieren daar aanleiding toe geven.

6) Daarnaast moet de additionele keuring, vanwege het veelvuldig voorkomen van pathologische afwijkingen, worden uitgevoerd bij alle gewezen reproductiedieren, zoals zeugen en beren en alle dieren die voor het behalen van de slachtrijpe leeftijd van ongeveer 6 maanden naar het slachthuis worden afgevoerd, zoals speenbiggen.

Wanneer de additionele keuring bij varkens wordt uitgevoerd, worden de keuringshandelingen die zijn voorgeschreven bij de zichtkeuring herhaald en uitgebreid met de volgende insnijdingen en palpaties:

Insnijdingen van:

1. de luchtpijp en voornaamste vertakkingen van de bronchiën en in het onderste derde gedeelte van de longen. Deze insnijdingen zijn niet vereist als de longen niet voor menselijke consumptie bestemd zijn;
2. het hart;
3. indien nodig: de lymfeklieren behorende bij de maag en het mesenterium;
4. indien nodig: de nieren en de lymfeklieren aan de nieren (Lnn. renales) en
5. bij twijfel: de navelstreek en gewrichten bij jonge dieren.

Bij zeugen: bij twijfel de lymfeklieren behorende bij het uier

Palpaties van:

- 1 de longen en van de bronchiale en de mediastinale lymfeklieren (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales);
- 2 de lever en de lymfeklieren van de lever;
- 3 indien nodig: de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium;
- 4 indien nodig: de milt en
- 5 de navelstreek en de gewrichten bij jonge dieren
- 6 de vrijgemaakte testikels, indien vastgestelde verandering van grootte en kleur bij zichtkeuring (mede) reden waren voor additionele keuring

Logistieke zaken

- Het aantreffen van (delen van) de hartslag in het karkas tgv chronische pleuritis als enige afwijking hoeft in de meeste gevallen geen aanleiding te zijn tot additionele keuring zolang de hartslag voldoende visueel te beoordelen is;
- De wervelkolom dient gekleefd te zijn bij varkens ≥ 5 weken leeftijd, met uitzondering van die varkens die voldoen aan de voorwaarden voor het niet splitsen van varkensskarkassen voor de PM-keuring (zie werkvoorschrift K-RV-AM-WV05);
- De longen van varkens kunnen alleen geschikt zijn voor menselijke consumptie als deze dieren hangend gebroeid zijn.
- De ma(a)gen en darmen inclusief lymfeklieren, de urineblaas en vrouwelijke geslachtsorganen worden in principe alleen visueel beoordeeld. Bij stationaire PM

keuring mogen deze delen geïdentificeerd aanwezig blijven in één of meerdere lekvrije recipiënten in het vuile gedeelte van het slachthuis en zal de ondernemer gevraagd worden deze delen alsnog ter PM keuring aan te bieden als daar gerichte aanleiding voor is (hoeven dus niet structureel beoordeeld te worden bij stationaire PM).

- Stationaire PM bij speenbiggen die ongekliefd worden aangeboden is alleen toegestaan als het speenbig een incidenteel geval is én alleen bij biggen die AM cat 1 zijn, én alleen indien de OD hiervoor uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven middels notitie op het combiformulier. Dit mag zowel bij slachthuis groep 2, 3a als 3b. Dit houdt dus in dat stationaire PM van speenbiggen niet is toegestaan in slachthuizen die structureel/structureler speenbiggen slachten. Dit zijn biggen van mindere kwaliteit. (zie ook K-RV-AM-WV05).

Schapen en geiten

Karkassen en slachtafval van schapen of geiten worden tijdens de PM keuring aan de volgende procedures onderworpen:

1. visueel onderzoek van de kop na verwijdering van de huid en, bij twijfel, onderzoek van de keel, de mond, de tong, de lymfeklieren achter in de keelholte en de oorspeeksel lymfeklieren. Onverminderd de veterinaire rechtelijke voorschriften, is dit onderzoek niet nodig indien de bevoegde autoriteit kan waarborgen dat de kop, daarbij inbegrepen de tong en de hersenen, niet voor menselijke consumptie wordt gebruikt;
2. visueel onderzoek van de longen, de luchtpijp en de slokdarm; palpatie van de longen en van de bronchiale en de mediastinale lymfeklieren (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales); bij twijfel moeten deze organen en lymfeklieren worden ingesneden en onderzocht;
3. visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; bij twijfel moet het hart worden ingesneden en onderzocht;
4. visueel onderzoek van het middenrif;
5. visueel onderzoek van de lever en de lymfeklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales); palpatie van de lever en de lymfeklieren aan de lever; insnijding aan de maagzijde van de lever voor onderzoek van de galwegen;
6. visueel onderzoek van het maagdarmkanaal, het mesenterium en de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales);
7. visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;
8. visueel onderzoek van de nieren; indien nodig insnijding van de nieren en hun lymfeklieren (Lnn. renales);
9. visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
10. visueel onderzoek van de geslachtsorganen (behalve de penis, als die reeds verwijderd is); wanneer de testikels zijn vrijgemaakt en zich aan het karkas bevinden, dienen

deze gedraaid te worden voor detectie van bezoedeling van het onderliggende karkasgedeelte en de testikels zelf. Wanneer de testikels los van het karkas geïdentificeerd worden aangeboden, hoeven ze niet gedraaid te worden.

11. visueel onderzoek van de uier en zijn lymfeklieren;
12. visueel onderzoek en palpatie van de navelstreek en de gewrichten bij jonge dieren. Bij twijfel moet de navelstreek worden ingesneden en moeten de gewrichten worden opengesneden; het gewrichtsvocht moet worden onderzocht.
13. Bij melkgeiten dient, vanwege het veelvuldig voorkomen van weinig zichtbare abcessen het karkas ook grondig gepalpeerd te worden.

Logistieke zaken

- Bij schapen/geiten hoeft de kop niet onthuid en niet voor PM keuring aangeboden te worden, indien deze in zijn geheel (inclusief tong en larynx) niet bestemd is voor menselijke consumptie of DBP cat 3;
- Indien de portale lymfeklieren niet aan de lever zitten maar aan de pancreas, vindt alleen visuele keuring plaats;
- Aan de lymfeklieren van maag en darmen wordt in principe alleen een visuele keuring uitgevoerd;
- Bij schaap en geit ≥ 1 jaar mag geen gezondheidsmerk geplaatst worden voordat de controle op verwijdering van ruggenmerg heeft plaatsgevonden;
- De milt is geen SRM meer bij schaap en geit ≥ 1 jaar; in geval van stationaire PM keuring hoeft deze niet verwijderd te zijn voorafgaand aan het aanbrengen van het gezondheidsmerk
- De ma(a)gen en darmen inclusief lymfeklieren, de urineblaas en vrouwelijke geslachtsorganen worden in principe alleen visueel beoordeeld. Bij stationaire PM keuring mogen deze delen geïdentificeerd aanwezig blijven in één of meerdere lekvrije recipiënten in het vuile gedeelte van het slachthuis en zal de ondernemer gevraagd worden deze delen alsnog ter PM keuring aan te bieden als daar gerichte aanleiding voor is (hoeven dus niet structureel beoordeeld te worden bij stationaire PM).

Eenhoevigen

Karkassen en slachtafval van eenhoevigen worden tijdens de PM keuring aan de volgende procedures onderworpen:

1. visueel onderzoek van de kop en, na lossnijden van de tong, de keel; de lymfeklieren voor en achter in de keelholte, alsmede de oorspeeksels lymfeklieren (Lnn. retropharyngiales, mandibulares et parotidei) moeten worden gepalpeerd en, indien nodig, worden ingesneden. De tong moet zover worden losgesneden dat een nauwkeurig visueel onderzoek van mond- en keelholte mogelijk is en moet zelf visueel worden onderzocht en gepalpeerd;

2. visueel onderzoek van de longen, de luchtpijp en de slokdarm; palpatie van de longen; de bronchiale en de mediastinale lymfeklieren aan de bronchiën (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales) moeten worden gepalpeerd en, indien nodig, worden ingesneden. In de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen van de bronchiën moet een overlangse snede worden aangebracht en in het onderste derde gedeelte van de longen dient een dwarssnede te worden aangebracht door de voornaamste vertakkingen van de luchtpijp; deze insnijdingen zijn evenwel niet vereist wanneer de longen van menselijke consumptie uitgesloten zijn;
3. visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; in het hart dient een overlangse snede te worden aangebracht waardoor de beide kamers worden geopend en de scheidingswand ervan wordt ingesneden;
4. visueel onderzoek van het middenrif;
5. visueel onderzoek, palpatie en, indien nodig, insnijding van de lever en de lymfeklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales);
6. visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfeklieren behorende bij de magen en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales); indien nodig, insnijding van die lymfeklieren;
7. visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;
8. visueel onderzoek en palpatie van de nieren; indien nodig insnijding van de nieren en hun lymfeklieren (Lnn. renales);
9. visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
10. visueel onderzoek van de geslachtsorganen van hengsten (behalve de penis, als die reeds verwijderd is) en merries; wanneer de testikels zijn vrijgemaakt en zich aan het karkas bevinden, dienen deze gedraaid te worden voor detectie van bezoedeling van het onderliggende karkasgedeelte en de testikels zelf. Wanneer de testikels los van het karkas geïdentificeerd worden aangeboden, hoeven ze niet gedraaid te worden.
11. visueel onderzoek van de uier en zijn lymfeklieren (Lnn. supramammarii) en, indien nodig, insnijding van de lymfeklieren van de uier;
12. visueel onderzoek en palpatie van de navelstreek en de gewrichten bij jonge dieren. Bij twijfel moet de navelstreek worden ingesneden en moeten de gewrichten worden opengesneden; het gewrichtsvocht moet worden onderzocht;
13. onderzoek bij alle grijze of witte paarden op melanose en melanomata. Onder deze groep paarden vallen naast de echte schimmels en de grijze paarden ook de veranderlijke schimmels en de bonte paarden. Het genoemde onderzoek betreft het insnijden van de spieren en de lymfeklieren van de schouders (Lnn. subrhomboidei) onder het kraakbeen van het schouderblad, waarbij één schouder wordt losgemaakt. De nieren moeten worden vrijgemaakt en volledig worden ingesneden voor onderzoek.

Logistieke zaken

- Bij een eenhoevige is mediane klieving van het hoofd alleen nodig als de OD dit noodzakelijk vindt;
- Bij in Nederland gehouden en geslachte paarden ≥ 2 jaar zijn nieren en lever OMC;
- Indien de portale lymfeklieren niet aan de lever zitten maar aan de pancreas, vindt alleen visuele keuring plaats;
- De ma(a)gen en darmen inclusief lymfeklieren, de urineblaas en vrouwelijke geslachtsorganen worden in principe alleen visueel beoordeeld. Bij stationaire PM keuring mogen deze delen geïdentificeerd aanwezig blijven in één of meerdere lekvrije recipiënten in het vuile gedeelte van het slachthuis en zal de ondernemer gevraagd worden deze delen alsnog ter PM keuring aan te bieden als daar gerichte aanleiding voor is (hoeven dus niet structureel beoordeeld te worden bij stationaire PM).
- Bij eenhoevigen mag geen gezondheidsmerk geplaatst worden voordat de controle op verwijdering van de chip heeft plaatsgevonden.

Gekweekt wild

De PM keuring van gekweekt wild, zoals bedoeld in Bijlage I, Definities. punt 1.6 van Verordening (EG) nr.853/2004, dus inclusief gekweekte loopvogels vindt onder de volgende voorwaarden plaats:

- De OA KDS heeft een opleiding gevolgd overeenkomstig Bijlage I, Sectie III, Hoofdstuk IV, onder B van Verordening (EG) nr. 854/2004;
- De PM keuring van gekweekt wild vindt plaats overeenkomstig Bijlage I, Sectie IV, Hoofdstuk VII van Verordening (EG) nr.854/2004:
- Tijdens de PM keuring worden onder meer palpaties verricht en, zo nodig, delen van het dier ingesneden die veranderingen hebben ondergaan of om een andere reden verdacht zijn;
- De beschreven procedures voor de PM keuring van runderen, schapen, varkens en pluimvee dienen ook te worden toegepast op de vergelijkbare soorten gekweekt wild. Specifiek geldt hiervoor het volgende:
- Grote en kleine hertachtigen en lama's dienen volgens de methode PM keuring schaap/geit gekeurd te worden (KDS/PM/INS/105);
- Wilde zwijnen dienen volgens de methode additionele keuring varken gekeurd te worden (KDS/PM/INS/104);
- Als de dieren op de primaire houderij zijn gedood en verbloed, moet de OD op het slachthuis het begeleidende certificaat controleren. In de praktijk heeft de OA KDS de opdracht om voorafgaande aan de PM keuring het begeleidende certificaat te controleren. Daarnaast is deel I van het begeleidende combiformulier ingevuld door de OD die de AM keuring op de primaire houderij heeft uitgevoerd.

- Waterbuffels vallen wel onder "overige dieren", maar niet onder gekweekt wild. Het zijn runderen, dienen ook als zodanig PM gekeurd te worden.

Loopvogels

De PM keuring van loopvogels vindt plaats overeenkomstig Bijlage I, Sectie IV, Hoofdstuk V van Verordening (EG) nr.854/2005:

- De voor pluimvee beschreven procedures worden ook toegepast voor de PM keuring van loopvogels;
- De loopvogels worden gekeurd volgens het keuringsregulatief voor pluimvee en lagomorfen.

Het karkas en het slachtafval moeten na het slachten aan een PM keuring worden onderworpen. Alle externe oppervlakten moeten worden gekeurd. Voor dat doel kan een minimaal hanteren van het karkas en/of het slachtafval, of speciale technische uitrusting, vereist zijn.

Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan het opsporen van zoönosen en dierziekten waarvoor in de wetgeving van de EU veterinaire rechtelijke voorschriften zijn vastgesteld. Er moeten, indien nodig aanvullende keuringshandelingen worden verricht, zoals palpaties en incisies van delen van het karkas en het slachtafval.

5.4.3 Specifieke procedures naar aanleiding van de PM keuring

5.4.3.1 Controle op opknapwerkzaamheden

Zolang er op het karkas of bijbehorende delen die bestemd zijn voor menselijke consumptie nog bezoedeling aanwezig is, of wanneer dit delen bevat die niet geschikt zijn voor menselijke consumptie (zoals SRM, bloedingen, product vreemde delen of pathologie), kan het (nog) niet geschikt voor menselijke consumptie worden verklaard en niet worden voorzien van een Gezondheidsmerk.

Bij inline PM keuring verwijdert een slachthuis meestal bepaalde delen en organen standaard uit het karkas. Dan geldt: indien het deel of orgaan dat de bezoedeling of de pathologie bevat standaard bij elk dier na het afronden van de PM keuring en voor het aanbrengen van het gezondheidsmerk uit het karkas wordt verwijderd, is nacontrole van het karkas in het kader van de PM keuring niet noodzakelijk. Het deel is immers verwijderd voordat het karkas van een gezondheidsmerk wordt voorzien, en het is vervolgens aan het bedrijf om het verwijderde deel in de juiste DBP categorie in te delen. De exploitant heeft deze werkwijze beschreven in zijn FSMS. De OD en OA NVWA houden toezicht op de juiste uitvoering hiervan, zie hiervoor ook paragraaf 5.3.2.8.

De OA KDS heeft wel de taak om, indien dit een orgaan of deel betreft wat het bedrijf normaal gesproken voor menselijke consumptie bestemt, dit als OMC aan te merken.

Indien een deel of orgaan niet standaard bij elk dier na het afronden van de PM keuring wordt verwijderd en er is pathologie of bezoedeling aanwezig, of er sprake van een fractuur zoals bijvoorbeeld een bekkenfractuur, dan is nacontrole van deze karkassen en bijbehorende delen in het kader van de PM keuring noodzakelijk, om te borgen dat er geen voor menselijke consumptie ongeschikt vlees van een gezondheidsmerk wordt voorzien. Deze opknapcontrole wordt standaard uitgevoerd door de OA KDS. Indien de PM keuring wordt uitgevoerd door de OD of wanneer de PM keuring is overgedragen aan de OD, wordt de controle op opknapwerkzaamheden uitgevoerd door de OD.

Tenslotte zijn er enkele afwijkingen die niet onder de opknapcontrole in het kader van de PM keuringsbeslissing hoeven te vallen, indien de exploitant hiervoor een door de BB geaccepteerde procedure heeft opgenomen in zijn FSMS, die beschrijft hoe hij/zij borgt dat deze zaken worden verwijderd alvorens het gezondheidsmerk geplaatst wordt. Zie hiervoor ook paragraaf 5.3.2.8. Dit wordt protocollaire nacontrole genoemd. Het betreft de volgende afwijkingen:

- Teentjes (varkens);
- Bloedresten;
- Schuimplcura (middels verwijderen pleura of spoelen, waarbij het spoelen beperkt moet blijven tot de vliezen);
- Kleine ingekapselde oude ontstekingsresten en abcesjes die, gelet op omvang of andere aspecten, zonder kans op bezoedeling redelijkerwijs tijdens het slachtproces verwijderd kunnen worden; steriel ontstoken slijmbeurscysten.

Het is de taak van de exploitant om alle op te knappen karkassen en slachtafvallen, zelf als zodanig aan te merken. Het is de taak van de OA KDS om dit in voorkomende situaties tijdens de PM keuring alsnog te doen als de exploitant dit heeft nagelaten. Indien de OA KDS dit moet doen, hoort daar ook communicatie bij aan de exploitant. Dit vindt op locatie specifieke wijze plaats (kaartje, lintje, knop), bij stationaire PM keuring veelal mondeling.

Het is van belang dat de opknapprocedure die er gevoerd wordt op een slachthuis sluitend is, de verantwoordelijkheden duidelijk zijn en eventuele omissies dus herleidbaar zijn. Dit om te voorkomen dat opknappers onbedoeld zonder controle worden voorzien van een gezondheidsmerk.

5.4.3.2 *De controle op aanwezigheid van ruggenmerg bij ongesplitste schapen en geiten*

Bij schapen en geiten ≥ 1 jaar leeftijd is het ruggenmerg SRM en dient verwijderd te zijn alvorens het karkas GMC kan worden verklaard. Bij een slachtmethode waarbij schapen en geiten ongesplitst voor de PM keuring worden aangeboden, voert de OA KDS een controle uit op de aanwezigheid van ruggenmerg resten, door het door de OD aangegeven % schapen en geiten ≥ 1 jaar leeftijd te laten klieven door de exploitant. Zie verder werkvoorschrift K-RV-PM-WV-04.

5.4.3.3 *Bewuste Overdracht aan de OD*

Er zijn (pathofysiologische) afwijkingen die de OA KDS kan aantreffen tijdens de PM keuring, waarbij hij/zij de verdere keuring van het karkas en bijbehorende slachtafvallen moet overdragen aan de OD. Deze Bewuste Overdracht (BO) aan de OD houdt het volgende in:

- De OA KDS deelt aan de exploitant mede welk karkas hij/zij onthoudt van de keuringsbeslissing GMC en hij/zij overdraagt voor PM keuring door de OD. De wijze waarop de OA KDS een geslacht dier als zodanig aanmerkt, is locatie specifiek, en bij stationaire PM keuring veelal mondeling. De exploitant dient vervolgens de keuring verder te faciliteren door het karkas en alle voor de eerste PM keuring aangeboden bijbehorende slachtafvallen m.u.v. het maagdarmpakket, indien dit niet pathologisch veranderd is of behoort bij een van dierziekte/zoönose verdacht dier, te verzamelen en geïdentificeerd te bewaren in een daartoe aangewezen gedeelte van het bedrijf. Bij pathologie of verdenking dierziekte moet het maagdarmpakket ook overgedragen worden.

Ook in het geval dat een dier nog geen toestemming tot slachten heeft gekregen (bijvoorbeeld in verband met problemen met VKI) maar om welzijnsredenen wel over wordt gegaan tot slachten dient het karkas met alle slachtafvallen inclusief het maagdarmpakket overgedragen te worden aan de OD NVWA. Hetzelfde geldt voor een karkas waarop herkeuring is aangevraagd: karkas en alle voor de eerste PM keuring aangeboden bijbehorende slachtafvallen inclusief het maagdarmpakket indien aanwezig veiligstellen.

- De OA KDS stelt de milt en een nier van het betreffende slachtdier veilig, tenzij deze nog met natuurlijke hechting aan het karkas verbonden is. Ook relevante afwijkingen die los zijn van karkas of bijbehorende slachtafvallen dienen veiliggesteld te worden. Door het overhandigen van de veiliggestelde en geïdentificeerde delen aan de OD kan er namelijk geen twijfel bestaan over de koppeling van deze organen met het desbetreffende karkas. Bij bedrijven met permanent toezicht bestaat het veiligstellen uit het overhandigen van deze organen aan de OD, bij bedrijven zonder permanent toezicht dient de OA KDS de organen te verzegelen en te plaatsen in een daarvoor bestemde koelkast;

- De OA KDS werkt de Bewuste Overdracht administratief af op het keuringsoverdrachtformulier KDS/PM/FORM/103 en indien van toepassing op het combiformulier.
- De OA KDS meldt de Bewuste Overdracht bij de OD voor verdere afhandeling. Op slachthuizen met permanent toezicht bestaat dit uit het overhandigen van het ingevulde keuringsoverdrachtformulier aan de OD. Op slachthuizen zonder permanent toezicht bestaat dit uit het invullen van een digitaal meldingsformulier. KDS/PM/INS/114.

In de volgende situaties wordt van de OA KDS verwacht dat hij/zij de PM keuring overdraagt aan de OD:

1. Het vermoeden van een aangifteplichtige of meldingsplichtige dierziekte. In geval van overdracht vanwege een verdenking MKZ/KVP/AVP dient de OA KDS naast voorgeschreven werkwijze Bewuste Overdracht dit vermoeden onmiddellijk te melden aan de OD en de Regiomanager KDS. De slachtband dient stopgezet te worden tot de OD nadere instructies heeft gegeven;
2. Het vermoeden van één of meerdere tumoren (inclusief bij verdenking op melanomen);
3. Het vermoeden van de aanwezigheid van een gegeneraliseerde aandoening. Dit is in ieder geval van toepassing bij:
 - Ontstekingen/abcessen op meerdere plekken in karkas/en of bijbehorende delen;
 - Ontsteking/abces in combinatie met nierpetechiën/vergrote bolle milt/metastatische abcessen long (MAL);
 - Endocarditis;
 - Multiple abcessen in de longen (aerogeen of metastatisch);
 - Pathologische veranderingen aan de nieren, met name petechiën. Hydronefrose is hiervan uitgezonderd. Bij kalveren tussen de 6 weken en 12 maanden leeftijd worden karkassen met nierpetechiën enkel overgedragen indien er elders in het karkas of bijbehorende slachtafvallen pathologische veranderingen zijn waargenomen;
 - Afwijkende testikels
4. Een afwijkende geur, kleur (inclusief bij verdenking op melanose) of consistentie van de weke delen en/of de botten van het karkas;
5. Situaties waarbij er aanwijzingen zijn dat het dierwelzijn in het geding is (geweest). Aanwijzingen om te twijfelen aan de borging van het dierwelzijn zijn o.a. situaties waarin de OA KDS meerdere schietgaten in de kop aantreft, bloeding en/of kneuzingen op het karkas, fractures, en drachtige baarmoeders waarvan de OA KDS het vermoeden heeft dat de dracht voor 90% of langer was gevorderd;
6. Het vermoeden dat het dier na de AM keuring maar vóór het slachten gestorven is. Aanwijzing om hier aan te twijfelen is het missen van een schietgat in de kop (indien

dit op dit slachthuis de standaard bedwelmingsmethodiek van deze diersoort is) in combinatie met een rode/donkere kleur van het vlees door slechte verbloeding van het slachtdier;

7. Het aantreffen van cysten die wijzen op Cysticercose, Sarcosporidiose of Echinococcose;
8. Bij spuitplekken van recent toegediende middelen, te herkennen aan oedeem en eventueel bloedinfiltratie rondom de spuitplek, toelichting zie bijlage 9: Spuitplekken;
9. Indien de PM keuring onvoldoende gefaciliteerd wordt door de exploitant, en dit na het bieden van een herstelkans nog steeds onvoldoende wordt bevonden; dit kan te maken hebben met de PM keuringsomstandigheden inclusief het fysiek faciliteren (bv verschuiven karkassen of bordesje) en/of met de aanbiedingsvorm (bv foutieve aanbiedingsvorm, incomplete aanbiedingsvorm of het niet in samenhang kunnen keuren). De bewuste overdracht is proportioneel, dwz. als er een onvolkomenheid wordt geconstateerd bij 1 karkas, dan wordt alleen dit slachtdier overgedragen; heeft de onvolkomenheid effect op de gehele PM keuring, dan wordt deze in het geheel overgedragen aan de OD.
10. Indien er minder slachtdieren AM zijn gekeurd dan er PM zijn aangeboden: alle dieren van de betreffende diersoort overdragen;
11. Indien er ruggenmerg wordt aangetroffen bij de controle van de OA KDS op ruggenmerg van schapen en geiten: alle schapen en geiten > 1 jaar overdragen;
12. Indien de opknapcontrole niet binnen de aangevraagde werktijd van de slachtdag plaats kan vinden; dit vergt een proactieve houding van zowel exploitant als de OA KDS, omdat er organen veiliggesteld dienen te worden;
13. Indien de door het bedrijf aangevraagde werktijd voor de OA KDS verstreken is en er nog karkassen aan de slachtlijn hangen die niet PM gekeurd zijn dienen deze overgedragen te worden.
14. Incidenteel kan het voorkomen dat de PM-keuring van de hoog risico dieren op groep 2/3a bedrijven nog niet is afgerond, en de OD moet vertrekken. Bijvoorbeeld wanneer er een storing is geweest en de OD geen mogelijkheid heeft om langer op het bedrijf te blijven.
In deze gevallen zal de OD de OA KDS inlichten en vragen om alle hoog risicodieren waarvan de PM-keuring nog niet is afgerond over te dragen aan de NVWA.
15. Indien het slachtproces van het laatste dier van die slachtdag al beëindigd is voordat de OA KDS begint met de (stationaire) PM keuring. (Schoonmaakwerkzaamheden na afloop van het slachtproces vallen niet onder het slachtproces. Het is tevens de bedoeling dat het slachtproces een doorlopend proces is.)
16. Indien de OA KDS twijfelt of situatie 1 t/m 15 speelt bij de PM keuring van een slachtdier, of een andere bijzonderheid aan de orde is.

Indien een karkas niet volledig gekliefd is behoeft deze niet standaard overgedragen te worden aan de OD NVWA. Nadat het karkas alsnog volledig is gekliefd en door de exploitant opnieuw ter PM keuring wordt aangeboden, kan de OA KDS de PM keuring afronden. De organen van deze karkassen moeten bij het karkas aanwezig blijven zodat er in samenhang gekeurd kan worden. Als volledige klieving niet mogelijk is dient het karkas overgedragen te worden aan de OD NVWA.

5.4.3.4 Overige aan de PM keuring gerelateerde werkzaamheden

De OA KDS voert een aantal aan de PM keuring gerelateerde werkzaamheden in opdracht van de OD uit. Welke werkzaamheden dit zijn, kan per slachthuis verschillen. Het betreft de volgende werkzaamheden:

Het nemen van monsters onder andere in het kader van:

- Het Nationaal Plan Residuenonderzoek (NPR)
De OD zal mondeling of via het combiformulier aangeven van welke (groep) dieren/karkassen welke monsters dienen te worden genomen. De OA KDS volgt werkvoorschrift KDS/PM/INS/111;
Op verzoek van het bedrijf kan de OA KDS gevraagd worden om de bemonsterde dieren als zodanig aan te geven. Zie verder 5.3.2.9.
- Onderzoek naar TSE
De OD zal mondeling of via het combiformulier aangeven van welke (groep) dieren/karkassen TSE-monsters dienen te worden genomen. De OA KDS volgt de procedure KDS/BSE/PRO/100;
- Onderzoek naar Trichinen
Deze monsters worden genomen door de OA KDS of door het bedrijf in aanwezigheid van de OA KDS. De OA KDS volgt werkvoorschrift KDS/PM/INS/110;
- Het nemen van bloedmonsters (vuile slachthal)
De OA KDS volgt werkvoorschrift KDS/PM/INS/116;
- Andere onderzoeken op aanvraag van de NVWA, zoals b.v. het nemen van mestmonsters bij varkensslachterijen in het kader van onderzoek op zoönosen.
Alle monsters dienen op een correcte manier van identificatie voorzien, verpakt en verzegeld voor transport en onder geconditioneerde omstandigheden opgeslagen te worden. Zie hiervoor werkvoorschrift MON01.

Het afleveren van monsters op een verzamelpunt

Bepaalde monsters zullen niet vanaf het slachthuis maar vanaf een bepaald verzamelpunt naar het betreffende laboratorium, dat het onderzoek zal verrichten, worden verzonden. In die gevallen is het noodzakelijk dat de monsters zo spoedig mogelijk naar een vast

verzamelpunt worden gebracht om vandaar naar het betreffende laboratorium te worden vervoerd. Zie hiervoor werkinstructie MON01-03.

Karkassen die direct GMC worden bevonden, voorzien van een Gezondheidsmerk.

Dit betreft alleen de karkassen die in principe (al dan niet na afhandeling van een opknappopdracht) GMC zijn, op de uitslag van het eventuele TSE- of trichinenonderzoek na. Indien de exploitant een vrijgaveprotocol TSE- respectievelijk trichinen ('stempelprotocol') voert, waarvan de BB de borging voldoende vindt (zie paragraaf 5.3.2.), mogen de karkassen worden voorzien van een Gezondheidsmerk. Dit merk mag door de OA KDS of door de exploitant in aanwezigheid van de OA KDS worden aangebracht volgens de in paragraaf 5.3.2.13 beschreven wijze. Indien de OD / OA NVWA niet de volledige slachtijd op het slachthuis aanwezig is, neemt de OA KDS het praktische stempelbeheer waar. Zie hiervoor paragraaf 5.3.2.13.

5.4.4 *Ander toegestaan werk*

De NVWA heeft KDS toegestaan dat de OA KDS op verzoek van de exploitant van het slachthuis andere dan PM keuringswerkzaamheden mag uitvoeren. Dit mag onder de volgende voorwaarden plaatsvinden:

- De andere werkzaamheden worden uitgevoerd door de OA KDS, die op dat moment geen keuringswerkzaamheden verricht;
- De andere werkzaamheden worden niet onder het gezag en de verantwoordelijkheid van de OD uitgevoerd;
- De aangevraagde keuringswerkzaamheden dienen met voorrang te worden uitgevoerd op het andere werk, en wel zo dat de keuringswerkzaamheden binnen de geplande tijd kunnen worden afgerond;
- Tijdens het uitvoeren van de andere werkzaamheden is de OA KDS zodanig herkenbaar dat hij/zij voor medewerkers van NVWA en slachthuis niet als OA KDS belast met PM keuringswerkzaamheden wordt aangezien. Dit geldt niet voor het nemen van bloedmonsters op het PM keurbordes en BSE monsternamen;
- De andere werkzaamheden mogen niet op de urenlijsten van de OA KDS worden vermeld of worden hier apart en overzichtelijk opgenomen. Deze werkzaamheden worden door KDS niet aan de NVWA gefactureerd, maar rechtstreeks aan de exploitant van het slachthuis;
- Binnen KDS dient duidelijk te zijn neergelegd hoe de verschillende werkzaamheden, de keuringswerkzaamheden en het andere werk, gescheiden worden uitgevoerd en dat er geen sprake is van vermenging;
- Of voldaan wordt aan de voorwaarden zal onder meer tijdens de audit van de NVWA op KDS worden nagegaan. Zodra de NVWA constateert dat niet toegestaan ander werk wordt verricht of de hiervoor genoemde voorwaarden niet worden nageleefd, is de

NVWA gerechtigd maatregelen te treffen. Deze maatregelen kunnen inhouden dat de toestemming van het toegestane ander werk wordt ingetrokken.

Ander toegestane werkzaamheden:

- BSE monsternamen op verzoek (buiten de verplichte BSE monsternamen) door exploitanten van slachthuizen, op basis van convenant met LNV en overeenkomsten met de voormalige RVV (sinds 2000);
- Het nemen van bloedmonsters van runderen in een slachthuis ten behoeve van onderzoek door de Gezondheidsdienst voor Dieren in het kader van haar gezondheidsprogramma's (sinds maart 2007);
- Berengneur detectie op varkens (sinds 2007);
- Diverse werkzaamheden in andere slachthuizen, dan slachthuizen erkend voor het slachten van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren (sinds december 2001/januari 2006);

Indien KDS andere werkzaamheden wenst te verrichten dan hierboven opgenomen, dient alvorens deze kunnen worden aanvaard en worden verricht, eerst schriftelijk toestemming te worden gevraagd bij de NVWA. KDS dient haar verzoek om toestemming voor de andere werkzaamheden te onderbouwen door aan te geven of deze andere werkzaamheden wel of niet conflicteren met de keuringswerkzaamheden, en of de onafhankelijkheid van KDS of haar OA's door deze andere werkzaamheden niet in het gevaar komt. De NVWA zal de andere werkzaamheden en de onderbouwing van KDS beoordelen en schriftelijk aangeven of de gevraagde andere werkzaamheden mogen worden verricht.

6 Registratie en archivering

6.1 Registratie

6.1.1 MSPIN

De OD legt de inspectieresultaten van de controle op de uitvoering van de PM keuring door de OA KDS vast in de digitale MSPIN lijst CL PM keuring RV. Hiervoor kan hij de Controleformulieren PM Inspectie Slachthuis Roodvlees (bijlage 1 t/m 3) en de codelijst (bijlage 4) als hulpmiddel gebruiken.

6.1.2 Slachthuisprotocol inclusief de maatwerkafspraken

De BB maakt een 'Protocol voor Werkafspraken op locatie niveau' op en houdt deze in samenspraak met KDS actueel volgens werkvoorschrift K-RV-PM-88.

6.1.3 Officiële inspectierapporten KDS

De OA KDS legt de resultaten van de PM keuring vast in de officiële inspectierapporten KDS/PM/FORM/101 + KDS/PM/FORM/101a.

De OA KDS werkt de Bewuste Overdracht administratief af op het keuringsoverdrachtformulier KDS/PM/FORM/103.

6.2 Archivering

Voor de archivering van NVWA documenten: zie de PM procedure (K-RV-PM-PR).

Voor de archivering van KDS documenten: zie procedure KDS/ALG/PRO/500.

6.3 Toelichting op Afwijken van Voorschrift (TAV) – voor medewerkers van NVWA

Als hoofdregel geldt dat van het NVWA interventiebeleid en/of de procedures en werkvoorschriften niet wordt afgeweken.

Indien afwijken door specifieke feiten en omstandigheden ter plaatse door de toezichthouder als noodzakelijk wordt beoordeeld, dient altijd een [TAV \(Toelichting op Afwijken van Voorschrift\)](#) opgemaakt te worden, zoals beschreven in [procedure K-ALG03](#).

Bij afwijken van het interventiebeleid wordt de TL geïnformeerd. De TL is bevoegd om afwijken van het interventiebeleid al dan niet goed te keuren.

7 Interventies

7.1 Bedrijf

Het algemene en specifieke interventiebeleid (te vinden zijn op de NVWA – Werkwijzer) is er op gericht duidelijkheid te geven over hoe de NVWA intervenueert als zij overtredingen constateert. De NVWA verstaat onder een interventie: elk instrument dat de NVWA gebruikt om naleving van wettelijke voorschriften te bevorderen. Bij omissies die het bedrijf veroorzaakt heeft, wordt dit interventiebeleid gevolgd.

Indien de BB specifieke aanwijzingen wil geven m.b.t. de omstandigheden waaronder de PM keuring plaatsvindt, kan hij/zij gebruik maken van de voorbeeldbrief schriftelijke aanwijzing adequate PM keuringsomstandigheden (bijlage 7).

7.2 KDS

KDS heeft op grond van de vastgestelde normstelling voor de kwaliteit van de PM keuring een systematiek van borging en corrigerende maatregelen opgesteld. Deze is opgenomen in het kwaliteitshandboek van KDS, dat door de NVWA periodiek wordt getoetst. Het zou echter voor kunnen komen dat bij onvoldoende functioneren van KDS de OD geen andere mogelijkheid heeft dan het stopzetten van de keuring of de slachtsnelheid aan te laten passen. Voordat zo'n maatregel kan worden genomen wordt KDS eerst in de gelegenheid gesteld om de kwaliteit van de PM keuringswerkzaamheden opnieuw te waarborgen. Slaagt KDS hier niet in, dan is het aan de OD om verdergaande maatregelen te treffen. De gang van zaken die NVWA en KDS hieromtrent zijn overeengekomen, staan nader beschreven in Bijlage III van het contract VWA-KDS (werkvoorschrift K-RV-PM-87).

8 Arbo, milieu en veiligheid

Zie voor NVWA medewerkers de NVWA - Werkwijzerpagina over ARBO en voor KDS medewerkers de procedure KDS/ALG/PRO/200.

8.1 Veiligheidsbeleid biologische agentia

Op de pagina [Veiligheidsbeleid biologische agentia](#) is informatie en werkvoorschriften te vinden over dit onderwerp. In de rechterkolom is per specifieke doelgroep het mogelijke risico beschreven en de maatregel die moet worden genomen.

9 Bijlagen

Bijlage 1 Controleformulier PM Inspectie Slachthuis Roodvees Permanent Toezicht

Bijlage 1
Controleformulier P

Bijlage 2 Controleformulier PM Inspectie Slachthuis Roodvees Ketenskeuring – USA

Bijlage 2
Controleformulier P

Bijlage 3 Controleformulier PM Inspectie Slachthuis Roodvees Niet-Permanent Toezicht

Bijlage 3
Controleformulier P

Bijlage 4 Codelijst Borging PM Keuring

Bijlage 4 Codelijst
borging PM keuring

Bijlage 5 Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren per diersoort ("kruisjeslijsten")

Bijlage 5A Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren - rund en kalf

Bijlage 5a
Keuringshandeling

Bijlage 5B Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren – varken

Bijlage 5b
Keuringshandeling

Bijlage 5C Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren – kleine herkauwers

Bijlage 5c
Keuringshandeling

Bijlage 5D Keuringshandelingen eenvoudig onderzoek slachtdieren - eenhoevigen

Bijlage 5D
Keuringshandeling

Bijlage 6 Longontsteking varken en additionele PM keuring

Bijlage 6
Longontsteking varker

Bijlage 7 Voorbeeldbrief schriftelijke aanwijzing adequate PM keuringsomstandigheden.

voorbeeldbrief
schriftelijke aanwijzing

Bijlage 8 Werkwijze controleren slachtsnelheid

Werkwijze
beoordelen meenee

Bijlage 9 Spuitplekken

Spuitplekken.docx

Inventaris Woo-verzoek 22-0697 en 23-0024				Verstrekking o.g.v. de Woo				
Documentnr.	Datum	Soort document	Onderwerp	geheel	deels	niet	reeds openbaar	5.1 eerste lid, tweede lid, aanhef en onder e
1	22-12-2009	Contract	Contract VWA-KDS				x (Woo-verzoek 13-0519)	
2	22-12-2009	Bijlage	Bijlage I - Convenant Organisatie Roodvleeskeuring (Post Mortem) In Nederland		x			x
3	1-1-2021	Bijlage	Bijlage II - Het Toezichtsprotocol (01-01-21)	x				
4	29-10-2018	Bijlage	Bijlage III - Communicatie, Planning, Klachten en Meldingen	x				
5	22-12-2009	Bijlage	Bijlage IV - Vergoeding Algemeen en Tarief		x			x
6	22-12-2009	Bijlage	Bijlage V - Facturering en Betaling		x			x
7	22-12-2009	Bijlage	Bijlage VI - Lijst van Werkzaamheden in het Kader van een Dierziekte Uitbraak		x			x
8	22-12-2009	Bijlage	Bijlage VII - Bepalingen inzake de Administratieve en Financiële Afhandeling van Werkzaamheden		x			x
9	11-12-2018	Bijlage	Addendum artikel 10 contract VWA - KDS	x				
10	1-1-2023	Bijlage	Bijlage II - Het Toezichtsprotocol (01-01-23)	x				